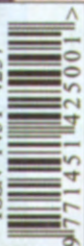

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 24. KOLOVOZA 2007. - CENA 35 DINARA - BROJ 235

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

9 771451 425001

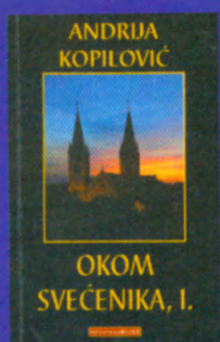
»HosanaFest 2007.«

MAGNET ZA PUBLIKU

INTERVJU

STJEPAN BARTOŠ

400 dinara

400 dinara

400 dinara

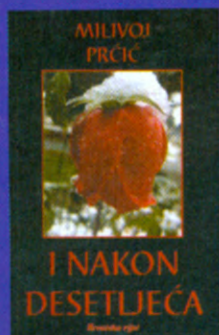
300 dinara

200 dinara

300 dinara

200 dinara

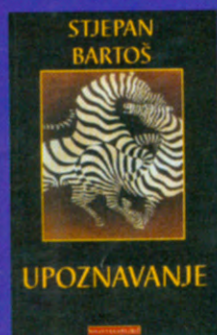
300 dinara

200 dinara

300 dinara

300 dinara

300 dinara

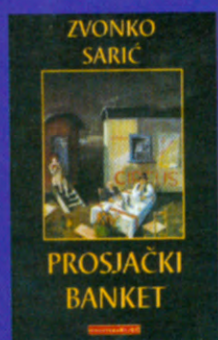
300 dinara

200 dinara

300 dinara

300 dinara

400 dinara

HRVATSKARIJEČ

Naručite knjigu!

Dostava preporučenom poštom, plaćanje poštaru po primitku.

Ime i prezime: .....

Ulica i broj: .....

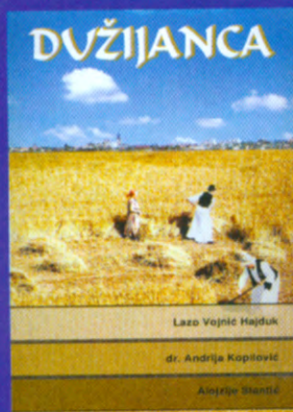
Poštanski broj, mjesto i država: .....

Telefon i e-mail: .....

Ovim neopozivo naručujem knjigu:

1. ...., komada .....
2. ...., komada .....
3. ...., komada .....
4. ...., komada .....
5. ...., komada .....

Vlastoručni potpis: .....

5000 dinara

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Dobre vibracije

Iako ljeta i dalje priži, vrijeme godišnjih odmora polako istječe, a iza nas su događaji velikih slavlja. Završen je i 11. saziv Međunarodne likovne kolonije »Bunarić« koja se održava u okviru manifestacije »Dužijanica«. Na ovogodišnjoj bunaričkoj likovnoj sudjelovali su umjetnici – gosti iz čak osam zemalja, te iz Srbije. Tako su stvaralaštvom i druženjem obogaćeni »Dužijanica« i grad Subotica.

Prošle nedjelje održan je drugi po redu Festival hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest 2007.«. Prošle godine Festival je organiziran u manjem prostoru, na sceni »Jadran« subotičkog Narodnog kazališta, a hrabra odluka organizatora da se ove godine Festival održi u mnogo većem prostoru i na većoj sceni u Dvorani sportova pokazala se ispravnom. Ovogodišnji »HosanaFest« privukao je oko 2000 gledatelja. U pravoj festivalskoj atmosferi osjetilo se uzbuđenje zbog događaja. Te večeri Dvoranu sportova preplavio je osjećaj zajedništva, a dobre vibracije, iskazane i od 20 izvođača, pojedinaca i skupina, i od brojne publike, sažimale su se u jedinstven festivalski duh. Čestitke organizatorima koji su pokazali kako se dobra ideja pretvara u dobro osmišljeni događaj, i tada publike ne manjka.

Pred nama je proštenje na Bunariću i to su dani kada se u molitvenom ozračju očima duše mogu sagledati i naši najveći problemi. Nakon ispovijedi, molitvi i razmišljanja, nakon temeljitog duhovnog »pospremanja«, obnovljena duha može se poći otvorena srca u susret različitim sadržajima i događajima koje život donosi, a veliki broj vjernika koji se okuplja na marijanskom svetištu Bunarić jasan je znak potrebe za duhovnom okrepom.

Udžbenici su nabavljeni, prvo školsko zvono ubrzo će se oglasiti i bit će ovo šesta godina kako učenici u subotičkoj općini upisuju prvi razred u hrvatskim odjelima. Dakle, obrazovanje na materinjem hrvatskom jeziku provodi se, evo, već šestu godinu, u što je trebalo uložiti veliki trud, a glede obrazovanja veliki trud će i dalje trebati ulagati prije svega dužnosnici Hrvatskog nacionalnog vijeća, kao i hrvatske udruge, političke stranke s hrvatskim predznakom i cjelokupna hrvatska zajednica. Iako se možda čini da je strah od upisa djeteta u hrvatski odjel sada već stvar prošlosti, treba imati na umu da vojvodanski Hrvati dugo vremensko razdoblje nisu imali mogućnost obrazovanja i informiranja na materinjem jeziku, kao ni sustavnu nakladničku djelatnost, i da još treba mnogo rada i truda da se svijest o identitetu jača i razvija.

A što se tiče dobrih vibracija, ima ih mnogo, ali ih treba ponekad i potaknuti i omogućiti im prostor gdje će se iskazati.

Z. S.

Pjesma otvorila srca

Dva mjeseca nakon izbora

Formirane skupštine mjesnih zajednica 4,5

Održan drugi po redu Festival hrvatske duhovne glazbe »HosanaFest 2007.«

»Kad ti je Bog na prvom mjestu sve je ostalo na pravome mjestu« 14,15

Završen 11. saziv Međunarodne likovne kolonije »Bunarić«

Potvrđen međunarodni karakter kolonije 26

Subotica F5 2007

TK »Spartak« domaćin profesionalnim tenisačima 41

Dva mjeseca nakon izbora

Formirane skupštine mjesnih zajednica

36 MZ – 488 vijećnika * Tri predsjednika iz DSHV-a * U zgradi MZ na Verušiću nemaju fiksni telefon * Infrastruktura problem velikog broja MZ

Većina skupština mjesnih zajednica formirana je krajem srpnja. Da podsjetimo, izbori su održani 17. lipnja, a najviše glasova osvojili su predstavnici Saveza vojvođanskih Mađara – 6196. Nešto manje birača glasovalo je za DS (5662). Slijede LSV (2128), G17 Plus (1906), SRS (1832), DSS (1384), dok je DSHV osvojio 1225 glasova. Koalicija DS – DSHV osvojila je 1117 glasova, SVM – DSHV 886, a SPS – SRS 53 glasa.

Prevedeno u mandate, u 36 mjesnih zajednica u skupštinskim klupama sjedi 488 vijećnika. U svakom naselju odabrani su predsjednik skupštine i njegov zamjenik. Zadatak vijećnika je glasovanjem usvajati, odnosno donositi odluke, dok savjeti MZ iste provode u djelo.

sutno svih 15 kandidata s liste, a do zaključenja broja našeg tjednika održana su 4 sastanka. U prošlom sazivu, osim predstavnika DSHV, u klupama su sjedila dva vijećnika Grupe građana i jedan vijećnik iz DSS-a.

U prostorijama Mjesne zajednice nemaju fiksni telefon, a potreban im je i namještaj za opremanje dvorane za sastanke, čajne kuhinje i dva ureda.

»Veoma je važno dovršiti put u Pučarevom šoru, koji je sredstvima Nacionalnog investicijskog plana do pola asfaltiran. Ostalo je još kilometar i pol, kako bi mještani mogli nesmetano otići do željezničke postaje. Potrebno je i oba-

centralna ulica. Zavod za urbanizam treba pripremiti akt, za koji je potrebno blizu 150 tisuća dinara. Sredstvima preko Direkcije za izgradnju dobili smo oko 100 tisuća. Radit ćemo na tome da osiguramo ostatak. Stanovnicima Verušića problem predstavlja i ulična rasvjeta. Do kraja 2008. godine, kod nas i u 12 prigradskih mjesnih zajednica trebala bi biti instalirana plinska mreža«.

Kiš objašnjava kako je njegov zadatak da sazove Skupštinu i stvori uvjete kako bi sjednica protekla bez problema. Nakon toga, Savjetu se predočavaju donesene odluke i one se provode u djelo. Bez obzira na to što

Predsjednik Skupštine MZ Verušić:
Miroslav Kiš

Osigurati vodu u Gabriću, izgraditi dječje igralište, popločati ulice i plinificirati selo: planovi su u MZ Bikovo

IZ REDOVA DSHV-a TRI PREDSJEDNIKA: Verušić je bilo jedino mjesto gdje se moglo glasovati samo za DSHV. Skupština broji 9 članova, a predsjedava Miroslav Kiš (1971). Zamjenik je Marinko Milanković, dok Savjet predvode Josip Kujundžić i njegov zamjenik Petar Bedić. Skupština je formirana odmah po dobivanju rješenja Općinske izborne komisije, polovicom srpnja. Na prvoj sjednici bilo je pri-

viti završne radove na zgradi Mjesne zajednice, čija je gradnja započeta koncem 2005. godine«, kaže Miroslav Kiš.

Prije skoro 7 godina, sredstvima iz ADF-a i samodoprinosom asfaltiran je ulaz u selo Šišković. Međutim, potrebno je asfaltirati još 530 metara.

»Duž sela granaju se tri ulice. U planu je da se produži ona koja je najnaseljenija – tzv.

je formiranje tijela vlasti u MZ bitno za mještane, njihovi osobni problemi su na prvome mjestu.

»Ljudi dolaze i govore nam o poslovnim problemima. Zbog olujnih nevremena praćenih gradom, pisali smo peticiju i poslali mjerodavnima u Općini. Nakon toga je nastupila suša i svi su zaboravili na to. Šteta nije nadoknađena, a vjerojatno neće ni biti«, objašnjava Kiš.

► Ako si gladan, lakše ćeš i laž progutati.

► Da su obećali manje, vjerovao bih im više.

Dujizmi

► Na tajnim sastancima

najčešće se sastaju javne osobe.

► Ako si glup, ne vrijedi što ti kažu da si blesav.

Zamjenik predsjednika Skupštine
MZ »Bikovo«: Pere Matković

»Ako si ničiji – ništa od tebe. U Općini to tako funkcionira. Ako želiš nešto uraditi, netko te mora podržati«, kaže predsjednik Skupštine MZ Verušić.

Kako smo saznali, do kraja godine bit će održana, u prosjeku, dva sastanka mjesečno. Zaduženja nisu dobili samo vijećnici, već svi kandidati s liste, kako bi se problemi što prije riješili. Idućeg tjedna bit će održana rasprava o proračunu za iduću godinu.

DSHV ima predsjednike skupština MZ još u Aleksandrovu i Gatu.

BIKOVO, ZAMJENIK IZ REDOVA DSHV: Mještani Bikova su glasovanjem odlučili da 4 od 9 mandata dobije koalicija DS – DSHV. Predsjednik Skupštine je *Ivan Zadro*, a zamjenik *Pere Matković* (1975.), koji je jedini iz redova DSHV-a. Koaliciji su se pridružila dva člana iz LSV-a, te imaju većinu. Skupština je oformljena početkom kolovoza. Matković kaže da i u ovoj, kao i u ostalim mjesnim zajednicama, ima problema koje bi trebalo riješiti.

»Prioritet je redovito snabdijevanje vodom na Gabriću. 'Agrokombinat' je u stečaju, te oni nemaju obveza prema stanovnicima ovog mjesta. Trideset godina su na taj način dobivali vodu, a sada nemaju struju, a shodno tome, niti vodu. Poduzeće 'Vodovod i kanalizacija' im je osiguralo agregat. Međutim, isključuju ga tri puta dnevno, kako bi imali dovoljno vode«, objašnjava Matković.

Na Bikovu 20 su godina na vlasti bili radikali, socijalisti i Grupa građana. Od mještana saznajemo kako su zadovoljni novim sazivom i nadaju se da će infrastruktura sela biti poboljšana. »Djeca koja stanuju na Bikovu nemaju gdje provoditi slobodno vrijeme. Sagrađit ćemo dječje igralište, napraviti pločnike i uvesti plin«.

Sastanci su jednom tjedno. Sljedeći sastanak trebao bi biti održan u ponedjeljak. Matković kaže kako prilikom formiranja Skupštine nije bilo nesuglasica.

»Tek smo na početku. Samo dvoje su iz starog saziva, a ostali još nisu upućeni. Ja sam jedan od najiskusnijih, kada je politika u pitanju. Član DSHV-a bio sam 8 godina, a prije četiri godine postao sam član Vijeća DSHV-a«, kaže Matković.

U TAVANKUTU DSHV IMA VEĆINU: Najveće povjerenje DSHV je dobio od stanovnika MZ Tavankut – 256 glasova i na taj način osvojena je trećina, odnosno 5 mandata. Lista »Zajedno za promjene – Antun Merčević« ima 4 mandata, DS – 3, G17 Plus – 2 i LSV – 1 mandat. DSHV je u koaliciji s G17 Plus i Ligmom socijaldemokrata Vojvodine, što znači da s 8 vijećnika imaju većinu. Predsjednik Skupštine je *Željko Nimčević*, a njegov zamjenik *Antun Lučić*. Savjetom predsjedava *Mirko Godar*, a mijenja ga *Tome Vojnić Mijatov*. Konstitutivna sjednica održana je 24. srpnja. Jedan od članova Skupštine je *Josip Petreš*, predsjednik Mjesne organizacije DSHV-a. Prema njegovim riječima, prioritet je završiti započeto. Međutim, mnogo toga ovisi o općinskim sredstvima.

»Potrebno je završiti put u Lebović kraju u Gornjem Tavankutu. Dobro bi bilo da spojimo dionicu Skenderevo – Mišićevo sa Somborskim putom. Za građane bi od velikog značaja bilo asfaltiranje ulice Ive Lole Ribara, pokraj vrtića. Osim toga, s JKP »Čistoća i zelenilo« trebamo riješiti problem deponija«, predložava nam probleme svoje mjesne zajednice Josip Petreš.

On kaže da su rezultati izbora očekivani, ali dojam su pokvarile nekorektne kampanje određenih lista.

»Očekivali smo više, ali smo ipak zadovoljni. Sačinjena je korektna koalicija, s tim da je predsjednik Skupštine iz redova G17 Plus, dok su potpredsjednik Skupštine i predsjednik Savjeta članovi DSHV-a. Za razliku od njih, ja sam prvi put u skupštinskoj klupi, a u stranci sam aktivan nešto više od dvije godine«.

Član Skupštine MZ Tavankut:
Josip Petreš

Početkom mjeseca sastali su se članovi Savjeta MZ, dok se članovi Skupštine nakon konstitutivne sjednice nisu sastajali. Petreš kaže kako bi, bez obzira na to koliko često će sastanci biti održavani, politiku trebalo ostaviti po strani.

»Interes Tavankuta bi trebao svima biti na prvome mjestu. Do sada nije bilo nesuglasica, a tako bi trebalo ostati«, kaže Petreš.

Nenad Budinčević

Završiti putove, asfaltirati ulice, riješiti problem
deponija ciljevi su u MZ Tavankut

UKRATKO

U Hrvatskoj potpuni raspad poljoprivrednog sustava

Poljoprivredni sustav u Hrvatskoj je u totalnom raspadu o čemu svjedoči rekordan ovogodišnji uvoz hrane i prehrambenih proizvoda od čak 985 milijuna dolara, što je 11 posto više nego lani, upozorio je večeras predsjednik HSS-a Josip Friščić.

To će u mnogome obezvrijediti dobre turističke rezultate, te porast broja gostiju i noćenja, rekao je Friščić na izbornoj skupštini podžupanijske organizacije HSS-a Prigorja.

Govoreći o predizbornoj programu stranke Friščić je kao jedno od središnjih mjesta naveo proizvodnju hrane na obiteljskim gospodarstvima i zaštitu nacionalnih interesa.

Predsjednik HSS-a je pritom najavio da će njegova stranka zatražiti na prvoj idućoj sjednici Hrvatskog sabora da se višak prihoda u ovogodišnjem državnom proračunu namjeni ublažavanju posljedica suše u poljoprivredi.

Suša će nanijeti Hrvatskoj i neizravne štete zbog poskupljenja hrane za proizvodnju mesa i mlijeka, a samo u Koprivničko-križevačkoj županiji šteta od suše na ratarskim kulturama procjenjuje se na 1,7 milijardi kuna, kazao je Friščić.

Etno festival hrane i muzike Vojvodine

U subotu 25. kolovoza, u novosadskom Štrandu od 10 do 20 sati održat će se šesti Etno festival hrane i muzike Vojvodine u organizaciji Američke fondacije za razvoj (ADF). Festival su podržali Izvršno vijeće Autonomne Pokrajine Vojvodine – Pokrajinsko tajništvo za privredu i Grad Novi Sad – Gradska uprava za privredu i turizam.

I ove će godine Festival, čiji je moto »bogatstvo različitosti«, okupiti 2.000 sudionika iz više od 40 općina, koji će izlagati na preko 100 etno štandova a predstaviti će se i 30 kulturno-umjetničkih društava. Prezentirajući lokalne festivale, proizvode i druge turističke ponude, Etno festival hrane i muzike Vojvodine nastoji pridonijeti razvoju turizma kao i općem ekonomskom razvoju vojvođanskih općina.

Ovaj jedinstveni »festival festivala« proslavlja bogato kulturno naslijeđe i etničku raznolikost regije, prikazujući tradicijska jela, glazbu, plesove i rukotvorine iz regije kao i cijele Srbije. Inače, Festival godišnje privuče oko 25.000 posetilaca.

Prva tiskovna konferencija Demokratske zajednice Hrvata

Komentari učestalih napada na stranku

Reagirajući na tekst *Slavena Bačića* objavljen na internetskoj stranici Programa na hrvatskom Radio Subotice, u kojem se komentira formiranje partije Demokratske zajednice Hrvata (DZH), te komentiranje, kako je navedeno, učestalih napada na ovu novu stranku od strane Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, bila je tema prve tiskovne konferencije koju je Demokratska zajednica Hrvata, nakon osnutka stranke 24. lipnja ove godine, sazvala u srijedu u prostorijama DZH-a u Subotici.

Obraćajući se novinarima, predsjednik DZH-a *Đorđe Čović* naveo je kako u spomenutom tekstu *Slavena Bačića* prevladavaju tvrdnje da su ovu partiju formirali nezadovoljnici i isključeni iz DSHV-a, međutim, kako je istaknuo, »kronološki slijed događaja to opovrgava, ali i njihove očekivane aktivnosti«. Navodeći prvo da je razlog nastajanja DZH stranačko razmimoilaženje i raskol u DSHV-u, a potom kontrola nad HNV-om i povratak izgubljenih pozicija, *Bačić* je, prema *Čovićevim* riječima, dao nelogične informacije.

»Pravi razlog leži u drugim činjenicama, a to je prikrivanje i onemogućavanje prave istine u vezi s nelegalnim djelovanjem Predsjedništva i Vijeća DSHV-a, na čelu s *Martinom Bačićem* i njegovom marionetom *Petrom Kuntićem*, da raspolazu i troše sredstva koju su namijenjena za cijelu hrvatsku zajednicu, a ne samo za malu grupicu čelnih i poslušnih ljudi u DSHV-u. Nezadovoljstvo u DSHV-u traje mnogo ranije

nego što je to naveo *Slaven Bačić*, što opovrgava njegovu tvrdnju i razloge koje povezuje s HNV-om«, rekao je *Čović* zaključivši kako ove činjenice govore u prilog tomu da je to osobni stav *Slavena Bačića* i nagađanja grupice ljudi.

Bivši član Predsjedništva DSHV *Antun Merković*, sada u redovima DZH, je istaknuo kako je neistinit navod *Slavena Bačića*, po kojem su on i nekoliko bivših članova Predsjedništva DSHV grupica koja nije imala većinu na prekinutoj sjednici Predsjedništva DSHV od 26. veljače ove godine, a na kojoj su, kako je rekao, provejavala pitanja na koja nisu dobiveni odgovori. »Sjednica je prekinuta, a u daljnjem tijeku su sazivane tajne sjednice Predsjedništva bez sviju članova, na kojima se raspravljalo na koji način i kojim metodama odstraniti iz DSHV-a koji postavljaju pitanja koja su od interesa za hrvatsku zajednicu i koja se Statutom tiču i obvezuju članove Predsjedništva a to su: s jedne strane, ugovor s Demokratskom strankom vezan za koalicijski izlazak na parlamentarne izbore, te s druge strane, pisani financijski izvještaj za proteklu godinu«, rekao je *Antun Merković*.

Na konferenciji je također istaknuto i kako je stranka formalno-pravno registrirala svoj status, te da je očekuju formiranje unutarstranačkih tijela i pripreme za predstojeće lokalne i pokrajinske izbore. Osim *Čovića* i *Merkovića*, konferenciji su nazočili članovi stranke *Lazar Baraković* i *Dragan Hupko*.

D. B. P.

S prve konferencije stranke: Dragan Hupko, Lazar Baraković, Đorđe Čović i Antun Merković

Mjere Narodne banke Srbije

Strah od inflacije

Još prije formiranja nove vlade, prema neslužbenim stavovima, Međunarodni monetarni fond pokazao je zabrinutost za trend ubrzanog trošenja u Srbiji. Šef ureda MMF-a u Srbiji *Harald Hiršhofer* tada je upozorio kako će se, ukoliko deficit u proračunu države nastavi rasti, vanjski dug značajno uvećati, a to bi moglo izazvati ekonomsku krizu. Narodna banka Srbije (NBS) u borbi za stabilnost cijena i očuvanje vrijednosti domaće valute nema neki bogzna kakav razuden sustav, ali i s oskudnim mjerama uspijeva i po cijeni visokih troškova inflaciju zadržati pod kontrolom. Ovo se, prije svega, odnosi na veoma ekspanzivnu proračunsku potrošnju i realizaciju Nacionalnog investicijskog plana.

RIGOROZNE MJERE: Ipak, koncem prošlog tjedna NBS je očigledno ocijenila kako je opasnost od inflacije i narušavanja makroekonomske stabilnosti velika, pa su usvojene veoma

rigorozne mjere, a to je prije svega ograničavanje gotovinskih kredita na rok od dvije godine, koje neće utjecati na iznos kamate na te kredite, već samo na iznos odobrenih kredita. Temeljem pokazatelja, kreditna aktivnost banaka u ovoj godini bilježi izuzetno visok rast, a gotovinski krediti u Srbiji iznose 95 milijardi dinara i predstavljaju trećinu svih

kredita odobrenih građanima, pa je guverner NBS *Radovan Jelašić* na konferenciji za tisak pojasnio mjeru koja stupa na snagu 27. kolovoza. »Ovom mjerom će se primijeniti princip prema kojem mjesečna rata neće moći biti veća od 30 posto od primanja i obvezan je depozit uz kredit od 20 posto. Ograničavanje roka otplate na nenamjenske gotovinske kredite jedna je od mjera NBS, koje će ona primijeniti kako bi se suzbio rast javne potrošnje, smanjio trgovinski deficit i ojačala kapitalna baza banaka«, rekao je Radovan Jelašić. **ZADUŽENJE:** Naime, krediti su u posljednjih šest mjeseci ove godine porasli za 116 milijardi dinara, a cijele prošle godine taj je rast bio 107 milijardi dinara. Krajem lipnja gotovinski krediti su, u iznosu od 95 milijardi dinara, predstavljali trećinu svih kredita odobrenih građanima Republike Srbije. Od ukupnog iznosa gotovinskih kredita 92 posto su dugoročne pozajmice, jer se odobravaju i na rok od deset godina, a keš kredite koristi 600 tisuća građana ili svaki treći zaposlenik. Udio

stambenih kredita, na koje se ne odnosi ograničenje roka otplate, u ukupnim zaduženjima građana je 25 posto. Jelašić je upozorio, kad se uračunaju zaduženja građana po osnovi kreditnih kartica, potrošačkih kredita i minusa na tekućem računu, ukupna zaduženost građana mnogo je veća i sposobnost otplate kredita uredno na duži rok zabrinjavajuće se smanjuje, zbog čega je NBS bila prinuđena pribjeći nepopularnim mjerama. Ovim mjerama na koncu postignut će se smanjenje zaduženja građana po visokim kamatnim stopama s nimalo konkurentnim bankarskim proizvodima, a osobito su atraktivni keš krediti koji su ekstremno skupi. Keš kredit je bankarski proizvod koji je naslonjen u osnovici na tzv. minus na tekućem računu, a svrha mu je rješavanje gorećih problema, jer redovita primanja, barem ona koja zaposlenici dobivaju putem tekućeg računa, kasne. Tako je i osnovna karakteristika keš kredita upravo njihov rok i on ne

bi smjao biti duži od 6 do 12 mjeseci. Jer ako nema prve plaće, druge i treće, tu je banka za premošćivanje tih problema, ali ako već 6 mjeseci ne stiže plaća, to znači, i iz kuta menadžmenta, da je blizu stečaj tvrtke i da će vlasnik računa uskoro ostati bez redovitih primanja. »Banke su u ovim poslovima do sada imale vrlo visoke zarade, otuda je logično njihovo protivljenje. S druge strane vrlo brz rast ove vrste kredita od početka godine, od prvog kvartala, sadrži u sebi rizik brzog uvećavanja potrošačke tražnje, a samim tim indirektno – inflaciju. Drugi rizik pada na same građane, koji bi mogli biti ugroženi rizikom otplate tih kredita, osobito oni koji se daju na duži rok i gdje je moguće da se zbog promjena tečaja dinara dužnik našao u nevolji«, pojasnio je profesor Ekonomskog fakulteta *Boško Živković*. Koliko su banke zainteresirane za ovaj proizvod govori i tvrdnja kako u našem okruženju banke daju ove kredite i socijalno ugroženim skupinama, odnosno ljudima bez redovitih primanja. Kod nas su banke krenule u odobravanje kredita korisnicima koji nisu njihovi deponenti, sakrivajući svoj profit iza procijenjenog rizika zajmoprimca, koji biva ukalkuliran u cijenu kredita. Centralna banka mora pratiti namjenu kredita i trošenje građana, povrh svega netko mora skrbiti za sigurnost građana, makar dotad dok ne budemo toliko bogati da možemo živjeti i bez kredita.

Olga Perušić

UKRATKO

Više u teoriji nego u praksi

Ljudska prava u Srbiji bolje se poštuju u teoriji nego u praksi, ocijenili su republički i pokrajinski ombudsmani Saša Janković i Petar Teofilović, prenosi RTV. Oni su na konferenciji za novinare nakon prvog službenog sastanka, ocijenili da Srbiji prije svega nedostaje opći antidiskriminacijski zakon, a potom i još dosta propisa iz oblasti zaštite ljudskih prava. Teofilović je ocijenio da je stanje međunarodnih odnosa u Vojvodini zadovoljavajuće i da, osim sporadičnih i manjih incidenata, nije zabilježeno ništa »alarmantno«. Teofilović je ocijenio da je »naročito bolna točka« provođenje zakona.

»Dešava se da neki zakon bude donesen, ali se potom ne primjenjuje, ili se primjenjuje samo u ograničenom obujmu«, kazao je pokrajinski ombudsman.

Saša Janković je rekao da će institucija republičkog ombudsmana, pored edukacije građana o ulozi ove institucije, naročito inzistirati i na edukaciji zaposlenih u državnoj upravi i u izvršnoj vlasti o tome kakve obaveze imaju prema ombudsmanu.

Janković je posebno napomenuo da Skupština Srbije još nije donijela zakon o izboru manjinskih nacionalnih vijeća, iako je mnogima istekao mandat.

Sjednica Skupštine AP Vojvodine

Usriedu 22. kolovoza, kako je najavljeno, održana je 25. sjednica Skupštine AP Vojvodine. Prema najavama, na dnevnom su redu bile sljedeće točke: prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o proračunu AP Vojvodine za 2007. godinu, izvještaj o poslovanju Javnog poduzeća »Vojvodinašume« Petrovaradin za 2006., prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku Javnog poduzeća »Vojvodinašume« o raspodjeli dobiti za 2006. godinu, izvještaj o rezultatima poslovanja Javnog vodoprivrednog poduzeća »Vode Vojvodine« Novi Sad za 2006. godinu, prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na Odluku o raspodjeli neto dobiti Javnog vodoprivrednog poduzeća »Vode Vojvodine« Novi Sad, prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na promjenu naziva Gimnazije »Jovan Cvijić« u Beloj Crkvi, prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na promjenu naziva Kemijsko-tehnološke srednje škole »Lazar Nešić« u Subotici, prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na promjenu naziva Tehničke škole u Temerinu.

Humanitarna organizacija Caritas u Subotici

Podrška i pomoć ljudima

Caritas već više od deset godina stoji uz ljude kojima je potrebna pomoć. Ovaj nimalo lak posao iz dana u dan obavljaju, uz predsjednika organizacije Istvána Dóbaija, volonteri i stalni zaposlenici.

Humanitarna organizacija Caritas već više od deset godina stoji uz ljude kojima je potrebna pomoć. Ovaj nimalo lak posao iz dana u dan obavljaju, uz predsjednika organizacije Istvána Dóbaija, volonteri i stalni zaposlenici. S dr. Tünde Böröcsök, razgovarali smo o funkcioniranju i radu subotičkog Caritasa.

Međutim, od 2001. godine Caritas ovaj posao, u koji spada kućna njega i pomoć u kući, radi profesionalno.

► Koje usluge Caritas nudi?

Sada pomažemo u kući i pružamo medicinsku pomoć i njegu pacijenata. Pomoć pružamo starim osobama. Pratimo jesu li i materijalno ugroženi. Gledamo i to kolika im

pružamo osobama u preko 280 kuća. Jako teško bolesne i nepokretne nije dovoljno jednom tjedno obići, te su oni uglavnom smješteni u Gerontološki centar. U našem centru imamo ženu koja je koordinatorica kućne njege, Gizelu Skenderović, koja je više od 20 godina radila u Gerontološkom centru i stare osobe zna najbolje zbrinuti.

Osim toga, imamo jedan klub u Gajevoj ulici, koji je otvorenog tipa i gdje sad već imamo preko 300 članova. U klubu sam počela raditi 2001. godine raditi kao liječnica. Davala sam medicinske savjete, mjerila krvni tlak, kontrolirala razinu šećera u organizmu i davala sve vrste liječničke pomoći bez pisanja recepta. Uvela sam i sastavila rehabilitacijsko-rekreativne vježbe za stare.

Na početku sam organizirala i programe koje smo imali dva do tri puta tjedno. To su bili literarni programi. Osim toga davali smo medicinske savjete i tražili predavače liječnike. Poslije smo i sami držali predavanja. Organizirali smo i kulturni i zabavni program, glazbu... Ne možete vjerovati koliko stari vole plesati, koliko obožavaju te stare melodije.

► Tko vas financira? Imate sponzore, donatore koji vam pomažu?

Pomažu nas Caritas Europske unije i Caritas iz Linza u Austriji. Caritas iz Linza nam je kupio kuću gdje sad imamo urede i obavljamo uredske poslove. Već je treća godina otkako nam grad plaća 20 do 25 posto naših troškova. To je velika pomoć. Caritas Linz nam pomaže i tako što nam šalje pakete. Jedan od naših sponzora je i gospodin Rudolf Valter.

► S kim sve surađujete?

Jako lijepo surađujemo s Gerontološkom centrom kao i s Bolnicom. Ako postoji neka jako siromašna osoba i ne mogu je obići jer ona ne može to platiti, onda mi sudjelujemo u radu. Isto tako, ako vidimo da je situacija

takva da je osoba dobro situirana, razgovaramo s mjerodavcima u Gerontološkom centru. Nažalost, mladih ima malo. Stariji, koji su u mirovini, a još su uvijek vitalni, imaju najviše volje pomoći. Imamo jednu skupinu mladih u crkvi svetog Roka. Te mlade djevojke idu u Kolijevku svakog tjedna i svakog mjeseca izvedu djecu. Oni su samostalni, ali održavamo kontakt s njima, daju nam podatke o tome koliko puta i kako idu. Jako lijepo rade.

Za vrijeme rata dobivali smo i dijelili pakete odjeće i hrane. Sada odjeću dobivamo iz Linza, ponekad i invalidska kolica i štake koje vrlo brzo podijelimo.

► Koliko ima volontera?

Volontera ima 20 – 25. To nije obavezan rad, ako netko ode na godišnji odmor onda nas je manje, ako je netko bolestan isto, ali 20 nas uvijek ima. Neki rade i kućne poslove, neki samo idu razgovarati, budući da su stari ljudi jako osamljeni i jako im puno znači kad im neko uđe u kuću i razgovara s njima. Volonterski rad je besplatan.

► Imate li neke planove koji čekaju na realiziranje?

Dobili smo sredstva za jednu sigurnu kuću. Gospodin Valter to financira. Daljnji će rad biti u suradnji s Centrom za socijalni rad. U planu je rad i s ovisnicima. Za sada samo preventivno. Trebamo pisati projekt i ako eventualno dobijemo više sredstava moći ćemo ga proširiti. Mi nemamo stručnjake koji rade s ovisnicima. Tu prvenstveno preventivno radimo u školama, držimo predavanja o utjecaju droge na organizam, kako je treba izbjegavati i sl. I dalje želimo pomagati u kući i njegovati, ali i proširiti djelovanje u vjegradskim naseljima. Za sad radimo na Paliću a želimo pružati u Maloj Bosni i Tavankutu. Imamo puno ideja. Želimo otvoriti i župski Caritas. Svaka župa bi trebala znati osobe kojima treba pružiti pomoć.

Adrijana Kajla

Dr. Tünde Böröcsök

► Kako ste počeli rad u Caritasu?

Ja sam liječnica, specijalistica rehabilitacije i reumatologije. Poslije prestanka radnog odnosa u bolnici na odjelu rehabilitacije i u Banji Kanjiža počinje moj rad u Caritasu. Išli smo prati prozore, mjerila sam krvni tlak, nosila krv u Higijenski zavod i sl. To je bilo 1996. godine. Na početku svi smo bili volonteri i nismo znali kako treba raditi profesionalno.

je mirovina, jer kod nas je sve to besplatno. Imamo šest sestara i šest higijeničarki koje idu i obavljaju kućne poslove, spremanje, uplate računa za struju, vodu, kupuju na tržnici... Jedanput u tjednu medicinske sestre mjere krvni tlak, kupaju pacijente i peru im kosu. Pokraj toga imamo i perionicu rublja. Imamo gospođu koja pere i pegla. U klubu imamo i frizerku koja besplatno radi, pedikira. Kućnu njegu i zbrinjavanje starih

Reagiranjem na izjavu dr. Tamása Korhecza o deklaraciji HNV-a

Tko je pobrkao lončice i tko krivotvori povijest?

U životu svakoga pojedinca, skupine, a isto tako i u povijesti svakoga naroda, postoje određeni prijelomni trenuci kada se donose sudbonosne odluke, postupci koji određuju daljnji tijek događanja. O tim odlukama ovise dalekosežne posljedice, bez obzira jesmo li ih svjesni ili ne. Iz tih razloga i hrvatska zajednica u Srbiji, preko HNV-a, jednosmisljeno i jednoznačno, bez ikakvih ograda i uvijanja, oglasila se u povodu donošenja Pravilnika o nastavnom programu bunjevačkog govora od strane Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu, donoseći deklaraciju. To je od HNV-a očekivao hrvatski narod u Srbiji. U najmanju ruku, od mjerodavnih tijela i institucija se očekivalo da se stručno i profesionalno, sine ira et studio, razmotri deklaracija i da se u svezi iznesenog donesu određene odluke. Po svemu sudeći ispade da su Hrvati »jabuka razdora«. Nema sumnje da tzv. »bunjevački jezik« i bunjevački govor jesu vrh glečera koji već dulje vrijeme plutaju političkom scenom Srbije. U današnje vrijeme, vrijeme demokratskih vjetrova, vjerujemo da ništa nije zabranjeno kada se radi o tražanju i traženju istine, kako god to bolno izgledalo za druge. Naše je obveza da štitimo interese Hrvata u Vojvodini, da tražimo svoja legitimna i legalna prava. HNV, legitimni i legalni predstavnik hrvatskog naroda u Srbiji, svjestan svoje moralne odgovornosti morao se oko pitanja bunjevačkog govora uključiti i svim političkim i legalnim sredstvima zaštititi svoje interese.

Nije ovdje riječ o tako simplificiranom pitanju, već o jednom složenom problemu o kojemu se nije mogao izjasniti ni SANU. Da je to bilo pitanje tako jasno vjerovatno bi bilo davno riješeno? Ovo pitanje je za nas od prvorazrednog značaja i značenja i u mnogo čemu o njegovom rješenju ovisi i pitanje naše zajednice. Ovdje je riječ

o obrani kulture hrvatske samobitnosti na ovim područjima na kojima s drugim narodima Hrvati dijele dobro i zlo. Jezik je živa spona Hrvata u svojoj vertikali, kroz svoju povijest, i horizontali, u geografskom smislu. Ovo je krik za slobodom kulture, vapaj za slobodarskim i europskim duhom. Najautoritativniji glasovi naše intelektualne elite su jedinstveni kada je riječ o ovom pitanju, te nikakva etiketiranja i olako držanje lekcija neće nas moći ušutkati. Nije moguće da se nije znalo da pitanje bunjevačkog govora i tzv. »bunjevačkog jezika« tangira najveći dio Hrvata. Tko je od mjerodavnih tijela tražio naše mišljenje? Zar je moguće da je netko preko noći književnike, pisce, čija djela nesumnjivo pripadaju korpusu hrvatske književnosti, svrstao u neku drugu kategoriju? Kakva je to demokracija? Je li to zaštita jedne manjine? Pridonosi li se time zaštititi kulturnih dobara i tradicije jednog naroda?

Nitko od nas i ne pomišlja ma kojem pojedincu zabranjivati da se izjašnjava kao Bunjevac. To je njegovo legitimno i legalno pravo i o tome nema rasprave. Treba znati da u svijetu ima cca 550.000 Bunjevaca-Hrvata i dvadesetak tisuća Bunjevaca-nehrvata. I oni prvi imaju svoja prava?! Ono što se deklaracijom HNV-a htjelo istaknuti je sljedeće:

Prvo, štokavska ikavica jest dijalekt koji je karakterističan za Hrvate, a među njima i za Bunjevce-Hrvate u Vojvodini. Nije valjda da nema razlike između književnog jezika i dijalekta? To pozitivni propisi i luče i izriječom navode da se obrazovanje može odvijati na jezicima nacionalnih manjina. Naravno, jezici nastaju i nestaju pod raznim političkim uvjetima i društvenim okolnostima. Kada će Bunjevci-nehrvati imati svoj književni jezik, ostavimo povijesti. Zasada je, bar što se tiče znanosti, sigurno da bunje-

vački govor nije književni jezik. Poštujući pozitivne propise Srbije nije bilo zakonske osnove niti utemeljenja za usvajanje Pravilnika o nastavnom programu bunjevačkog govora. O tome se ne može voditi nikakva rasprava. Teško je otići se dojmima da se ovdje radi o političkoj odluci, a to je ono što nas plaši o obeshrabruje. Ovo je ono što ima bitne veze s Pokrajinom, tako da nju ne možemo amnestirati od odgovornosti.

Druga je stvar kako se moglo dopustiti da se određeni pisci i književnici, koji su sebe smatrali Bunjevcima-Hrvatima i koji su zbog takvog uvjerenja bili proganjani, svrstaju u literaturu i udžbenike jedne druge nacionalne skupine – skupine Bunjevaca-nehrvata. Država ih je na ovaj način još jednom dobroano ponizila, ukrala je njihov identitet i nastupila kao u najbolje vrijeme *Miloševića*. Je li to u duhu Sporazuma između Republike Srbije i Crne Gore i Republike Hrvatske o zaštiti prava srpske i crnogorske manjine u Hrvatskoj i hrvatske manjine u Srbiji, odlučivat će zacijelo mješovito povjerenstvo. Je li to u duhu demokracije u Europi, zasigurno nije, jer se u Europi država ravna spram načela istine i pravednosti.

Poanta našeg reagiranja jest da uvođenje predmeta »bunjevački govor s elementima nacionalne kulture« nema zakonsko uporište, a da je »otimačina« književnika i pisaca koji se izriječom izjašnjavaju kao Hrvati nešto nedopustivo.

Mi ne sporimo da postoji bunjevačka etnička skupina i da ima sva prava glede pozitivnih propisa, bez obzira kako je do toga došlo i tko je to pomagao. Nacionalnost je prije svega emocionalno osjećanje i tu ništa neće pomoći znanstveni skupovi. Kada bi svi znanstveni skupovi jednoznačno kazali jednu ili drugu tvrdnju o tome tko su Bunjevci, svaki pojedinac se može

izjašnjavati nacionalno kako se on osjeća i to mijenjati prilikom svakoga popisa. Ne samo to, već naša je opcija da ćemo štititi prava svakog građanina da se nacionalno izjašnjava po svom osjećanju, pa tako i Bunjevca. Naravno, mi ćemo dati sve od sebe da znanstvena istina o Bunjevcima i njihovom podrijetlu bude rasvijetljena i podaštijet ćemo je na uvid domaćoj i međunarodnoj javnosti.

U tom smislu, nemalo smo iznenađeni reakcijama oko deklaracije HNV-a od strane dr. Tamása Korhecza, potpredsjednika Izvršnog vijeća Vojvodine i pokrajinskog tajnika za upravu i propise. Iz čitavog teksta objavljenog u »Dnevniku« od 13. kolovoza 2007. i »Subotičkim« od 17. kolovoza 2007. godine provijava duh lošeg presuđivanja, neutemeljenog osuđivanja i autoritarnosti. Mišljenja sam da nitko, ama baš nitko, ne može jednoj zajednici, pa makar kako slaba i mala bila, dijeliti lekcije o demokraciji, te da se svatko mora kaniti umišljene sigurnosti da o svemu i svačemu može meritorno odlučivati, da zna bolje od zajednice pitanja koja se tiču te zajednice. Za to i takve izjave nitko nema vjerodostojnu demokratsku legitimaciju. Uvjereni smo da je gospodin Korhec ovdje zamijenio teze, odnosno »pobrkao lončice«. Jedan dio istine je namjerno prešućen, naravno onaj dio koji je sporan. Po njegovim izjavama sve je legalno i regularno. Da je to tako, potvrđuje »rješavanje« ovog pitanja više godina.

I dalje smo uvjereni da smo potpuno u pravu i da će se Pravilnik o uvođenju bunjevačkog govora povući. Uvjereni smo da smo zaslužili bar odgovor od mjerodavnih tijela i institucija kojima smo se obratili. Ovo je lakmus papir demokracije i poštivanje pozitivnih propisa u Srbiji.

Duho Runje,
pokrajinski zastupnik

Stjepan Bartoš, autor knjige »Upoznavanje«

Život bez maski ne bi donio ništa dobra

Najsretniji su oni što kroz život prođu lako, nedotaknuti lošim iskustvima i teškim izborima, s uvjerenjem da je svijet jedan krasan rajski vrt. Neki do tog uvjerenja mogu doći i usprkos mukotrpnom radu, patnji i raznim Sofijinim izborima. Oni su i najveći

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

U izdanju NIU »Hrvatska riječ« nedavno je objavljena knjiga »Upoznavanje« proznoga pisca Stjepana Bartoša. Tim povodom, razgovarali smo s autorom ove knjige koja predstavlja »zanimljiv spoj lucidnog pripovijedanja i dobro odabranih slika današnjice«.

HR: Kako biste potencijalnom čitatelju u najkraćem predstavili knjigu »Upoznavanje«, u kojoj je sakupljeno tridesetak Vaših, mahom, veoma kratkih priča, koje su nastajale u vremenskom rasponu od gotovo dva desetljeća? Ovu knjigu možete pročitati i danas, odjednom, ili je čitati pomalo, možda čak i za trideset godina. Nema u tim pričama ničega što vas se nekada ne bi moglo ticati. Sve je više knjiga u kojima leže trupla izmrcvarenih čitatelja umrlih od dosade. Nadam se da se to ovdje neće dogoditi. Pisanje kao proces zamrzavanja trenutka vremena, otimanje je od prolaznosti trenutka nekakve imaginacije autora. Koliko god puta pisali o nekoj stvari, ono već napisano nikada se neće ponoviti. Pisanje o aktualnim stvarima može donositi lake i brze poene, ali takva djela brzo postaju prolazna. Koga danas još uvijek zanimaju teme iz NOB-a?

HR: Suština ovih priča kao da bi se mogla opisati završetkom one naslovljene »Naši su životi sazdana i od tuđih snova«, u kojoj pišete: »Postoje maske koje nas spašavaju od drugih ljudi, a i druge ljude od nas i čine ovaj svijet mogućim i koliko-toliko prihvatljivim. Vjerujemo, dakle, u maske; one nam ne daju da vidimo ono što ne trebamo vidjeti i tako održavaju ovaj naš realni svijet«. Smatrate li da je takav nepisani konsenzus koji održava »naš realni svijet« neminovan i postoji li, prema Vašem mišljenju, neka nada ili mogućnost za istinsko »upoznavanje« među ljudima?

Ljudi će se s jačanjem vlastite, osobne ekonomske neovisnosti sve više povlačiti u sebe i praviti zid oko sebe jer neće pristati na to da budu robovi tuđih snova i ideala. Zar povijest ljudskog društva ne pokazuje zorno kako su milijuni ljudi glavom i patnjom plaćali tuđu želju za srećom, za ostvarenjem nekih snova, kako na razini države tako i na razini obitelji? Nitko živ, tko ne mora, jamačno neće pristati žrtvovati vlastite snove zarad tuđih. Ne, ne možete manipulirati s nekim tko

ima od čega da živi. Zato se neko zdušno stara da mali ljudi nikada ne budu ekonomski neovisni.

Ljudi se nikada neće upoznati i sve manje će se upoznavati, a sve više povlačiti u sebe. Samo se tako možemo braniti od tuđih snova. Život u društvu pruža mnogo pogodnosti i lijepih momenata, ali iziskuje i žrtve i opasnosti.

Istinsko upoznavanje, život bez maski ne bi donio ništa dobra. Da nema tih maski znali bismo što nam netko sprema i što mi nekom spremamo. Krvavi boj bi

ljudima mogli nositi moramo i mi stvarati novu kulturu i postati isti kao oni. Tko se ne želi mijenjati može bar izvući neku pouku i znati koga se treba čuvati. Štetan po sudbinu čovječanstva ili ne, odsustvo otpora nekada nema alternativu; važno je preživjeti, a poslije ćemo već nekako. Razuman izbor između otpora i ne otpora je pitanje trenutka i odnosa raznih moći. Mnogi će ljudi i dalje stradati, ali mnogi će se i provući; svijeta će uvijek biti, čak i bez nas. Međutim, ipak treba uvijek sve reći; tek da se

Mnogo je teže boriti se za svoje djelo. Treba uz stvaranje dugotrajno i bolno raditi na onome poslije. Biti dosadno uporan. Da, marketing je sada najvažniji. Važno je pojavljivati se u medijima, reklamirati se na sva zvona. Treba u

da i nije moguće pokriti troškove. Ali, ljudi se snalaze. Da to baš i nije tako beznadno dokaz je što postoji veliki broj nakladnika. Tomu pridonose i mnoge bogate države što šire svoju kulturu u druge države putem sufinancira-

Stjepan Bartoš rođen je 1960. godine u Srijemskoj Mitrovici. Od 1970. živi u Novom Sadu. Završio je Ekonomski fakultet. Napisao je više desetaka priča, kazališnih drama i nekoliko TV drama. Pripovijetke i drame objavljivao je u »Klasju naših ravni«, »Natronu« i dr.

bio neminovan, i to odmah, sada. Možemo živjeti u uvjerenju da smo i mi i drugi dobri. Kakav čovjek može biti vidimo čim se pripuca. Najsretniji su oni što kroz život prođu lako, nedotaknuti lošim iskustvima i teškim izborima, s uvjerenjem da je svijet jedan krasan rajski vrt. Neki do tog uvjerenja mogu doći i usprkos mukotrpnom radu, patnji i raznim Sofijinim izborima. Oni su i najveći.

HR: Vaše su priče, na neki način, ogoljene, i čini se da ste u njima skloniji konstatiranju nego li komentiranju realnosti...

Zadaća pisca je da postavlja pitanja i da navodi čitatelja na razmišljanje. Ne vjerujem da bi se moj način komentiranja stvarnosti nekomu svidio jer svatko već ima neki svoj stav o svemu i svačemu i ni za živu glavu ga ne bi mijenjao. Ja bih ga samo trebao podsjetiti da taj stav možda preispita i produbi, ponajprije da se suoči sa problemom ili pak da mu donesem malo radosti.

HR: U priči »Silovanje« zaključujete kako »mnogi ljudi pomanjkanje nečijeg otpora tumače slaganjem«. Koliko jedan takav i slični načini tumačenja »stvari« mogu biti štetni, ili već možda i jesu, po sudbinu jednog društva?

Svi smo svjedoci dolaska nekih novih ljudi koji viču, žele sve i sve uzimaju, a mnogi od nas šute jer je pomanjkanje otpora i šutnja na barbarizam stvar kulture iz koje smo potekli. Da bismo se s takvim

možda otkloni nesporazum. Možda samo na istu stvar različito gledamo? Inače, čuo sam o tomu priču iz prakse jednog psihoterapeuta. U toj priči suprug kupuje supruzi skupe stvari ne bi li tako dokazao svoju ljubav. Njoj to nije potrebno; za nju je ljubav provoditi više zajedničkog vremena. Na koncu, rastaju se s njezinim uvjerenjem da on nju ne voli, a i njegovim uvjerenjem da je ona nezahvalna i nezadovoljna, iako joj on pruža sve što se može. A samo su se trebali usuglasiti što to podrazumijevaju pod pojmom ljubav i to glasno i jasno reći. Neke priče iz knjige »Upoznavanje« govore upravo o takvim nesporazumima.

HR: Nakon »Drama« iz 2006., »Upoznavanje« je Vaša druga objavljena knjiga. Možemo li u skorije vrijeme očekivati neki novi književni uradak? Na zalihama mojih zamrznutih vremenskih trenutaka imam materijala dostatnog za jednu – dvije knjige drama, te dva duža, prozna djela. Jedno je neka vrsta romana i odnosi se na našu sredinu i vrijeme od prije petnaest godina, a drugo je neka vrsta dnevnika jedne žene. Imam napisanih i nekoliko scenarija za TV-drame.

HR: Pa, hoće li nešto od spomenutog materijala biti objavljeno? Imate li nekih pregovora s nakladnicima?

Možda. Naučio sam da ne žurim. Važno mi je da stvaram dokle god mogu. A to je od svega najlakše.

milijunima uradaka navesti nekoga da pročita baš tvoje djelo. Jednom se jedan čovjek prvo postarao o tom dijelu posla, pa kada je to uspješno okončao rekao je: »Nema mi druge! Sada moram sjesti i nešto i napisati!«.

Shvaćam nakladnike i suosjećam sa njima. U malim državama gdje ima toliko nepismenih, gdje se malo čita, a knjige ne kupuju već i idu iz ruke u ruku, naklada ne može biti velika. U objavljivanje knjiga morate puno uložiti. Kada se sve stavi na papir gotovo

nja izdavanja knjiga i postavljanja kazališnih predstava. Prilog je to tvrdnji kako je za opstanak neke nacije najvažniji ekonomski razvoj. Ako toga nemate ne samo što ne možete širiti i održavati vlastitu nacionalnu kulturu, već će vam i drugi naturati svoju.

HR: Znam da ovo pitanje možda zvuči pretenciozno, ali bismo li mogli očekivati uprizorenje neke od Vaših drama?

Vrlo teško. Mogu se nadovezati na prethodno pitanje. Pojedinač bez

pripadnosti nekoj grupi objektivno nema mogućnosti ni u čemu, pa ni u ovome. Kazalište je još skuplja stvar. Zahtijeva pravi stroj za organizaciju. Dobro, ne mora to biti institucionalno kazalište, ali takav je i doseg – kakvo kazalište takav i utjecaj. Za lakše uprizorenje bolje je imati što manje lica i dekora. Trend u svijetu su, čak i u najvećim kazališnim kućama, komorni komadi s dva-tri lica. To je ekonomski isplativo. Cijene ulaznica su većinom iste pa se zbog manjih troškova ostvaruje i veća zarada. Uz to, veći broj glumaca donosi i veći rizik; živi su to ljudi. Kod filma to jednom uradite i nije vas briga što će dalje biti s glumcima. Teško je privoljeti nekog da i pročita komad, a o tome da ga postavi ne može se, objektivno, ni sanjati. Ali, što onda?! Zar čovjek ne radi većinu uzaludnih, prolaznih stvari u životu, pa ipak opstaje i nalazi smisla u tomu? Malo stvari neće izjesti vrijeme sa svojim oštrim zubima, ali čovjek živi i radi kao da se to nikada neće dogoditi. S druge strane, kazalište je jedna efemerna, prolazna stvar. Iza glumaca i velikih postavki nije ostalo ništa; takav je medij. Do sada su ostajali samo napisani komadi, za neko drugo vrijeme, za neke druge ljude, koji će možda u njima naći dodir sa svojim vremenom i postaviti ga. Danas je kultura pitanje moći.

HR: Kako bi, prema Vašem mišljenju, knjiga danas trebala izgledati ne bi li izdržala bitku s drugim medijima?

Drugi mediji imaju silne prednosti. Knjiga se stoga mora transformirati kako u pogledu opreme tako i sadržaja. Stručna literatura će se zasigurno koristiti preko računala, radi bolje pretrage, male naklade... Knjiga beletristika pak, može biti unikatna, možda jedan pisac za jednog čitatelja, možda i pisana rukom autora... Zamislite da imate knjigu velikog autora, jedinu na svijetu, te da je nitko osim vas koji ste je platili ne može pročitati!

Budući da se sve manje čita zadaća pisca mora biti da iznađe neki novi stil koji će korespondirati sa sadašnjim i budućim vremenom. Ne može se više pisati kako se nekoć pisalo; psiha suvremenog

čovjeka to ne dopušta. Novi, mladi ljudi više nemaju vremena i strpljenja za čitanje – ostat će samo ona djela koja će se moći čitati brzinom svjetlosti. Teme mogu ostati iste, ali način prezentiranja mora biti drukčiji. To ne znači da ovakva literatura nužno može biti samo

laka i loša. Ona će morati imati više razina čitanja i percepcije za zahtjeve raznih profila čitatelja.

HR: Kako gledate na tzv. elektroničke knjige koje se objavljuju isključivo na Internetu?

To može biti kraći put do čitatelja,

možda istiskuje nakladnika i knjižničara, te sve procedure i troškove vezane s tim. Neće to možda uništiti klasičnu knjigu, ali budući da mlađi čitatelji bolje barataju računalom, znatno će umanjiti utjecaj i značaj klasične knjige. S druge strane, to omasovljenje nakladništva dovest će do poplave novih djela, koje objektivno nitko živ neće moći pročitati. Onda opet dolazimo do marketinga.

Kako će ne tako daleka budućnost izgledati, van našeg je poimanja. Kao što je naše vrijeme bilo van poimanja ranijih naraštaja tako je i ne tako daleka budućnost savršena nepoznanica za nas. Tko može znati što je čovjek još u stanju izumjeti?

HR: Po struci ste diplomirani ekonomist i trenutačno ste uposleni kao savjetnik za ekonomsko-financijske poslove u Pokrajinskom ombudsmanu. Kako balansirate između prostora književnosti i, uvjetno rečeno, birokratske svakodnevice?

Ta dva svijeta se nadopunjuju i međusobno hrane. Ne možete sve vrijeme raditi samo jednu stvar u životu. S druge strane, svakodnevica i prostor književnosti otimaju vrijeme i snagu jedno od drugoga. Moraju se dobivati poticaji iz stvarnog života, dakle biti u životu ali i van njega jer je pisanje moguće samo u samoći. Da, trebalo bi mi mnogo više vremena za pisanje. Od knjiga, u nas mnogi mogu živjeti, ali ponajmanje pisci. ■

HR: Knjigu »Upoznavanje« objavila je NIU »Hrvatska riječ«. Kakvom ocjenjujete dosadašnju produkciju naše kuće u oblasti nakladništva, te koliko općenito pratite nakladničku djelatnost Hrvata u Vojvodini?

Ne mogu ništa o tomu reći jer o tome malo znam, gotovo ništa. Živim u Novom Sadu i sve što mogu saznati može biti samo iz vašeg lista. Do njega se može doći, a za ostalo ne znam. Od ranije sam pratio rad *Petka Vojnića Purčara*. Znam gdje njegove knjige mogu naći u Novom Sadu. Ovdje nije kao u Subotici, to je svima jasno. Čak i da ima takvih knjiga vrlo vjerovatno ih nitko ne bi kupovao. Biti Hrvat u Subotici i Novom Sadu, ipak nije isto. To je svima jasno. I oni koji se deklariraju kao Hrvati nerado govore o tome; to je kao neka tiha, tajna bolest – šutite i živite s tim. Većina u ovoj sredini neće blagonaklono gledati na knjige na hrvatskome jeziku nastale u Vojvodini, ako se one financiraju iz državnog proračuna, što pak ne znači da će se nekom nešto loše dogoditi.

HR: Kakve su promjene, po Vašem mišljenju, potrebne kako bi činjenica da je netko hrvatske nacionalnosti u Novom Sadu prestala, kako kažete, biti tajna bolest?

Vrijeme. Vrijeme je neumitni čistac svih boli i nelagoda. Sve smo kadri zaboraviti ako se dovoljno dugo drži ispod tepiha. Što više vremena bude proteklo bit će teže to vaditi van. Koliko je samo priprema trebalo da se aveti prošlosti probude i zlouporabe u ratne i političke svrhe? Jako puno. Možda je još teže to loše proživljeno sakriti pod tepih.

Ali, druge nema. Nikakvim dekretom i raznim programima to se neće moći promijeniti.

A to vađenje ispod tepiha i zlouporaba u političke svrhe ovisi isključivo o političarima. U biti, sve ovisi o njima i njihovim interesima.

Ministarstvo unutarnjih poslova će u listopadu 2007. godine u Centar za osnovnu policijsku obuku u Srijemskoj Kamenici upisati 120 polaznika za stručno osposobljavanje za obavljanje policijskih poslova, od kojih do 30 polaznika ženskog spola. Stručno osposobljavanje polaznika traje 12 mjeseci.

I VI TO MOŽETE!

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srbije raspisuje:

NATJEČAJ ZA UPIS 120 POLAZNIKA I. KLASJE U CENTAR ZA OSNOVNU POLICIJSKU OBUKU

Pravo sudjelovanja na natječaju ima osoba koja, pokraj općih uvjeta za prijam u radni odnos u državnome tijelu, mora ispunjavati i posebne uvjete, i to:

- 1) da je državljanin Republike Srbije;
- 2) da nema dvojno državljanstvo;
- 3) da nema manje od 18, a više od 25 godina starosti;
- 4) da ima završenu srednju školu u četverogodišnjem trajanju;
- 5) da ne postoje sigurnosne zapreke za prijam u radni odnos u Ministarstvo;
- 6) da ispunjava posebne uvjete glede zdravstvenog, psihološkog, bazično-motoričkog statusa i drugih sposobnosti važnih za obavljanje policijskih poslova;
- 7) da ima položen vozački ispit za vozača »B« kategorije. Natječaj provodi povjerenstvo koje imenuje ministar unutarnjih poslova.

NAČIN NATJECANJA

Prijava na natječaj s potrebnim dokumentima podnosi se od 12. 8. 2007 do 27. 8. 2007. policijskim upravama ili policijskim postajama po mjestu prebivališta kandidata.

POTREBNA DOKUMENTA

Prijava (tiskanica koja se može dobiti u policijskim upravama i policijskim postajama); **izvorni dokumenti:**

- potvrda o državljanstvu (da nije starija od šest mjeseci);
- izvadak iz matice rođenih;
- potvrda da se protiv kandidata ne vodi kazneni postupak;
  - diploma o završenoj srednjoj školi i svjedodžbe sva četiri razreda srednje škole;
  - izvadak iz zdravstvenog kartona ordinirajućeg liječnika, na tiskanici koja se dobiva u policijskoj postaji;

Opjerovljene preslike:

- osobne iskaznice;
- vozačke dozvole »B« kategorije.

POSTUPAK S PRIJAVLJENIM KANDIDATIMA

Procedura traje od jednog do tri dana, u ovisnosti o postignutim rezultatima prvoga, odnosno drugoga dana.

Liječnički pregled za utvrđivanje zdravstvenoga stanja polaznika sastoji se iz općeg liječničkog pregleda, specijalističkih pregleda i testa na drogu, koje obavlja Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika Ministarstva sukladno utvrđenim kriterijima.

Opći liječnički pregled je eliminacijski u smislu pristupa specijalističkim pregledima.

Kandidati su obvezni polagati kvalifikacijski ispit, koji se sastoji iz provjere jezične kulture i pravopisa, provjere psihološkog i bazično-motoričkog statusa i intervjuja.

Svaka pojedinačna provjera je eliminacijska za kandidate koji ne zadovolje definirane norme.

Pri provjeri kandidati se vode pod šifrom, što osigurava potpunu ravnopravnost kandidata u procesu odabira.

Kandidati koji su ispunili posebne uvjete i položili kvalifikacijski ispit za upis u Centar, rangiraju se na temelju zbroja rezultata u svima četirima segmentima kvalifikacijskog ispita.

Po okončanju postupka s prijavljenim kandidatima Povjerenstvo utvrđuje konačnu rang-listu kandidata.

Na temelju konačne rang-liste odluku o prijemu kandidata donosi ministar.

Kandidat koji ne bude primljen pismeno se obavještava u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

Protiv odluke kandidat može uložiti žalbu ministru, preko Centra, u roku od osam dana od dana prijama obavijesti.

Potpisivanjem ugovora o međusobnim pravima i obvezama polaznika osnovne policijske obuke i Ministarstva unutarnjih poslova kandidat dobiva status polaznika osnovne policijske obuke. Ugovor se potpisuje u roku od najmanje pet dana prije početka obuke.

Kandidati će biti obaviješteni o prijemu na obuku, mjestu i vremenu potpisivanja ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza između kandidata i Ministarstva najmanje deset dana prije početka obuke.

Umjesto kandidata koji ne potpišu ugovor u predviđenom roku, bit će pozvani drugi kandidati prema redoslijedu na konačnoj rang-listi.

Kandidatima koji ne ispunje opće i posebne uvjete predviđene natječajem za prijam ili ne polože kvalifikacijski ispit, uz pismenu obavijest, na kućnu adresu bit će vraćena i dokumentacija priložena uz prijavu na natječaj.

Kandidati pozvani na prijamni ispit sami snose troškove boravka i putne troškove. Ministarstvo snosi troškove liječničkog pregleda.

O vremenu polaganja prijamnog ispita kandidati će biti pravodobno obaviješteni.

PRAVA I OBVEZE POLAZNIKA OSNOVNE POLICIJSKE OBUKE

Polaznik koji uspješno završi osnovnu policijsku obuku dobiva potvrdu i stječe mogućnost zasnivanja radnog odnosa u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Srbije u svojstvu vježbenika za policijskog djelatnika.

Polaznicima je tijekom osnovne policijske obuke osiguran smještaj i prehrana, kao i nabava opreme nužne za realizaciju nastavnih obveza, sukladno Ugovoru koji polaznik sklapa s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srbije.

Polaznik koji završi obuku i ostane raditi u Ministarstvu na policijskim poslovima najmanje četiri godine smatra se oslobođenim od obveze služenja vojnog roka.

»Pravo sudjelovanja na natječaju ima osoba koja nije odslužila vojni rok, kao i osoba koja je odslužila vojni rok pod oružjem.«

Referentni tekst natječaja objavljen je u dnevnom listu »Politika« od 12. 8. 2007. godine.

Srijemska Kamenica, Železnička 22,
Telefon 021/462-033; 462-539
www.copo.edu.yu
e-mail: ssupoffice@mup.sr.gov.yu

Održan drugi po redu Festival hrvatske duhovne glazbe »HosanaFest 2007.«

»Kad ti je Bog na prvom mjestu

VIS »Proroci« iz Subotice, trostruki pobjednik »HosanaFesta 2007.« *

Po ocjeni stručnog povjerenstva Festivala najbolja je skladba

»Puna je zemlja«, VIS »Novo Svitjanje« iz Zagreba *

Nagrađen tekst pjesme »Božji svijet« autorice Josipe Dević

Piše: Julijana Kujundžić

Prošlogodišnjom pobjedničkom pjesmom »Prema licu Tvom« u izvedbi vokalnoinstrumentalnog sastava »Riječ« iz Podstrane pokraj Splita, otvoren je drugi po redu Festival hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest 2007.« u nedjelju, 19. kolovoza. Pred oko 2000 gledatelja u Dvorani

sportova u Subotici, predstavilo se 20 izvođača, pojedinaca i skupina iz Subotice, Sombora, Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

»Prošle godine smo Festival organizirali na sceni 'Jadran' Narodnog kazališta i tada smo imali problem s malim prostorom, kako za gledatelje tako i za izvođa-

če, te smo se ove godine odlučili za veći prostor, također i veću scenu, kao i veći broj izvođača.« objašnjava član Organizacijskog odbora »HosanaFesta«, *Mirko Šokčić*. Osim 12 članova Organizacijskog odbora, Festival je ujedinio oko 200 ljudi koji su volonterski organizirali ovogodišnje natjecanje.

NATJECATELJI: Tema ovogodišnjeg duhovnog susreta »Kad ti je Bog na prvom mjestu« bila je misao vodilja kroz dvodnevni program Festivala. Među 33 skladbe koje su stigle na natječaj, stručni je žiri odabrao 20. Natjecateljski dio programa otvorila je jedna od njih u izvedbi VIS »Izvor« iz Sombora. Potom su, po redosljedu koji je donio Organizacijski odbor »HosanaFesta«, nastupili i *Stipe Odak* iz Ljubuškog, *Marija Jaramazović* iz Subotice, VIS »Sv. Benedikt« iz Zagreba, *Tamara Babić* iz Subotice, *Ivan Šomođvarac* iz Sombora, *Jelena Barić* iz Splita, *Marija Stantić* iz Subotice, VIS »Novo svitanje« iz Zagreba, *Antonija Piuković* iz Subotice, *Pamela Šteflec* i VIS »Toma Akvinski« iz Vinkovaca, VIS »Riječ« iz Splita, VIS »Antunići« iz Sombora, *Lidija i Slobodan Ivković* iz Subotice, VIS »Matheus« iz Bizovca, VIS »Amos« iz Sombora, *Maja Vasilj* iz Zagreba, VIS »Mihovil« iz Splita, »Proroci« iz Subotice te *Siniša Česi* i VIS »Prečisto srce« iz Mađareva.

»HosanaFest« je festival natjecateljskog karaktera te su se dodjeljivale i nagrade: za najbolji tekst, nagrada stručnog povjerenstva, samih izvođača, te nagrada publike na što su posjetitelji pozvali voditelji Festivala *Sanela Kolar* i *Ladislav Suknović*, prije stanke uoči glasovanja. »Na ulaznicama se nalazi tiket za glasovanje te će, nakon izvođenja svih numera, posjetitelji upisati broj skladbe koja im se bude najviše dopala, a mladi u nošnjama će sakupiti glasove«, objasnila je *Kata Suknović*, članica OO »HosanaFesta«. U isto vrijeme, o najboljoj skladbi odlučivalo je i stručno povjerenstvo u sastavu: magistra glazbe *Nataša Kostadinović*, profesorica glazbe *Terezija Zujčić* i profesor glazbe *Vojislav Temunović*. Nakon zbrojevnih glasova posjetitelja, međusobnog glasovanja izvođača, ocjene najboljeg teksta te konačne odluke

Pobjednici: VIS »Proroci« iz Subotice

CD »HosanaFesta 2007.« može se kupiti u župnim uredima ili kod organizatora po cijeni od 200 dinara.

sve je ostalo na pravome mjestu»

Pridružite nam se!

»**N**e želim da ljudi budu samo oduševljeni ovim festivalom! Neka se uključe na bilo koji način, pjesmom, ili organizacijski, bilo kako. Neka osjete da je 'HosanaFest' njihov«, rekao je vlač. dr. Marinko Stantić, predsjednik OO »HosanaFesta«.

stručnog povjerenstva, uslijedilo je proglašenje pobjednika.

NAGRAĐENI: Stručno povjerenstvo Festivala, nagradilo je skladbu »Puna je zemlja« u izvedbi VIS »Novo svitanje« iz Zagreba. Stihovi, glazba i obrada ove pjesme djelo su *Sanje* i *Branka Barduna*. VIS »Novo Svitanje« se duhovnom glazbom bavi već dugi niz godina. Od 1985. do 2003. radili su pod imenom »Electro Spiritus«. Do sada su nastupali na festivalima: »Bonofest« u Vukovaru, »Uskrsfest« u Zagrebu, »PapaFest« u Solinu, »Krapinafest« te drugim festivalima duhovne glazbe.

»Ljubavlju ljubav vratiti, trag krvi svete pratiti, otrti trag križa s ramena, krv bosih nogu s kamena« stih je nagrađenog teksta pjesme »Božji svijet«, autorice *Josipe Dević*, koju je izveo VIS »Proroci«, po ocjeni stručnog žirija za odabir najboljeg teksta u sastavu: preč. mr. *Mirko Štefković*, novinarka *Slavica Mamužić* i pjesnikinja *Marija Šeremešić*. »Tekstovi nikad nisu planirani, jesu namijenjeni ali ih ne mogu stvoriti kad hoću. Jednostavno, tekst nastaje kad dođe nadahnuće, dar od Boga. S pjesmom 'Božji svijet', probili smo sve termine kad je trebalo dati skladatelju tekst. I noć prije nego što smo je trebali dati, u 1 sat po noći napisala sam je za 10 minuta. Bilo je to djelo Božje providnosti«, kaže *Josipa Dević*.

Najviše glasova od posjetitelja kao i nagradu samih izvođača dobio je VIS »Proroci« iz Subotice koji se predstavio pjesmom »Božji svijet«. Pobjedničku skupinu iz Subotice čine aktivni mladi vjernici grada Subotice, pa i okolice, koji se redovito sastaju na misnim, molitvenim i sličnim slavljinama. Iako kao VIS postoje tek godinu i pol dana, s razlogom se može reći da su najaktivniji duhovni sastav Vojvodine. »Počeli smo se pripremati za ovaj festival krajem ožujka. Zahvaljujući *Josipi Dević*

dobili smo tekst, te ga je uglazbio *Branislav Salak* iz Novog Sada. Prije dva tjedna počeli smo s redovitim probama i presretan sam što je naš trud zapažen te ovako bogato nagrađen. Za koreografije je bio zadužen *Nikola Bašić*, naš član, gitarist, dok smo je mi tijekom proba doradivali i vidjeli ste konačno kako je to izgledalo na sceni«, kaže *Petar Gaković*, jedan od članova pobjedničkog sastava. *Darko Temunović* i *Boris Dević*, solisti VIS »Proroci«, dodaju kako su im mnogo pomogle generalne probe na kojima su »pobjeđivali« tremu, a koristilo im je i pozitivno ozračje među skupinama.

Na koncu, pobjedniku »HosanaFesta 2007.« VIS »Proroci« uručena je statua-logo Festivala, koji sadrži notu i križ, što simbolizira osnovni cilj Festivala – pjesmom slaviti Boga, koju je osmislila dizajnerica iz Subotice *Đurđica Orčić*, a koju je i ove godine dao izraditi poznati poduzetnik *Lazar Baraković*. Festival hrvatskih duhovnih pjesama se, do iduće godine, oprostio od posjetitelja pobjedničkom pjesmom »Božji svijet« u izvedbi VIS »Proroci«.

Uspjesi i nedostaci »HosanaFesta 2007.«

»**K**ada bih trebao izdvojiti uspjehe ovogodišnjeg festivala, izdvojio bih, između ostalog, dva iznenađenja i za mene osobno: oduševljen sam brojem posjetitelja. Nisam niti mogao naslutiti da će oko 2000 ljudi posjetiti 'HosanaFest'. Radujem se zbog toga i zahvaljujem svima koji su nas svojim dolaskom podržali. Drugi uspjeh želim javno reći: Sanela Kolar, ovogodišnja voditeljica, koja je ujedno i tajnica Festivala, poprilično anonimna u našoj javnosti, fantastično je odradila svoj posao iako je po prvi puta stala službeno na pozornicu. Čestitam joj!«, kaže predsjednik OO »HosanaFesta« vlač. dr. Marinko Stantić, te s druge strane dodaje da »iako se gotovo činilo kako je sve prošlo besprijekorno, ipak moram sa žaljenjem izraziti svoju tugu što ovakav festival, za kojega neskromno smatram da je za ugled gradu, subotičkoj crkvi i hrvatskoj zajednici u Vojvodini, nije podržan svojim dolaskom od strane biskupa, ljudi iz Općine Subotica, te nekih čelnih ljudi nas Hrvata. Ono što od njih očekujem jest makar dolazak ili barem isprika zbog moguće spriječenosti, s obzirom da su pozvani na Festival.«

Oko 2000 gledatelja u Dvorani sportova

Oko 80 sudionika »HosanaFesta 2007.« ugošćeno u Subotici

Festivalski vikend protekao u druženju

Sudionici drugog po redu Festivala hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest«, koji su došli iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine, ugošćeni su proteklog vikenda u Subotici, u privatnom smještaju. Nakon dolaska u Suboticu u subotu 18. kolovoza oko 13 sati, iz župe Isusova Uskrsnuća, gdje im je upriličen prijam, raspoređeni su kod svojih domaćina.

»Stigli smo iz Splita nakon 13 sati vožnje. Dočekali su nas vlč. *Marinko Stantić* i *Sanela Kolar*, te smo dobili smještaj kod domaćina. Ubrzo smo imali generalnu probu gdje nam je doista bilo super! Ekipa se družila, pljeskalo se i podržavalo. Mislim da je međusobna potpora samih izvođača veoma važna s obzirom da i sami izvođači predstavljaju publiku«, kaže *Marijana*, članica prošlogodišnjeg pobjednika Festivala, VIS »Riječ« iz Podstrane kraj Splita i dodaje kako su ove godine dojmovi snažniji. »Prošle godine je bilo početnički. Nismo znali što nas očekuje. Ove godine smo došli bez velike treme znajući što nas očekuje ovdje u Subotici.«

Zahvala

»Organizacijski odbor se zahvaljuje svima koji su na bilo koji način podržali i pripomogli organizaciju »HosanaFesta 2007.«, poručio je predsjednik OO »HosanaFesta« vlč. dr. *Marinko Stantić*.

Festival je zamišljen kao glazbeno duhovni susret, te su navečer svi sudionici ovogodišnjeg »HosanaFesta« imali meditaciju u župi Isusova Uskrsnuća, koju su predvodili članovi VIS »Proroci«. »Bila je to prava meditativna večer!«, kaže *Sanela Kolar*, tajnica Festivala. »Molilo se i pjevalo. Također, na večeri je kazano kako, iako smo iz različitih država,

Na misi u katedrali: sudionici HosanaFesta

te i sudionici jednog festivala natjecateljskog karaktera, ipak trebamo gledati jedni druge kao braću i sestre, te se tako i osjećati, a ne kao konkurenti.«

Marina, članica VIS »Mihovil« iz okolice Splita, također je uživala u meditaciji te večeri. »Pjevalo se iz duše«, kaže *Marina*, ističući da pobjeda nije važna Bogu. »Mislim da smo njemu svi na prvome mjestu!«, dodaje ona.

Na sam festivalski dan, u nedjelju 19. kolovoza, održana je sveta misa u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske koju je predvodio vlč. *Stjepan Beretić*. VIS »Proroci« uz pomoć sudionika »HosanaFesta 2007.« uveličali su ovo misno slavlje pjesmom.

Poslijepodne, oko 16 sati, održana je druga generalna proba u Dvorani sportova, nakon čega je sve bilo spremno za održavanje drugog po redu Festivala hrvatske duhovne glazbe »HosanaFest 2007.«.

J. K.

U Republici Hrvatskoj proslavljen

Blagdan Velike Gospe

Deseci tisuća vjernika hodočastili su svako veće hrvatsko marijansko svetište slaveći blagdan Velike Gospe

Apostolskom konstitucijom »Munificentissimus Deus« (Predarežljivi Bog) *papa Pio XII.* proglasio je 1. studenoga 1950. godine posljednju službeno proglašenu dogmu Katoličke crkve, koja kaže da je »Bezgrešna Bogorodica vazda Djevice Marija, ispunivši tijek zemaljskog života, bila s dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu«.

I na ovim našim prostorima katolici su poznati po svojoj posebno odanosti Majci Božjoj, posrednici između Boga i čovjeka, nazivajući je u svojim molitvama i pjesmama »majkom i kraljicom Hrvata«, tako da svetišta Blažene Djevice Marije karakterizira velika masovnost.

I ove su godine marijanska svetišta diljem Hrvatske 15. kolovoza bila središnje mjesto hodočašća i proslave Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, odnosno pučki Velike Gospe. U najvećem nacionalnom marijanskom svetištu Mariji Bistrici pred više od 80.000 vjernika središnje euharistijsko slavlje u crkvi na otvorenom blaženog Alojzija Stepinca predvodio je nadbiskup zagrebački, kardinal *Josip Bozanić*.

»Slavlje Marijina uznesenja na nebo poziva nas da živimo u vjeri i nadi, ne dopuštajući da nama ovlada kultura usmjerena jedino na ovozemaljske stvarnosti«, rekao je tom prigodom kardinal *Josip Bozanić* i dodao kako je Velika Gospa blagdan kršćanstva, nade, budućnosti i radosti, kada su naš pogled i srce usmjereni k Isusovoj majci.

Središnju svetu misu predvodio je biskup đakovački i srijemski msgr. *Marin Srakić*

U svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske svetu misu je predvodio splitsko-makarski nadbiskup msgr. *Marin Barišić*, u trsatskom svetištu Gospe Trsatske riječki nadbiskup msgr. *Ivan Devčić*, a biskup šibenski msgr. *Ante Ivas* u biskupijskom marijanskom svetištu Vrpolju.

Zahvaljujući činjenici da je svetište Gospe od Utočišta u Aljmašu udaljeno svega petnaestak kilometara od državne granice sa Srbijom, a isto tako i od Osijeka, u hodočašću ovom najvećem slavonskom marijanskom svetištu sudjelovao je i velik broj Hrvata s obiju strana granice. Svete mise počele su još u 6 sati, a središnju u 10 sati služio je biskup đakovački i srijemski *Marin Srakić*, koji je u svojoj propovijedi kritizirao opće stanje u društvu i razaranje obitelji kao njezinog stupa pred 50.000 vjernika među kojima je bio i predsjednik Hrvatskog sabora *Vladimir Šeks*.

Zlatko Žužić

Aktivisti DSHV na stadionu NK Osijek

Pljesak za tribinu

Pedeset članova Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini nazočilo je prvenstvenoj nogometnoj utakmici Osijek – Dinamo ove nedjelje

Aktivisti subotičke i sornborske podružnice Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini iskoristili su ljetnu pauzu za novo zbližavanje sa subotičkim gradom pobratimom na sportskoj razini. Na stadionu Gradski vrt u Osijeku goste je dočekaio dogradonačelnik *Gordan Matković*. Organizirana je prekovredna nabava ulaznica i ugodan boravak. Ugodaj je bila već sama prvenstvena utakmica u kojoj su domaći nogometaši morali ponijeti sportski poraz od 1 : 3. Momčad Dinama bila je neusporedivo bolja.

Krasno iznenađenje gostima iz Subotice i Sornbora priredio je službeni spiker koji je na poluvremenu razglasom pozdravio Hrvate iz Vojvodine, a dvadeset tisuća posjetitelja utakmice dodalo je tomu gromki i dugi pljesak. Bila je to zanimljiva informacija i za novinara u izravnom prijenosu HRT-a.

Organizator i vođa puta, predsjednik subotičke podružnice DSHV, odvjetnik *Martin Bačić*, iznimno je zadovoljan prijamom i pozitivnim ozračjem tijekom ovog kratkog izleta. Osobno i u ime DSHV-a zahvaljuje se dogradonačelniku *Gordanu Matkoviću* i najavljuje slično druženje kada Splitski Hajduk bude na prvenstvenom meču u Osijeku.

Sama najava dolaska Hrvata iz Vojvodine ponukala je hrvatske prometne redarstvenike osigurati im neometan prolazak i pratnju od same granice do stadiona. Tijekom utakmice autobus je također osiguravan kako se nekom zabunom ne bi netko usudio oštetiti vozilo. Ni svi hrvatski nogometni navijači očito još nisu razumjeli novo vrijeme.

Za nekoliko dana organizira se još jedna navijačka ekspedicija članova DSHV. U Zagrebu se

29. kolovoza igra internacionalni nogometni susret Lige prvaka između Dinama i Werdera. Na Maksimiru će se zasigurno tražiti karta više te se za ovaj odlazak

treba ranije i temeljitije organizirati. Raspoloženje za odlazak postoji, a sportski ugodaj je zagarantiran.

Ured DSHV-a

Jozefina Skenderović držala slamarsku radionicu na Svjetskom skupu izviđača u Engleskoj

Slamarstvo oduševilo mlade iz svih krajeva svijeta

U radu sudjelovali izviđači sa svih kontinenata, a najdiscipliniraniji i najmarljiviji bili su mladi iz Japana

Među predstavnicima Srbije na 21. svjetskom skupu izviđača (World Scout Jamboree), koji je od 27. srpnja do 8. kolovoza održan u Hylands Parku u Chelmsfordu (Essex) u Engleskoj, bila je i *Jozefina Skenderović*, nastavnica fizike u subotičkoj OŠ »Ivan Milutinović« i voditeljica slamarske sekcije HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta.

Na ovom, svjetski najvećem okupljanju izviđača iz cijelog svijeta koji se svake četiri godine održava na drugom mjestu, ona je držala slamarsku radionicu (workshop with straw), jednu od ukupno jedanaest kojima je predstavljena zemlja Srbija.

Inače, na Svjetskom skupu izviđača i to u godini u kojoj se obilježava 100. obljetnica osnutka izviđačkog pokreta, bilo je 40.000 sudionika iz čak 148 zemalja. Skup su otvorili kraljičin muž vojvoda od Kenta i princ Willy.

»Radionica slamarstva održavala se u jednom od šatora u okviru programa World Villages. Trajala je svakoga dana od 10 do 16 sati. U jednom dijelu prostora bile su izložene slike nastale u tehnici slame, iz fundusa HKPD »Matija Gubec«, a u drugom su dijelu djeca imala prigodu sjesti te za maksimalno pola sata, budući da su imali opsežan program, pokušati nešto napraviti od slame. Pravili su prstenje, narukvice, anđeliće kao ukrase za božićni bor, čestitke... Čekalo se u redu

ispred šatora, a bilo je posjetitelja iz cijelog svijeta. Najdiscipliniraniji i najmarljiviji bili su mladi iz Japana, dok su se po zainteresiranosti istaknule dvije Ruskinje koje su na radionicu došle dva puta kako bi u tehnici slame naučile napraviti ružu«, priča Jozefina Skenderović, koja se izviđačima pridružila još 1982. godine.

Inače, iz Srbije je u Chelmsfordu boravilo 180 sudionika, a uz radionicu slamarstva zemlja je predstavljena radionicama pisanja vlastitih imena ćirilicom, folklornog plesa, šaranja uskršnjih jaja, starih hajdučkih igara, izrade svirala od vrbovog pruća, te prezentacijom pravoslavlja.

D. B. P.

Izviđački život

»Bio je to pravi izviđački život. Čitavo naselje bilo je u šatorima, od onih za spavanje do posluga, banaka, pa čak i crkava. Svi sudionici, i mlađi i stariji, bili su obvezni nositi izviđačke uniforme i marame. Također, svatko tko je došao morao je nešto raditi, a programa i aktivnosti nije manjkalo«, priča naša sugovornica.

Prosvjed u centru grada

Dvije vreće smeća za Trklju

*Predsjednik Savjeta MZ Ker i tajnica Udruge izbjeglih i prognanih bez najave ušli u Direkciju za izgradnju *
Primio ih i predsjednik Općine * Još jednom zatraženo hitno uklanjanje divljeg deponija*

Piše: Nenad Budinčević

Posljednih mjesec dana u Subotici su organizirana dva prosvjedna skupa. Oba su bila u vezi s divljim deponijem u Keru. Nakon okupljanja ispred deponija, početkom mjeseca, Kerčani i tajnica Udruge izbjeglih i prognanih *Verica Grgurović* prošlog su se četvrtka sastali ispred Direkcije za izgradnju Općine.

Sa sobom su ponijeli dvije vreće smeća i predali ih direktoru ovog javnog poduzeća *Draganu Trklju*. Na taj su način, kažu, željeli pokazati kako je živjeti u blizini deponija. Na skupu je bilo nazočno dvadesetak Kerčana, a da ne bi došlo do nemilih scena, dva policajca su iz daljine pratila razvoj događaja. Oni su zamolili pojedine građane da se sklone sa ceste kako ne bi došlo do zastoja u prometu.

Pojedini stanovnici Mjesne zajednice Ker bili su ogorčeni zbog nezainteresiranosti ostalih mještana za ovaj problem. »Ljut sam na susjede, prije svega«, kaže jedan od sudionika prosvjeda. »Umjesto da su došli s nama, oni sjede na terasi, gledaju deponij i piju kavu«.

SASTANAK U DIREKCIJI: Mnogi Subo-tičani su s nevjericom gledali okupljene. Osobito im je za oko zapao transparent na

kojem je pisalo »Bermudski tro-ugao. Nestalo 90.000 kvadratnih metara u Direkciji za razgradnju Subotice« (toliko iznosi površina parcele na kojoj je nastao divlji deponij, prim. aut.). Novinarima su se obratili predsjednik Savjeta MZ Ker *Milan Matić* i spomenuta *Verica Grgurović*. Još jednom su izrazili negodovanje zbog odnosa mjerodavnih prema problemu divljeg deponija »Đar«. Uslijedio je nenajavljeni ulazak u Direkciju.

Direktor JP »Direkcija za izgradnju« *Dragan Trklja* ipak je odlučio primiti Matića i Grgurovićevu, koja je 2. kolovoza protiv ovog poduzeća podnijela prijavu Specijalnom sudu. Na sastanku, koji je trajao 15 minuta, predložen je problem, a u isto je vrijeme izraženo nezadovoljstvo, jer Udruga, iako ima potrebnu dokumentaciju, nije u mogućnosti graditi stanove na spornoj parceli u Keru.

TVRDNJE NAKON SASTANKA: »Dogo-vorili smo se da deponij bude uklonjen i da se čeka završetak istrage Okružnog i Specijalnog suda, tužiteljstva i javnih pravobranitelja. Gospodin Trklja tvrdi kako on ni u čemu nije pogriješio«, priopćila je nakon sastanka tajnica Udruge izbjeglih i prognanih *Verica Grgurović*. Tom prigodom je pokazala ZK uložak,

koji svjedoči o tome da je zemljište u vlasništvu države. Sudeći po njezinom izlaganju ispred prostorije u kojoj je održan sastanak, politika je »umiješala prste«.

»Politika nema veze s ovim, gospodine Trklja. Iza Udruge, kao i iza gospodina Matića, stoje građani Subotice. Nemojte miješati politiku u ovu priču«, poručila je.

»Slažem se s vama. Upravo zbog toga vam preporučujem da ne miješate politiku«, uzvratilo je Trklja. On navodi da sporazum, potpisan 17. svibnja prošle godine, nije do kraja poštovan od strane pojedinih tvrtki koje su bile zadužene za donošenje šteta kako bi parcela bila izravnana.

»Pravno pitanje u vezi s ovim predmetom je nešto sasvim drugo. Treba pronaći odgovor na pitanje tko treba položiti račune u vezi sa parcelom i zaštititi svoj pravni interes. Direkcija se nije, niti će se ikad miješati. To je stvar pravosudnih tijela«, objašnjava direktor Direkcije *Dragan Trklja*.

Rješenjem Trgovačkog suda od prije pet godina utvrđeno je kako je parcela imovina tvrtke »Integral Holding« i da je prenesena u Fond za razvoj. Međutim, referent je zaturio dokumentaciju, što znači da imovina nije preuzeta od strane Fonda.

»To što Republički fond za izgradnju i obnovu zemlje nije proveo sudsku odluku, za nas ne znači ništa. Ne možemo biti okrivljeni zbog nečije pogreške«, naglašava Trklja.

UREĐENJE IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA: Nakon sastanka u Direkciji, uslijedio je posjet predsjedniku Općine i predavanje peticije s 400 potpisa stanovnika Kera. Predsjednik Općine *Géza Kucsera* nije bio raspoložen za predstavnike sedme sile.

»Rekao sam, bez novinara«, dva puta je ponovio iz svog kabineta.

Nakon sastanka, Kucsera je obećao da će se zalagati za rješavanje ovog problema. Tajnica Udruge izbjeglih i prognanih najavila je osnivanje Udruge za zaštitu građana, kako je istaknula, da ne bi dolazilo do sličnih malverzacija.

Ono što slijedi je uređenje imovinsko-pravnih odnosa. Nakon toga, vlasnik parcele moći će graditi ono što je zacrtano detaljnim regulacijskim planom. Ostaje da se vidi koliko su prosvjedi i sastanci urodili plodom. Ono što je sigurno jest da stanovnici Kera u svom susjedstvu, osim Bolnice i Kolijevke, i dalje imaju divlji deponij.

Galerija »Dr. Vinko Perčić« u novom ruhu

Nakon više mjeseci pod skelama i zaštitnim prekrivačem, fasada Zavičajne galerije »Dr. Vinko Perčić« prošloga je petka osvanula u novom sjaju. Kako saznajemo od ravnatelja galerije *Spartaka Dulića*, ličilačkim poslovima završen je tekući popravak održavanja fasade, dok se za iduću godinu planira adaptacija interijera galerije.

Glede programa, nakon izložbe »Subcontinental Cab« koju je Zavičajna galerija realizirala u suradnji s novosadskim Muzejom suvremene umjetnosti Vojvodine, ravnatelj za 7. rujna najavljuje otvorenje izložbe hrvatskog umjetnika *Borisa Cvjetanovića*. Riječ je o umjetniku koji je među ostalim predstavljao Hrvatsku na Bijenalu u Veneciji 2003. godine, a koji će se subotičkoj publici predstaviti izložbom fotografija pod nazivom »City«, koje se bave temom grada.

D. B. P.

Prvi povijesno-informatički kamp na hrvatskom jeziku

U organizaciji Hrvatske čitaonice, u srijedu 29. kolovoza s radom počinje prvi povijesno-informatički kamp na hrvatskom jeziku. Kamp traje četiri dana, do subote 1. rujna. U okviru programa kampa obrađivat će se povijesna tema dolaska Hrvata u ove krajeve, te će se moći dobiti osnovne pouke rada na računalu. Prvog dana planiran je posjet franjevačkoj crkvi i samostanu. Nakon toga polaznici bi trebali posjetiti ZOO vrt na Paliću, kao i tamošnji ogranak Gradske knjižnice. Zainteresirani učenici mogu se prijaviti ravnateljici Hrvatske čitaonice *Katarini Čeliković* na broj telefona 064 211 31 86. Ove godine kamp je besplatan.

J. K.

Natjecanje kulinar

Turistička organizacija Općine i Javno poduzeće »Palić Luda« i ove će godine obilježiti kraj sezone tako što će u subotu 25. kolovoza na Muškom štrandu organizirati »Kup pobjednika 2007« u kuhanju riblje čorbe. Kulinari koji budu pobjednici ovog natjecanja, plasirat će se na prvenstvo Vojvodine u kategoriji riblji paprikaš/riblja čorba, koje će se održati u Novom Sadu.

Festival radijskih i televizijskih novinara

Međunarodni festival radijskih i televizijskih novinara »Europress-Travel Fest« održat će se u Subotici od 7. do 9. rujna. U službenoj

konkurenciji sudjeluju radijske i televizijske emisije sa sadržajem vezanim za putovanja i turizam. U okviru programa ovoga festivala održava se i poseban festival radijskih i televizijskih reklama s istom temom.

Ličenje vrtića na Prozivki

Zaposleni iz triju ekspozitura ProCredit Banke u Subotici organiziraju u subotu 25. kolovoza, akciju ličenja pročelja vrtića »Sanda Marjanović« na Prozivki. Ujedno, pozivaju sve zainteresirane sugrađane da im se pridruže i daju svoj doprinos ljepšoj i uređenijoj Subotici, kao i ljepšem odrastanju naših najmlađih sugrađana u susjedstvu gdje ProCredit banka posluje. Sav materijal će biti osiguran.

Proštenje u svetištu Majke Božje na Bunariću, 22. do 26. kolovoza

Kako je najavljeno, trodnevica, kao priprava za Bunaričko proštenje, započela je u srijedu 22. kolovoza kada je u 19 sati održana krunica s propovijedi, dok je u četvrtak 23. kolovoza održan Marijanski Akathistos. Danas, 24. kolovoza u 19 sati bit će propovijed i pobožnost križnoga puta.

Sutra (u subotu 25. kolovoza) navečer u 19 sati počinje svečano bdijenje. Sastoji se od: službe pokore, službe svjetla i svete mise. Bdijenje predvodi nadbiskup Minhenski kardinal *Friedrich Wetter*, nadbiskup beogradski mons. *Stanislav Hočevar*, biskup subotički mons. dr. *Ivan Penzeš*, katedralni župnik mons. *Stjepan Beretić* i rektor svetišta mons. dr. *Andrija Kopilović*.

U nedjelju 26. kolovoza bit će dvojezična misa u 7 sati u kapeli, koju predvode oci franjevci.

U 8 sati je biskupska misa na mađarskom jeziku koju predvodi subotički biskup mons. dr. *Ivan Penzeš*, a propovijeda direktor Radio Marije Mađarske dr. *Károly Szederkenyi*.

U 10 sati je biskupska misa na hrvatskom jeziku koju predvodi nadbiskup minhenski kardinal *Friedrich Wetter*, uz koncelebraciju nadbiskupa beogradskog mons. *Stanislava Hočevara*, subotičkog biskupa mons. dr. *Ivana Penzeša* i svećenika grada Subotica.

U 16 sati je dvojezična sveta misa za bolesnike i spomen pokojnih bunaričkih hodočasnika.

Autobusna linija od katedrale do Bunarića osigurana je i u subotu i u nedjelju.

Parkirište za osobna vozila je prva njiva desno od ulaza na Bunarić.

J. K.

Iz godine u godinu sve bolje i organiziranije

Golubinačke Banstolske večeri

Golubinčani koji posjeduju vinograde i voćnjake na Banstolu okupljeni oko *Boška Vasiljevića*, četvrtu godinu zaredom organiziraju Banstolske večeri. Iz godine u godinu sve bolje i organiziranije. Na dan kada se održavaju golubinačke Banstolske večeri, 18. kolovoza, mnogi se Golubinčani presele na nekoliko dana na Banstol i tih dana budu

domaćini mnogobrojnim gostima.

Osim izbora najboljih pića i paprikaša izabran je najbolje uređen i obrađivan vinograd, i to vinograd u vlasništvu *Steve Stankovića*. Posebno je povjerenstvo dodijelilo najzanimljiviju diplomu za najneuređeniji vinograd i to vinograd u vlasništvu *Zorana Đukića*, a s ciljem da se ne svede sve samo na hvaljenje.

Tijekom dana održan je malonogometni turnir na kojem je pobjedila ekipa Policije iz Indije, dok je drugo mjesto zauzela ekipa Kapitalaca iz Golubinaca.

Za kulturno-umjetnički dio programa bili su zaduženi članovi KUD »Golubinci« i HKPD »Tomislav«, čiji su folklorasi i tamburaši učinili da Banstolske večeri budu kulturno sadržajnije i posjetiteljima još zanimljivije.

Potporu u organiziranju Banstolskih večeri pružili su mnogi donatori i sponzori. Organizator kaže kako treba istaknuti potporu Mjesne zajednice Golubinci i Općine Stara Pazova, čiji su pred-

sjednici i bili prisutni.

Dobra volja i ljubav prema ljudima i vinogradima nekolicine ljudi morali su dovesti do doista dobre i lijepe manifestacije, koja je trajala uz pjesmu i glazbu u središnjem šatoru i u mnogobrojnim vikendicama dugo u noć. Sigurno ima prostora u budućnosti za još bolju organizaciju i promidžbu ove manifestacije uz uključivanje još većeg broja ljudi u organizaciju i pružanje novih sadržaja, koji bi još više obogatili ponudu golubinačkih Banstolskih večeri i učinili ovu manifestaciju zanimljivom medijima.

Zemljište za vojne zasluge

Golubinci ulaze u sastav vojne granice sredinom 18 stoljeća. Pripadnici graničarskih jedinica u austrougarskoj vojsci dobivali su zemlju prema rodu vojske i činu. Tako za dobro služenje i čuvanje granice od stalne najezde Turaka osim dobivene zemlje u golubinačkom kraju, dobivaju i zemlju za vinograde na Fruškoj gori tj. na Banstolu.

U Čepinu održan 5. Memorijalni turnir »Martin Fišer«

Malonogometni turnir iseljenih Srijemaca

Tradicionalni Memorijalni turnir u malom nogometu »Martin Fišer« održan je i ove godine, 15. kolovoza, u Čepinu pokraj Osijeka. Organizator ovog, petog po redu, malonogometnog turnira iseljenih Srijemaca je Zavičajni klub »Gibarac« iz Osijeka, a održava se u znak sjećanja na sumještina *Martina Fišera*, dragovoljca Domovinskog rata, stradalog u Vukovaru, nekoliko dana prije pada ovog grada. Pojednostoj pogibije hrvatskog branitelja *Martina Fišera* ostale su nepoznate, a tek su 1996. godine DNK analizom identificirani njegovi posmrtni ostaci te je iste godine pokopan na zagrebačkom groblju Mirogoj.

Za razliku od prethodnih turnira, ove su godine natjecatelji bile mlade srijemske snage, osnovnoškolci raspoređeni u dvjema kategorijama: nižoj (od 1. do 4. razreda) i višoj (od 5. do 8. razreda).

Turnir je otvorio član Predsjedništva Zavičajnog kluba »Gibarac« i Glavnog odbora Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata te predsjednik Organizacijskog odbora turnira *Dragan Pavlović* i upoznao sve natjecatelje s pravilima.

Srijemska je mladež sve utakmice odigrala lepršavo, hrabro i uz maksimalni angažman.

Na ovom srijemskom druženju, prvi čovjek Organizacijskog odbora *Dragan Pavlović* dodijelio je pobjedničke pokale i priznanja za osvojeno prvo, drugo i treće mjesto, kao i pokale za najboljeg igrača, vratara i strijelca turnira.

Tako je u kategoriji mladih, nižih razreda osnovne škole, prvo mjesto osvojila ekipa domaćina NK »Čepin«, drugo mjesto pripalo je ekipi NK »Gibarac '95«, a treće ekipi NK »Drava« iz Novigrada Podravske. Nagradu za najboljeg strijelca osvojio je Gibarčanin

Bruno Damjanović, najbolji igrač je Čepinac *Davor Gače*, najbolja (i jedina) igračica je također iz Čepina, *Matea Tomić*, a najbolji vratar je *Jurica Podgorelec*.

U kategoriji starijih, viših razreda osnovne škole, najbolja je bila ekipa NK »Drava« iz Novigrada Podravske, drugi su domaćini iz

NK »Čepin«, dok je treće mjesto osvojila ekipa NK »Laslovo« iz Laslova.

Najbolji strijelac i igrač turnira je *Danijel Šimek* iz ekipe NK »Drava« iz Novigrada Podravske, a vratar iste ekipe *Antonio Kirilenko - Cico* osvojio je nagradu za najboljeg vratara.

Z. Ž.

Hodočašće u Sinjskoj Gospi

Stvarati novi humanizam

Na slavlju Uznesenja Blažene Djevice Marije u svetištu Gospe Sinjske sudjelovala je i skupina hodočasnika iz Slavonije i Vojvodine * Autobus sa Slavoncima i Vojvodanima dospio je nadomak Sinja u srijedu 15. kolovoza u ranim jutarnjim satima * Misno slavlje na Trgu dr. Franje Tuđmana predvodio je msgr. Marin Barišić

Piše: Ivan Andrašić

Na slavlju Uznesenja Blažene Djevice Marije u svetištu Gospe Sinjske sudjelovala je i skupina hodočasnika iz Slavonije i Vojvodine. Uz potporu vukovarskoga ureda Hrvatske matice iseljenika, organizator – Udruga bačkih Hrvata u Republici Hrvatskoj – pozvala je na hodočašće i predstavnike hrvatskih udruga iz Vojvodine. Na put su od Vojvodana pošli predstavnici HKUPD »Dukat« iz Vajske-

bile su zaposjednute mladim bajkerima, koji su, očito, ovdje probdijeli noć. Autobus je produljio vožnju do obližnjega naselja Brnaze, gdje je u restoranu »Glorija« predviđeno malo osvježanje i oblačenje u narodno ruho poneseno sa sobom. Još jedna kratka vožnja autobusom, sad u suprotnom smjeru, dovela je ovu skupinu hodočasnika u središte Sinja, u neposrednu blizinu svetišta Gospe Sinjske, gdje je i održano misno slavlje.

ruho iz Male Bosne i srijemsko iz Novog Slankamena i Rume.

U procesiji su hodali odmah iza barjaktara, a tijekom svete mise imali su svoje mjesto među uzvanicima iz svijeta politike i kulture. Dar, sliku Gospe autorice Đurđine Vidaković – Hadnađ, urađenu slarmarskom tehnikom, oltaru su pričinili, obučeni u šokačko narodno ruho, Stanka i Stjepan Čoban iz Bača. Misno slavlje na Trgu dr. Franje Tuđmana predvodio je msgr. Barišić, a suslavili su brojni biskupi, gvardijani provincijali i fratri. U nadahnutoj propovijedi nadbiskup je dotaknuo niz problema koje uzrokuje čovjekova svjesna zloća, a uz ostalo, naglasio je kako živimo u vremenu poremećenih kriterija dobra i zla, istine i laži, u vremenu kad opće dobro nestaje pred privatnim interesima. Msgr. Barišić je na koncu propovijedi pozvao sve vjernike, kojih je, po procjeni znalaca, na trgu i okolnim ulicama bilo oko 100.000, na stvaranje novog humanizma gradnjom od vrtića do saborskih klupa.

S DOMAĆINIMA: Poslije mise gostima iz Slavonije i Vojvodine ručak u restoranu »Glorija« u Brnazama priredio je gradonačelnik Trilja Joza Sarač, a zbog njegovih brojnih obveza domaćin je bio njegov izaslanik, djelatnik gradske uprave Momčilo Balajić.

»Izuzetno mi je drago da smo danas ugostili skupinu vojvođanskih Hrvata, za koje znam što su u ratnim godinama proživjeli, a iz medija mi je poznato i da oni danas

imaju niz udruga s nacionalnim predznakom i da puno rade na očuvanju svojega kulturnoga i nacionalnoga identiteta. Naša vlast bi trebala pokrenuti edukaciju među mladim naraštajima i predočiti im činjenicu da u svojem najbližem okruženju imamo Hrvate koji su puno pridonijeli hrvatskom biću. Uz sve uvažavanje Srbije kao nama susjedne države, moramo uvažavati i Hrvate koji tamo žive, ali isto tako moramo ulagati i trud i određena sredstva za potporu tim ljudima koji su, kako vidim uspjeli sačuvati nacionalno i kulturološko biće, a svi znamo koliko je za njih bilo teško uopće i opstati na onim prostorima. Vjerujem da Hrvatska to prepoznaje i da će u budućnosti pružati daleko veću potporu nego danas« – kaže za »Hrvatsku riječ« Momčilo Balajić.

Četvrtak, 16. kolovoza, malena ekspedicija je provela na gradskoj plaži u Biogradu, a po povratku u Vinkovce najzadovoljniji je bio predsjednik Udruge bačkih Hrvata u RH Zdenko Bundić. »Drago mi je da se ovih sedam udruga iz Vojvodine odazvalo pozivu i poslalo svoje predstavnike, žao mi je što ostale nisu. Kako ste i sami vidjeli, iako je bilo naporno, druženje je bilo na jako visokoj razini. Hvala domaćinima na izuzetnom gostoprimstvu, znam da je pokraj onako brojnih obveza jako teško posvetiti pozornost samo jednoj skupini«, kaže za »Hrvatsku riječ« Bundić.

Bođana, HKPD »Mostonga« iz Bača, KPZH »Šokadija« iz Sonte, HKPD »Stanislav Preprek« iz Novog Sada, HUK »Lajčo Budanović« iz Male Bosne, HKPD »Stjepan Radić« iz Novog Slankamena i HKPD »Matija Gubec« iz Rume.

Autobus sa Slavoncima i Vojvodanima dospio je nadomak Sinja u srijedu 15. kolovoza u ranim jutarnjim satima. Kako je kolona vozila na prilazu ovoj, za taj dan slobodno možemo napisati crkvi na otvorenom, bila dulja od 10 kilometara, spora vožnja je putnicima omogućila pogled na brojne skupine hodočasnika, koji su već od rana jutra zakrčili sve prilaze središtu ovoga alkarskoga grada, najvećega marijanskoga svetišta južnoga dijela Hrvatske. Zelene površine gradskoga parka

TRADICIONALNA PROCESIJA I SVETA MISA: Glavno slavlje je započelo tradicionalnom procesijom, tijekom koje se Gospina slika pronosi oko Sinja. Ove je godine ispred Gospine slike hodao splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić. U procesiji su sudjelovali mnogi hodočasnici iz Hrvatske i inozemstva, koji su se došli pokloniti Majci Božjoj u nadi da će pomoći i njima, onako kako je po predaji pomogla Sinjanima u presudnim trenucima obrane od osmanlijskih osvajača 1715. godine. Članovi hrvatskih udruga iz Vojvodine u procesiji su sudjelovali obučeni u narodna ruha svojega mjesta. Veliku pozornost plijenili su svojim atraktivnim izgledom, jer rijetko se može vidjeti jedno pokraj drugog šokačko ruho iz Sonte, Vajske i Bača, bunjevačko

Proslava blagdana Velike Gospe u Odžaku

»Posavsko kolo 2007.«

HKUD »S. S. Kranjčević« Bački Breg

Ove godine svojim sudjelovanjem ovu je manifestaciju uljepšao i HKUD »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega

posjede u ovom dijelu Posavine imali svi vladari srednjovjekovne bosanske države.

Područje Odžaka je pretežno ravničarsko, samo djelomično u svom zapadnom dijelu blago je nabrano obroncima Vučijaka. Najuzvišenija točka općine je Kadar, 204 m nad morem. To je najsjeverniji vis Vučijaka, koji se svom silinom ispriječio rijeci Savi i uspio je sabiti u tjesnac pod sobom. S Kadra se za vedrih dana vidi cijela Posavina i pola Slavonije.

Na području Brodsko-posavske županije tijekom godine održava se nekoliko tradicionalnih manifestacija kako od kulturnog značenja, tako i od značenja za turističku promociju općina i Županije.

BREŽANI NA »POSAVSKOM KOLU 2007.«: Dugi niz godina, 15. kolovoza Katolička crkva diljem svijeta slavi ponajveću marijansku svetkovinu Veliku Gospu ili Uznesenje Blažene Djevice Marije na nebo. Ova svetkovina tradicionalno se slavi i na prostorima odžačke općine, a na temeljima tradicije iznikla je i manifestacija »Posavsko kolo«. Centralno događanje manifestacije »Posavsko kolo 2007.« je smotra folklora održana na trgu ispred odžačke crkve u poslijepodnevnim satima. U mimohodu, koji je prethodio scenskim nastupima, dugu povorku sačinjavalo je osamnaest folklornih skupina iz cijele BiH, Hrvatske i Srbije. Nastupala su Društva iz: Odžaka, Bačkog Brega, Budrovaca, Boće, Travnika, Zagreba, Subotice, Domaljevca, Brčkog, Siska i mnogih drugih mjesta. Smotra folklora, koja je uslijedila nakon svečanog mimohoda, još je jednom pokazala bogatstvo i živopisnost narodnih nošnji, arhaične, tradi-

cijske oblike igre, glazbe i običaja, dokazujući tako kako nas upravo ta raznolikost kulturne baštine ne dijeli, nego zbližava i povezuje.

Ove godine svojim sudjelovanjem ovu je manifestaciju uljepšao i HKUD »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega, koji se predstavio koreografijom u trajanju od petnaest minuta. Četrdesetak članova ovoga društva, predvođenih predsjednikom *Stipanom Katačićem* u srijedu je krenulo put Odžaka. Članovi HKUD svih generacija, prikazali su stari šokački običaj »Bereški svatovi«. Među njima nalaze se oni stariji, koji se sjećaju »kako je to prije bilo«, do onih najmlađih, koji na ovaj način pridonose očuvanju šokačkih običaja i njegovanju tradicije.

Marijana Tucakov

Predsjednica KUD-a »Napredak« i predsjednik: Marica Hrnkaš i Stipan Katačić

Organizaciji Turističke zajednice Brodsko-posavske županije, na području Općine Odžak održana je tradicionalna manifestacija koja se održava u povodu blagdana Velike Gospe. »Posavsko kolo 2007.«. Programu obilježavanja, koji traje nekoliko dana, sadrži brojne kulturne, sportske i gospodarske događaje. Organiziraju se izložbe slika, promocije knjiga, kulenijada, koncerti klasične i zabavne glazbe, te kao središnji događaj – međunarodna smotra kulturno-umjetničkih društava. Namjera je manifestacije velikom broju stranih i domaćih gostiju, koji u to doba godine borave na ovim prostorima, predstaviti bar jedan dio kulturne baštine.

POLOŽAJ OPĆINE: Općina Odžak nalazi se na trokutu koji s istoka zatvara najniži dio toka rijeke Bosne, sa sjevera rijeke Save, a s jugozapada i zapada planina Vučijak. Sjeverna granica odžačke općine poklapa se s državnom granicom BiH i Republike Hrvatske. O aktivnosti i važnosti ovoga kraja svjedoči podatak da su

Likovna kolonija u Čapljini

Sudjelovala i Cecilija Miler iz Sombora

U ambijentu stare rimske utvrde Mogorjelo, od 9. do 12. kolovoza sastali su se renomirani umjetnici i oni koji će to tek biti, iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i kao predstavnicu Vojvodine *Cecilija Miler*, amaterska likovna umjetnica iz Sombora.

Koloniju je otvorio profesor *Stanko Špoljarić*, kustos Umjetničkog paviljona u Zagrebu i ujedno ravnatelj rada ove kolonije.

»Sve su kolonije specifične po tome što su ljudi kad izidu iz ateljea ležerniji, imaju kreativniji dodir, rade slobodnije

i spontanije«, rekao je Špoljarić te istaknuo: »Ovo mjesto na divan način povezuje antički i stvarni svijet.«

Lokacija Mogorjela očarala je 25 prisutnih slikara koji su zajedničkog mišljenja kako ovo mjesto pomaže inspiraciji i da se u kolonijama uvijek slika na jedan potpuno drugačiji način od onog u ateljeu.

Na izložbi »Hrvati Vojvodine u Zagrebu« slike Cecilije Miler su ostavile veoma pozitivan dojam te je uslijedio poziv Općinskog poglavarstva Čapljine, koje je i organizator ove kolonije u Čapljini.

Z. G.

Stipan Bašić – Škaraba, stolar

Fina obrada drveta

Nastojimo uvijek izići u susret svim naručiteljima i njihovim željama

Razgovor vodio: Dražen Prčić

U obitelji Bašić stolarski se obrt prenosi se decenijama, s pokoljenja na pokoljenje. Djed Petar, otac Stipana Bašića, prvi je započeo profesionalno se baviti poslovima oko drveta, a danas i njegovi unuci Marin i Tomislav nastavljaju obiteljsku tradiciju, radeći skupa sa svojim ocem u tvrtki »Stolarija Bašić«.

► **Kojim se sve poslovima bavi »Stolarija Bašić«?**

S obzirom da je u pitanju stolarski obrt bavimo se svim poslovima u svezi prerade drva, te izradom interijera i stolarskim radovima u građevinarstvu.

► **Urađeni poslovi najbolja su reklama za buduće poslovne angažmane. Što biste mogli izdvojiti iz već završenih poslova?**

Puno toga je urađeno za sve pro- tekle godine koliko smo u ovom poslu, ali vjerojatno najupečatli- vije urađeni poslovi su, prije svih, velika ulazna vrata u katedralu sv. Terezije Avilske u Subotici (nova vrata urađena poslije 164 godine op. a.) u kojoj smo još uradili i svetohranište, te Ante pendij za nedavnu Dužijancu. Također, ura- dili smo i ulazna vrata za crkvu u Aleksandrovu, potom svetohra- nište i reljefnu sliku hodočašća u kapelici na Bunariću.

► **Što još spada u poslovni asor- timan ponude Vaše stolarske tvrtke?**

U biti radimo sve što ima veze s drvetom i njegovom stolarskom obradom, konkretno trudimo se uvijek izići u susret naručitelju

posla. Izrađujemo i namještaj po mjeri, vrata i prozore, police, ekskluzivnu ambalažu za vino i ostale proizvode od drveta, opet ovisno o zahtjevu stranke.

► **Koliko vremena je, primjeri- ce, potrebno za izradu jednih masivnih drvenih vrata i koje se sve drvoprerađivačke radnje obavljaju tijekom procesa njihove izrade?**

Od trenutka narudžbe do monti- ranja potrebno je otprilike tjedan dana. Glede samoga proizvodnoga procesa prvo se radi rezanje prema potrebitim dimenzijama, potom slijedi blanjanje (ravnanje), šmi- rglanje (putem stroja ili ručno, ovisi o dijelu koji se tretira), slijedi sastavljanje izrađenih dijelova, lakiranje i, na koncu, montaža.

Drvo

U biti najkvalitetniji mate- rijal za obradu je jamač- no hrastovina, koja je zbog svoje kvalitete i najskuplja, no radi se i od drugih mate- rijala poput orahovine, kaže Stipan Bašić poznatiji pod nadimkom Škaraba.

► **Radite li još uvijek u proizvod- nom procesu ili samo nadgledate tijek radova?**

Još uvijek sam aktivan u svim dijelovima proizvodnog procesa i skupa sa svojim sinovima radim sve do finalizacije naručenoga posla. Bilo da je u pitanju blanjanje ili lakiranje. No, drago mi je što se u potpunosti mogu osloniti na Marina i Tomislava (sinovi), jer oni mogu primiti i dovršiti svaki posao i bez moje asistencije.

► **Jeste li ušli u neki od kreditnih programa za proširivanje obuj- ma proizvodnje?**

Dobio sam određena financijska sredstva u vidu povoljnih kredita od strane Fonda za razvoj Općine Subotica, namijenjenih razvoju malih gospodarstvenika. Zbog povećanja obujma posla i veće potražnje, bit ćemo primorani pro- širivati se u budućnosti.

► **Na koncu, što je važno za jed- nog dobrog stolara i koje su oso- bine koje bi on trebao posjedo- vati?**

Prije svega mora postojati ljubav prema poslu koji se obavlja, ali i smisao za estetiku. Uz sve to mora se posjedovati i određeni stupanj strpljivosti, te preciznosti osobito kod izrade onih finijih, manjih detalja. Na sreću, razvojem moder- nih strojeva više nije fizička snaga toliko neophodna, kao nekada...

Svjedočenja: Vinko Krizmanović

Mornar iz Srijema

Zahvaljujući brodovima obišao sam cijeli svijet, bio u Vatikanu, Jeruzalemu, u NASI sam osobno vidio kapsulu u kojoj su se astronauti vratili s Mjeseca

»O, gdje baš mene da tako nešto snađe, ovo je priča i za suze i za smijeh, poneki mornar možda ostane bez lađe, ali bez mora to je izuzetan peh«, pjevao je (i pobijedio) prije dvadesetak godina na splitskom festivalu panonski mornar *Đorđe Balašević*, a naš panonski mornar *Vinko Krizmanović* je, igrom sudbine, jedan od rijetkih Srijemaca koji je gotovo svoj cijeli radni vijek proveo na morima i »lađama« proputo-vavši cijeli svijet.

Vinko je rođen 16. srpnja 1941. godine u Platičevu, a kako mu je tata *Pavao* radio u Rumi kao telefonist, dvije godine nakon Vinkovog rođenja obitelj Krizmanić seli se u Rumu.

»U rodnom gradu moga oca prvo smo stanovili u Željezničkoj ulici, a 1952. roditelji kupuju kuću na Bregu, u ulici Augusta Šenoe 52, u kojoj sam i proveo i najveći dio svog djetinjstva«, kaže nam Vinko koji je bez majke *Elizabete*, rođene *Bodor*, ostao već u drugoj godini života. »Majka mi je umrla 1943. godine tijekom poroda svog drugog djeteta, a tata se dvije godine kasnije oženio *Katarinom Havran*, koja mi je 1948. godine rodila brata *Zlatka*«, sjeća se Vinko koji je osnovnu školu završio u Rumi, a Pomorsku školu-strojarski odjel, 1961. godine u Bakru. »Igra sudbine«, odgovara kroz smijeh Vinko na naše pitanje i čuđenje kako je jedan Srijemac završio na pomorskoj školi, i objašnjava kako mu je tetka 1953. godine, preko tadašnje tvrtke, otišla na godišnji odmor u taj grad, petnaestak kilometara udaljen od Rijeke, zaljubila se u jednog Bakranina, udala se i ostala živjeti u Primorju.

POMORSKA ŠKOLA: »Jednom prigodom sam od oca moga barbe (u Primorju svakog tetka zovu barba) dobio Magellanovu knjigu o putovanju oko svijeta, koju sam ja naprosto 'gutao'. To su primijetili moji roditelji i, kako sam imao mogućnost stanovati kod svoje tetke, odlučili me poslati u pomorsku školu. Drugi razlog je svakako i činjenica što sam već kao četrnaestogodišnji dječak s roditeljima ljeti odlazio na more, i to u vrijeme kada na moru gotovo da nije bilo turista u današnjem smislu riječi. Primjerice, sjećam se da su tek 1958. godine prvi turisti iz Njemačke dolazili na more, ali autobusima, što je u to vrijeme bilo normalno«, objašnjava Vinko svoj izbor srednje škole i dodaje kako mu je trajno ostala u sjećanju praktična nastava za vrijeme ljetnih praznika između 2. i 3. razreda i prvo putovanje brodom 'Proleterka' kroz Dardanele, Bospor

i Crno more k luci Ždanov, u kojoj su ukrcali ugljen za potrebe željezare u Zenici. »Bio je to prekrasan doživljaj za jednog srednjoškolca na pragu života. Široki vidici i jedna sasvim duga dimenzija svijeta i to u doba kada je pristup informacijama bio daleko teži nego danas. Ako vam kažem da tada još ni televizora nije bilo, mislim da vam je jasan moj tadašnji mladalački ushit«, sjeća se naš panonski mornar, koji je nakon svršene škole, od 1961. do 1964. godine, do odlaska u vojsku, plovio brodovima riječke »Jugolinije«.

NAPREDOVANJE U SLUŽBI: Nakon vojske Vinko je u činu drugog strojarstva nastavio s »Jugolinijom« ploviti svjetskim morima do 1967. godine kada je, kao uvjet za napredovanje u službi, odlučio završiti Višu pomorsku školu. »Dok sam studirao u Rijeci radni staž mi je mirovao, nisam dobivao plaću, a od svoje tvrtke sam dobivao stipendiju od tadašnjih 40 tisuća dinara«, priča nam Vinko i dodaje kako je nakon studija, u činu prvog strojarstva, još dvije godine plovio brodovima »Jugolinije«, a od 1972. do 1979. godine na stranim brodovima. »Kako sam već bio navršio 30 godina, a od 'Jugolinije' nisam mogao dobiti stambeni kredit, odlučio sam napustiti 'Jugoliniju' i raditi na stranim brodovima kako bih zaradio novac i riješio svoje stambeno pitanje. Tih godina

sam već bio upravitelj stroja, a plaća mi je na stranim brodovima bila sedam puta veća nego na našim«, objašnjava Vinko.

Nakon dugih godina plovidbe diljem svijeta Vinko odlučuje smiriti se i zasnovati obitelj, a za to mu je bio potreban posao na kopnu. U Rijeci se 1979. godine oženio *Željkom Fijember*, iste im se godine rodila kći *Miroslava*, godinu dana kasnije sin *Pavle*, a 1984. godine i druga kći *Jasmina*. Kako je strojarska struka svugdje tražena, Vinko novi posao pronalazi u »Hrvatskoj elektroprivredi« u Zagrebu, u kojoj kao poslovođa radi sve do svoga umirovljenja 2002. godine.

Danas je Vinko Krizmanović umirovljenik, stanovnik zagrebačkog naselja Kajzerica i mirno šeće zagrebačkim ulicama sa svojim dvogodišnjem unukom.

»Zahvaljujući brodovima obišao sam cijeli svijet, bio u Vatikanu, Jeruzalemu, u NASI sam osobno vidio kapsulu u kojoj su se astronauti vratili s Mjeseca, dakle prošao sam i vidio puno toga što obični ljudi sebi ne mogu priuštiti, ali kada bih ponovno birao svoj životni put ne bih izabrao ovaj kojim sam prošao jer se nijednim novcem ne mogu kupiti 20 najljepših godina života«, kaže Vinko i za kraj našeg razgovora citira staru, poznatu izreku: »Hvali more, drž' se kraja«.

Zlatko Žužić

Iz kuta mladih: Ivan Nimčević (1985.)

Osmijehom kroz život

Student je ekonomskih znanosti u Grazu * Planira završetak »master« studija u inozemstvu

Razgovor vodila: Olga Perušić

Studij: Ivan Nimčević studira ekonomske znanosti na smjeru poslovne ekonomije u Grazu. Iako se njegova majka bavi ekonomijom nikada nije razmišljao o tom području kao pozivu, te je zbog svoje nezainteresiranosti odabrao gimnaziju, kao školu svih stručnosti. Na posljednjoj godini srednje škole slušao je razna predavanja o ekonomskim odnosima dviju država, kao i o odnosima unutar tvrtki, što je u njemu stvorilo interes prema ekonomiji. To je za njega bila prekretnica, pa je odlučio upisati studij ekonomije u Subotici, ali je nakon prvog semestra shvatio kako je njegova želja malo drugačija. Sam razlog odlaska na studij u inozemstvo bio je kvalitetniji i organiziraniji pristup nastavi i stjecanju znanja.

Moto: »Budi kreativan i krasi se inteligencijom«.

Obitelj: Sam početak njegova odlaska roditeljima je bio nestvaran, ali su bili ustrajni, uz njega u svim teškoćama i naporima prilikom apliciranja za sadašnji studij.

Vjera: Redovito sa svojim roditeljima ide u

crkvu i rado je sudjelovao u euharistiji, pohađao je vjeronauk, tribine mladih, pomagao pri organiziranju raznih manifestacija i pjevao u zboru. Tako je stekao svoja prva prijateljstva u duhovnom crkvenom životu. Tijekom svog boravka u Grazu uključio se u folklorno društvo i udruge unutar crkve, te u zbor pri Hrvatskoj katoličkoj misiji.

Mašta: Vladati ljudskim umom.

Navika: U biti ih ima više, ali najizražajnija je spavanje.

Glazba: O društvu s kojim provodi vrijeme, ovisi koju vrstu glazbe sluša u danom trenutku. To može biti pop, džez, pa sve do, kako ističe, »kvalitetnih« narodnjaka.

Slobodno vrijeme: Provodi ovisno o raspoloženju, pred televizijom ili čitajući knjige većinom temeljene na tematici tržišne koncepcije. U Subotici najviše vremena posvećuje svojoj obitelji, bližim prijateljima i obožavateljicama.

Novac: »Ni s njim, ni bez njega«

Ljeto: Budući da je ovogodišnje ljetovanje proveo u društvu svojih roditelja u Crikvenici,

uspio se u potpunosti odmoriti od svih obveza.

Optimizam: Razmišlja pozitivno o svijetu i na ljude oko sebe gleda kao na prijatelje, a poteškoće pokušava prebroditi osmijehom. Postoje trenuci u kojima se osjeća potištenim i nemoćnim, ali uz čitanje poezije uspijeva se u potpunosti smiriti.

Iskustvo: Sve što je osjećao s osamostaljivanjem u drugoj sredini, bez pomoći bližnjih, smatra velikim iskustvom. To je razdoblje prošlo u vjeri u Boga, a potom i u sebe.

Zabava: Može se zabaviti u bilo kom okruženju, a najčešće je to uz glazbu hrvatskih rokera i tamburaša (s CD-a).

Kritika: Kritiku drugih zasniva na argumentima, ali kada njega kritiziraju kao osobu, umjesto da kritiziraju ono što govori ili čini, to ga pogađa.

Planovi: Završetak »master« studija u inozemstvu, a nakon toga želi ženu, djecu i kućnog ljubimca.

Završen 11. saziv Međunarodne likovne kolonije »Bunarić«

Potvrđen međunarodni karakter kolonije

Piše: Davor Bašić Palković

Oko pedeset umjetnika od kojih 22 iz inozemstva, ugostio je ovogodišnji, 11. saziv Međunarodne likovne kolonije »Bunarić«, koja se tradicionalno održava u okviru žetvenih svečanosti »Dužijanca«. Na koloniji su ove godine sudjelovali umjetnici iz osam zemalja – Rusije, Njemačke, Češke, Slovačke, Mađarske, BiH, Rumunjske, Hrvatske, te iz Srbije, koju su osim slikara iz HKC »Bunjevačko kolo« i drugih subotičkih udruga, predstavljali likovni umjetnici iz Leskovca, Užica, Beograda, Srijemske Mitrovice, Novog Sada i Sombora.

Tijekom četiri dana, od 15. do 18. kolovoza, osim u sjedištu kolo-

nije – na salašu *Paje Đuraševića* – slikari su imala prigodu stvarati i na obližnjem marijanskom svetištu Bunarić te pokraj jezera Palić.

POVEZIVANJE NADAHNUĆEM: Prigodom otvorenja, sudionike kolonije, te brojne goste i okupljene pozdravio je predsjednik Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« *Josip Horvat*, a koloniju je otvorio predsjednik HNV-a *Branko Horvat*. Govoreći o povezanosti nadahnuća i stvaralaštva, on je naveo kako ova kolonija svojim ambijentom i ozračjem posebno obogaćuje okupljene umjetnike. »Dok otvaram ovogodišnju koloniju želim upravo to, da se uzajamnim druženjem u

radu obogaćujete i nadahnućem povezujete. Ljepota stvaranja, ljepota prirode i vaš unutarnji svijet ljepote doći će do izražaja u djelima koja stvarate«, rekao je Branko Horvat.

IZLOŽBA RADOVA: Kolonija je zatvorena u subotu, kada je u njezinom središtu bila priredena izložba radova nastalih na ovo-

godišnjem sazivu. Zatvarajući koloniju ravnatelj NIU »Hrvatska riječ« *Zvonimir Perušić* istaknuo je kako se osim očuvanja nacionalne kulture Hrvata, velika važnost kolonije iskazuje i u njezinom međunarodnom obilježju.

»Ono što stvaramo i radimo moramo pokazati drugima, ono što dugi rade moramo sami vidjeti

Dodite nam opet!

»Hvala vam za sve što ste za ova četiri dana zajedničkog učenja, druženja i stvaranja ostavili nama. Hvala vam za svu nesebičnost u oplemenjivanju naših duša porukom i umjetničkim bogatstvom vaših djela. Hvala vam za divne večeri u kojima smo zajedno tražili inspiraciju. Hvala vam što ste obogatili našu Dužijancu, našu zajednicu i naš grad. I na sve to, što mogu reći: Dodite nam opet!«, poručio je prigodom zatvaranja kolonije predsjednik Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo« *Josip Horvat*.

Zvonimir Perušić uručuje fotomonografiju »Dužijanca« Fuadu Kasumoviću

Ljudmila Čagina, Rusija

»Prvi put sam na ovoj koloniji i mogu reći da mi se dopadaju Subotica, ljudi, a i organizacija je dobra. U Srbiji sam treći put, bila sam ranije na dvjema likovnim kolonijama. Za ovu koloniju sam saznala u Slovačkoj. Boraveći ovdje slikala sam vaše pejzaže koji su doista inspirativni«, rekla je akademska slikarica iz Sankt Petersburga.

Siegfried Czerner, Njemačka

»Prvi sam put ovdje i veoma mi se dopada. Moj prijatelj Bela Meleggy, preko kojeg sam saznao za ovu koloniju, pokazao mi je vaš prekrasan grad. Inače, motiv kojim sam se bavio u mojim radovima ovdje bio je džez, odnosno slikao sam džez glazbenike. U svakom slučaju, planiram doći ponovno«, kaže slikar iz Ingolstadta.

Milan Malček, Slovačka

»Volim doći na ovu koloniju i mogu reći da imamo dobre odnose sa Subotičanima. Izrađujem križeve od drveta, a grad Đetva iz kojeg dolazim specifičan je po ovakvim križevima, koji su diljem Europe poznati kao raritet. Također i restauriram stare križeve, a vodim skupinu rezbara koji rade križeve i do 4 metra. Inače, križevi koje izrađujem su novi, od manjih dimenzija do najviše 1,5 metra. To ujedno mogu biti i suveniri, ali za nekog i sakralne relikvije. Jedan križ kojeg sam ja izradio uručen je papi Ivanu Pavlu II.«, kaže Malček.

Jana Zajasenska, Slovačka

»Dolazim iz grada Martin u Slovačkoj i prvi sam put na ovoj koloniji. Amaterska sam slikarica. U grad u kojem živim iz Srbije nam je dolazilo puno kolega, od njih sam naučila srpski jezik. Među ostalim, tako sam i došla tu. Na ovoj koloniji naslikala sam dva pejzaža i jednu apstraktnu sliku«, priča gošća iz Slovačke.

i tek tada kada se usporedimo možemo vidjeti gdje je naše mjesto u zajednici naroda ili manjinskih zajednica koje nas okružuju. Bitno je istaknuti da se kolonija održava u okviru 'Dužijance', jedne velike manifestacije, i čini mi se prigodnim još jednom pozvati sve hrvatske institucije, da uložimo puno napora, znanja i pameti u to da Dužijancu zadržimo onakvom kakva ona jest, da zadržimo njezino hrvatsko obilježje, jer bojim se da ćemo, u vremenima koja dolaze, biti na neakvim ispitima i kušnjama na kojima ćemo morati pokazati tko smo, što smo i koliko možemo«, rekao je ovom prigodom Perušić. On je također uru-

čio fotomonografiju »Dužijanca« akademskom slikaru iz Tuzle *Fuadu Kasumoviću* čija se slika s motivima ove žetvene svečanosti nalazi u ovoj knjizi.

U prigodnom umjetničkom programu koji je priređen u okviru otvorenja i zatvaranja kolonije nastupili su mladi folklorci i tamburaši HKC »Bunjevačko kolo«, vokalna solistica *Antonija Piuković*, flautistica *Noemi Toth*, te recitatori *Marko Stantić* i *Ivan Kovač*.

Organizatori ove likovne kolonije su Likovni odjel HKC Bunjevačko kolo i Organizacijski odbor »Dužijance 2007.«. ■

Prigodom zatvaranja kolonije priređena je izložba nastalih radova

Imre Kovács, Mađarska

»Prvi sam put u Srbiji na nekoj koloniji i veoma mi je interesantno biti ovdje. Inače, Mađar sam iz Rumunjske i dosad sam sudjelovao na kolonijama u Mađarskoj, Slovačkoj i Rumunjskoj i mogu reći da ova kolonija posjeduje kvalitetu radova. Planiram doći ponovno, te pozvati i neke prijatelje«, priča ovaj akademski slikar koji trenutno živi u Segedinu, gdje radi kao nastavnik i kao web dizajner.

Barbara Bendova, Češka

»Ja sam keramičarka po struci, a slikanje mi je hobi. Ovdje sam slikala nekoliko radova istaknutog kolorita. Sa mnom su došli i moj muž koji je arhitekt, te još jedan kolega koji je slikar. Mi smo članovi Unije umjetnika Olomouca, koji je prijateljski grad Subotice. Veoma mi je drago što sam ponovno ovdje nakon tri godine«, kaže umjetnica iz Češke.

Gosti iz Češke:

John Vit, Barbara Bendova, David Benda

Vinko Lamešić, BiH

»Bio sam na ovoj koloniji i prije dvije godine. Impresije su jake i izuzetno mi je drago što se ponovno nalazim na predivnom mjestu i predjelu, na salašu gospodina Paje i ovih divnih ljudi. Dopada mi se i Subotica, rad i druženje s ovim divnim ljudima. Već nekoliko godina je praksa da stvaraoci iz Subotice dolaze kod nas na Likovnu koloniju 'Brešeke' i kao dio te suradnje i Tuzla svake godine daje nekoliko umjetnika«, kaže član HKD »Napredak« iz Tuzle, koji obnaša dužnost predsjednika Udruge likovnih umjetnika tuzlanske županije.

HKD »Napredak« iz Tuzle, koji obnaša dužnost predsjednika Udruge likovnih umjetnika tuzlanske županije.

Članovi udruge SLIK iz Slatine (Hrvatska):
Franjo Matić, Azemija Relić i Đorđe Stanisavljević

»Duh u močvari« pozvan na festival u Amsterdamu

Igrani film za djecu »Duh u močvari« redatelja *Branka Ištvančića* pozvan je u službeni selekciju na 21. međunarodni filmski festival filmova za djecu Cinekid, koji će se održati u Amsterdamu od 14. do 21. listopada 2007., potvrdio je redatelj filma.

Kako stoji u pozivu programske direktorice festivala *Sannette Naeye*, »Duh u močvari« je odabran među 15 filmova iz svijeta i natjecat će se za nagradu žirija »Cinekid Lion« i nagradu publike »KPN Cinekid Lion«.

Najboljem producentu ove godine bit će dodijeljena i specijalna nagrada međunarodne organizacije dječjih filmskih festivala CIFEJ.

»Duh u močvari« snimljen je u produkciji Interfilma i HRT-a 2006. godine.

Hina

»Repetitor« pobijedio u Puli

Beogradski rock sastav mlađe generacije »Repetitor« pobijedio je na ovogodišnjem, 11. po redu »Art & Music festivalu«, koji je prošloga petka završen u Puli, piše Popboks.com. Repetitor je prvo mjesto osvojio ne samo po glasovima žirija, sastavljenim od rok kritičara, producenata i izdavača, već i same publike, što se, kako je rečeno, jednom bendu prvi put desilo u povijesti tog festivala.

Najbolji nastup u revijalnom dijelu ovogodišnjeg »Art & Music festivala«, po ocjeni mnogih, imala je trip-hop blues grupa »Goribor« iz Bora. Pojačani bubnjarom grupe »Messerschmitt«, trio je predstavio pjesme sa svog prvog službenog studijskog izdanja, koje izlazi polovicom rujna za hrvatsku izdavačku kuću »Dancing Bear«.

Međunarodni novosadski književni festival

Organizaciji Društva književnika Vojvodine, od 27. kolovoza do 1. rujna održat će se drugi po redu Međunarodni novosadski književni festival, na kojem će sudjelovati 50 značajnih pisaca iz zemlje i inozemstva, među kojima i *Petko Vojnić Purčar* iz Novog Sada. On će nastupiti s glasovitim američkim pjesnikom *Stephenom Rodeferom* i još nekoliko kolega. Program festivala održavat će se na Trgu mladenaca, svake večeri s početkom u 21 sat.

Tuborg Green Fest i sljedeće godine

Glazbeni festival – Tuborg Green Fest, koji je s glavnim zvijezdama Red Hot Chili Peppers, prvi put organiziran krajem lipnja kod Indije, bit će održan i sljedeće godine u Srbiji, najavljeno je iz kompanije Carlsberg. »Drugog Tuborg Green Festa bit će sigurno, ali se još ne zna koji će izvođači nastupiti jer se o organizaciji festivala skrbi središnjica kompanije u Copenhagenu«, rekao je agenciji Beta glavni direktor Carlsberga za jugoistočnu Europu *Isak Sheps*. Datum i prostor na kome će se održati festival još nisu poznati, ali je Sheps rekao da će festival biti »na otvorenom, tijekom ljeta, kada bude lijepo vrijeme«.

Festival »String« u Subotici

Organizaciji Fokus fondacije, večeras i sutra navečer (24. i 25. kolovoza), na Stadionu malih sportova u Subotici održat će se festival »String« – natjecanje demo skupina iz oblasti punk, rock, metal, grunge i HC glazbe. Prvog dana održat će se natjecanje deset najboljih među ukupno 61 prijavljene skupine iz Srbije: dreDDup (Novi Sad), All the arms we need (Subotica), DžDž (Beograd), POP-UPS (Sombor), NoYz! (Beograd), My Fault (Novi Sad), Ja k'o Mile a Mile k'o konj (Novi Bečej), Spins (Negotin), Counter Ignition (Kovin) i Through Art (Beograd). Tri najbolja benda prijelaze u drugi natjecateljski dan, gdje će se natjecati sa pet bendova iz regije: Sake - Pula (Hrvatska), Avatar – Budimpešta (Mađarska), Icarus down – Trbovlje (Slovenija), Phobia – Bosanski Brod (BiH) i Punkreas – Nikšić (Crna Gora). U revijalnom dijelu programa prvog će dana svirati sastav Speedball iz Aleksinca (bend koji je prošle godine osvojio drugo mjesto), koji će otvoriti festival, a prvi natjecateljski dan će zatvoriti prošlogodišnji pobjednik – skupina Ground Zero iz Novog Sada.

Drugi dan, nakon samog finala natjecanja, nastupit će skupina Starfuckers iz Šapca, te legendarni »Kud Idijoti« iz Pule, koji su svoju karijeru započeli upravo u Subotici, pobjedom na nekadašnjem subotičkom Omladinskom festivalu prije točno 20 godina, tako da će ova svirka obilježiti njihov jubilej.

Prije otvorenja festivala, u galeriji Otvorenog sveučilišta u Subotici bit će otvorena izložba rock fotografije pod nazivom »Rock momenti«, čiji su autori *Anamarija Vartabedijan*, *Stanislav Milojković* i *Aleksandar Zec*.

Prema najavama, jučer (četvrtak, 23. kolovoza), u izložbenom prostoru Muzeja suvremene umjetnosti Vojvodine

Izložba u MSUV

»Do kraja stoljeća«

Umjetnost u Vojvodini od šezdesetih do 2000-te iz zbirke Save Stepanova

(MSUV) u Novom Sadu otvorena je izložba »Do kraja stoljeća«, u podnaslovu: umjetnost u Vojvodini od šezdesetih do 2000-te iz zbirke Save Stepanova.

»Radi se o jednom mogućem pogledu na zbivanja u vojvodanskoj umjetnosti od sredine šezdesetih kada se slikarstvom materije prvi put drastičnije problematizira biće slike, preko radikalnih pojava konceptualizma i tzv. 'nove umjetničke prakse' koja se autentično pojavljuje u vojvodanskom okruženju tijekom sedamdesetih godina, zatim postmodernističke neoekspresionističke 'umjetnosti osamdesetih' – pa sve do diskretno modernističkih ostvarenja generacije umjetnika sazrelih tijekom devedesetih i u godinama poslije«, zapisao je autor postavke, *Sava Stepanov* likovni kritičar, iz čije zbirke su eksponati prezentirani na ovoj izložbi. Na izložbi su zastupljeni autori različitih generacija – iz šezdesetih: *Ács, Bosko i Zoran Petrović, Blesić*; iz sedamdesetih: *Matković,*

Balint, Katalin Ladik, Černik, Verbumpprogram; iz osamdesetih: *Kerekeš, Prvacki, Todorović, B.Janković, Santrač, Klacik, Rajić*; iz devedesetih: *Ugren, Grozdanić, Milica Mrđa, Apsolutno, M. Brtka* i mnogi drugi.

Izložba se može pogledati do 2. rujna.

Izložba suvremenog njemačkog dizajna

Izložba suvremenog njemačkog dizajna »Anders al simmer – Nekako drukčije«, koja pokazuje odstupanja od normi oblikovanja ustanovljenih navikom i konvencijama, a obuhvaća više od stotinu radova različitih autora i grupa, bit će otvorena 6. rujna u Muzeju suvremene umjetnosti Vojvodine u Novom Sadu, u suradnji sa Goethe Institutom u Beogradu, piše SEECULT.org

Posvećena suvremenom dizajnu i moći uobičajenog, ta izložba najnovija je u seriji izložbi njemačkog Instituta za veze sa inostranstvom (Institut für Auslandsbeziehungen). U suradnji sa kustosom Folkerom Albusom, bit će predstavljeno 106 različitih radova dizajnera i grupa dizajnera, od kojih je 47 iz Njemačke i 20 iz drugih europskih zemalja, priopćio je MSUV, navodeći da internacionalizacija kruga sudionika reflektira na taj način međunarodni diskurs u suvremenom dizajnu.

Festival »Romart« od 30. kolovoza do 1. rujna u Subotici

Promoviranje novog umjetničkog izraza romskih autora

Drugi međunarodni festival kulture Roma »Romart« održat će se u Subotici i na Paliću od 30. kolovoza do 1. rujna. Cilj festivala je promoviranje novog umjetničkog izraza romskih autora te otvaranje novog prostora za kulturu ove etničke zajednice.

»Cilj ovog festivala je razbijanje predrasuda prema romskoj nacionalnoj manjini i prikazivanje Roma u drugačijem svjetlu od vladajućih stereotipa, promoviranje kulturnih vrijednosti te afirmacija mladih talenata i upoznavanje šire publike s njihovim modernim stvaralaštvom. Cilj je i to da se u autentičnom ambijentu stvori pozitivna energija i Palić, Subotica i Vojvodina obilježe na europskoj

mapi kao tolerantno, kulturno i turističko odredište«, dodaje izvršni producent »Romart«-a *Goran Nikolić*.

Na »Romart«-u će se predstaviti umjetnici romske zajednice čija glazba, filmska i kazališna ostvarenja zauzimaju visoko mjesto u europskoj kulturi.

»Središnja događanja bit će na Ljetnoj pozornici na kojoj će se izvoditi uglavnom koncerti. Mogu najaviti dolazak glasovitog orkestra '100 violina' i umjetničke radionice 'Rajko' iz Budimpešte. Iz Češke dolazi čuveni 'Gulo Čar', a pozivu se odazvao i *Šaban Bajramović* te bi ovim putem pozvao građane da u što većem broju posjete Festival«, rekao

je ravnatelj »Romart«-a *Ivan Sabanov* i dodao da će se samo na Ljetnoj pozornici naplaćivati ulaz.

Najavljen je i okrugli stol na kojem će sudjelovati predstavnici romske zajednice iz svijeta kulture i politike, vjerskih zajednica i predstavnici državnih tijela. Tema će biti integracija Roma u suvremeno europsko društvo, međunacionalna tolerancija i regionalna suradnja po pitanju položaja Roma.

Festival organizira Polis fest iz Subotice, a manifestaciju podržavaju Europska Fondacija za kulturu, Ministarstvo kulture Srbije i Skupština Općine Subotica.

(Radio Subotica)

Uspješni nastupi djece i mladih iz subotičkog HKC »Bunjevačko kolo«

U planu nove turneje

Dječju skupinu folkloraca očekuje putovanje u Češku na festival koji će se održati u Dyšini

Kako smo već pisali u posljednjem broju »Hrvatske riječi«, HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice imalo je još tri gostovanja na koja su putovali članovi Folklornog i Glazbenog odjela kojima ravnaju *Davor Dulić* i prof. *Mira Temunović*.

U razdoblju od 12. do 17. kolovoza prvi ansambl Centra putovao je u Republiku Hrvatsku te imao nastupe u okolici Imotskog. Ansambl iz Subotice bio je gost KUD »Vinjani« koji je organizirao festival 4. međunarodnu smotru folkloru »Lipo ti je u mom kolu«, a s ciljem kako bi se okupili mladi i usmjerili k pozitivnim vrijednostima, međusobnoj toleranciji i druženju. Pokraj gostovanja u Vinjanima Donjim, članove HKC-a ugostio je i KUD »Branimir 888« iz Muća na čijem je festivalu »Stara je škrinja otvorena« ansambl nastupio s koreografijom »Bunjevačko momačko kolo«. Smotra u Muću postala je zapažena diljem matične nam domovine, a o folklornom bogatstvu raznih krajeva Hrvatske te prostora na kojima žive Hrvati izraženog kroz nošnju, običaje, ples i pjesmu mišljenje je dao i stručni sud sastavljen od vodećih i priznatih folklornih stručnjaka. Po riječima renomiranog koreografa iz Hrvatske *Branka Šegovića*, koji je propratio sve nastupe HKC »Bunjevačko kolo«, ansambl je na pravi način prikazao našu kulturnu baštinu te osvojim nastupima osigurao gostovanja za iduću godinu i pozitivan sud stručnog žirija.

BUGARSKA: Po povratku iz Splitsko dalmatinske županije, prvi je ansambl nastavio pripreme te od 26. do 30. kolovoza sudjelovao na 9. međunarodnom festivalu u Republici Bugarskoj, u Dorkovu, u organizaciji Općine Dorkovo i Općinskog kulturnog centra sv. Ćirila i Metoda. Budući da je svojim programom, koji je izveo u sklopu festivala, prvi

ansambl ostavio veliki dojam na sve nazočne, te i na organizacijski komitet, uslijedio je poziv na veliki folklorni CIOFF-ov festival, a poziv da bude predavač na temu bunjevačkih plesova na konzerva-

stva budući da se Tulcea nalazi na samoj delti Dunava u Crno more. Domaćini HKC-a izrazili su svoju gostoljubivost na najbolji mogući način te potvrdili moto festivala da »mir i ljepša sutrašnjica poči-

vale u Rumunjskoj, Bugarskoj, Makedoniji, Poljskoj.

Nakon ovih turneja, dječju skupinu očekuje putovanje u Češku na festival koji će se održati u Dyšini. Domaćini koji će ugosti-

S nastupa na međunarodnom dječjem festivalu »Zlatna ribica« u Tulči u Rumunjskoj

toriju spomenutog festivala koji će se održati u Akademiji znanosti, dobio je i *Davor Dulić*, voditelj Folklornog odjela, što govori o uspjehu Folklornog odjela HKC-a. **RUMUNJSKA:** Osim prvog ansambla, na put su ponovo išli i članovi dječje folklorne skupine te dječji tamburaški sastav i sudjelovali u programu 15. međunarodnog dječjeg festivala »Zlatna ribica« koji je organiziran u Republici Rumunjskoj, u Tulči, pod pokroviteljstvom Ministarstva obrazovanja, Školskog inspektorata i folklornog ansambla »Baladele Deltei«, čiji su gosti bila djeca »Bunjevačkog kola« od 6. do 12. kolovoza. Organizatori festivala težili su da okupe skupine iz cijelog svijeta, upoznaju djecu s raznolikošću kultura i običaja te prikažu svoja kulturna i prirodna bogat-

nju s današnjim prijateljstvom«. Djeca su se na festivalu predstavila 30 minutnim programom, a kako su ga izveli govore činjenice da su na završnoj svečanosti zatvaranja festivala uslijedili novi pozivi na ponovno gostovanje na festi-

ti članove »Bunjevačkog kola« u rujnu, članovi skupine »Sluničko – Rokycany«, bili su gosti u Subotici te sudjelovali u programu »Dužijance 2007.«, čime je uspješno nastavljena suradnja s Češkom.

M. M.

Upis novih članova

»U daljnjem planu rada Folklornog i Glazbenog odjela, te Dramskog i Likovnog odjela je omasovljavanje odjela te ovu priliku koristimo pozvati svu djecu da dođu u HKC »Bunjevačko kolo« i pridruže se radu odjela kako bi se družili, putovali te upoznali druge narode i spoznali vrijednosti sklopljenih novih prijateljstava. Upis novih članova bit će od 3. do 28. rujna svakog radnog dana od 18,30 do 22,00 sati. Također, obavještavamo svu djecu koja su naši članovi da od 3. rujna počinju probe Folklornog odjela u danima i terminima u kojima su se održavale i u prošloj školskoj godini«, poručio je predsjednik Izvršnog obora *Davor Dulić*

Podsjećanje na književni opus Theodorea Dreisera (1871. – 1945.)

Američki klasik

Mnogi danas njegov opus smatraju teškim i odviše razuđenim, ali ne negiraju uvijek nazočnu pronicljivost te sklonost k demistifikaciji tema što ga preokupiraju

Piše: Dejan Ušumović

Dogodi se ponekad da izvjesna sablasnost oba-
vije poneko veliko ime iz svijeta umjetnosti. Za to prvo okrivimo populizam i brz tempo života koji ne dopušta predah, dok budućnosti ostavljamo da razotkrije odgovor bolje od bilo kojeg teoretičara. Ukoliko preostane netko tko će umjeti postavljati prava pitanja i odgonetati odgovor unutar sebe samoga.

Veliko ime i za života Amerikanac njemačkog podrijetla *Theodore Dreiser* (1871. – 1945.) pripada generaciji što je posljednja u velikome stilu koristila stari i priznati alat na rubu velikih promjena kako u književnosti tako i šire. Mnogi

danas njegov opus smatraju teškim i odviše razuđenim, ali ne negiraju uvijek nazočnu pronicljivost te sklonost k laganoj demistifikaciji tema što ga preokupiraju. Prema klasifikaciji onovremenske kritike naturalista, stilski osmotreno Dreiser ipak predstavlja suprotnost jednom *Henryju Milleru* a svojedobno ih je netko prisjedinio zbog činjenice da su obojica doživjeli cenzuru od strane puritanskih krugova.

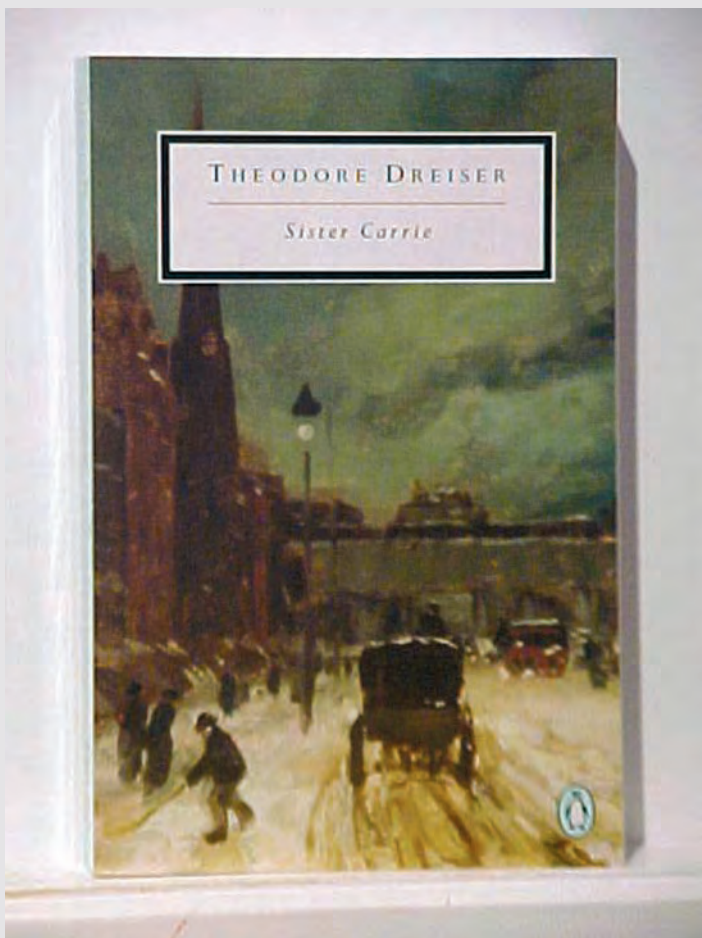
RASKOŠNA SPOROST: Najčešći motiv Dreiserovih djela oličen je u ispolitiziranim međuljudskim odnosima, ljubavi i novcu. Zvuči gotovo prozaično, pa i primamljivo odmah pohitati i snabdjeti se

ovakvim štivom. Ali kada nam se u rukama nađe od pet stotina do tisuću i šesto stranica po knjižici, može nastati problem... Međutim, njegovi su romani poput usporenog filma s mnoštvom šarolikih detalja i odloženim dinamičkim djelovanjem te nije posve jasno zbog čega bi raskoš pri opisima ili sporost ritma trebali biti prepreka ukoliko kao cjeline predstavljaju remek djela?! Razlog bi mogli tražiti unutar pojedinca, i bez nedvosmislenog autorovog zgražavanja pred, tada u zlatnom dobu – Hollywoodom, kao sinonimom svega najgorega što se u umjetnosti pojavilo.

JUNACI IZ PROVINCIJE: Daleko od sklonosti za spektakularnost, Dreiser svoje likove gotovo uvijek pronalazi u provinciji. Obični, siromašni ili imućni, talentirani ili obuzeti kakvim velikim snom, ovi ljudi kroz proces otkrivanja nezadovoljstva nečim u svom okruženju, odlaze u neku od metropola s nadom da će problemi tamo nestati, nesvjesni kako od sebe u tolikoj mjeri ne mogu pobjeći. Novo ozračje gradi savršenu iluziju, ali nakratko. Stare nedoumice i problemi se poput

ignoriranih slijepih putnika vraćaju, s tom razlikom što heroji u intermecu stječu kakvu – takvu prednost i snagu za suočavanje. Dalje, konflikti između ljubavi i(kili) karijere neizostavna su etapa. Naoko svijeta emocija, autor majstorski gradi autentičan i nepatvoren labirint odnosa. Nije naodmet napomenuti da su narativni obrasci zapanjujuće obični i svakodnevnici, ali zahvaljujući sveprisutnom stremljenju k otkrivanju »tajne života« izlaze iz domene profanog te otuda prisutnost tog specifičnog sjaja. A ukoliko već govorimo o sjaju i blještavilu vrijedi naglasiti kako Dreiser iz svog osobnog iskustva crpi građu za opise kako viših društvenih slojeva tako i onih ostalih. Bitna značajka jest da bez presedana uspijeva uhvatiti i dočarati nam duh Amerike iz onog, za većinu nas, nepoznatog doba.

Neki od naslova

Knjiga »Genije« posvećena je umjetnikovom doživljavanju svijeta; »Financijer-Titan-Stoik« (trilogija) najopsežnije je djelo kroz koje se prepliću putevi i stremljenja mnogobrojnih likova na svojim životnim putovanjima; »Američka tragedija« najekstremnija je Dreiserova knjiga i govori o slijepoj težnji pojedinca ka usponu na ljestvici društvene hijerarhije. »Sestra Carrie« se bavi sličnom tematikom, ali akcent je ovdje na mladoj ženi s izraženom ali uspješno zamaskiranom sklonošću k manipulaciji pretvorenoj u vrlinu. »Jennie Gerhardt« govori o osebnom odnosu između majke i kćeri. »Galerija žena« predstavlja najinteresantnije pripadnice nježnijeg spola što ih je autor upoznao. Autobiografija »Zora« bi svim piscima mogla poslužiti za primjer. Ovo su samo neki od naslova što Theodora Dreisera sigurno svrstavaju u krug američkih klasika.

»Umri muški 4«; režija: Len Wiseman

Dobar i poslije tisuću gledanja

»Umri muški 4« je akcija koja je redefinirala žanr, kao i prvi dio, koja nije iznevjerila ni jednu od svojih ciljnih skupina

Piše: Miroslav Šokčić

Akcija, potjera, efekti, oružje i mnogo oružja (što bi rekao Neo iz Matrixa) plus Bruce Willis, čine film »Umri muški 4«. Je li potrebno reći još nešto? Svakako, jer »Umri muški 4« je prvi nastavak popularne franšize u ovom desetljeću i najbolji je od svih (naravno, ne računajući prvi dio, kao nedodirljivi prototip). Teško je pronaći riječi oduševljenja koje bi opisale stanje u kojem sam se nalazio kada sam napuštao kino dvoranu nakon projekcije ovog filma. To je prije svega zbog niskih očekivanja, jer budimo realni – tko išta očekuje od sada već ostarjelog, istina nekada nam najomiljenijeg »akcijskog heroja«, osim reciklaže starih otrcanih fazona i igranja na sigurno kako bi se skupio još koji milijun. Ako se tome doda nekreativnost i brojnost nastavaka koji su izišli ovog ljeta (Pitari s Kariba, Shrek, Spiderman, Fantastična četvorka, Harry Potter i drugi ovog ljeta su dobili svoje, ne baš najuspješnije nastavke) normalno je da vas Bruce Willis u svom punom sjaju (kako u prenesenom tako i u bukvalnom značenju zbog legendarne »ćeće«) pomjeri sa stolica. Originalni naziv filma u bukvalnom prijevodu bi glasio »Živi slobodno ili umri muški« i slobodno ga možete shvatiti kao najbolju vodilju za ono što trebate očekivati od njega.

SUKOB DIGITALNOG I ANALOGNOG: Radnja se dešava gdje drugdje nego u New Yorku i po starom obrascu, sada i kao lik već ostarjeli, detektiv John McClane sasvim slučajno upada u zavjeru i napad protiv američke vlade i Amerike kao države, koji organizira nekadašnji glavni inženjer IT obrane SAD-a Thomas Gabriel (*Timothy Olyphant*). Gabriel pokušava izazvati ono što se u hakerskim terminima zove »fire sale« (totalna rasprodaja), hakerski napad na sve kompjutorizirane sustave u Americi, što čini gotovo sve od kontrole gradskog prometa do plinovoda. Njemu se suprotstavlja Bruce Willis, koji za razliku od većine novih akcijskih junaka nije stekao nikakva znanja iz informatike, te se i dalje drži analognih sredstava poput »Hero Beretta« od 9mm. Oličenje sukoba digitalnog i analognog svijeta nalazi se u dvojici glavnih junaka, ali kako je nemoguće ratovati samo jednom vrstom oružja i John McClane i Thomas Gabriel imaju svoje pomoćnike koji

obavljaju dio posla koji im ne ide od ruke. Johnu McClaneu u pomoć je priskočio mladi haker pod nazivom Matthew Farrell i koji zna sve što ne zna njegova Berreta.

FENOMENALAN ZADATAK: Film je pun akcijskih scena koje se nižu jedna za drugom i to često po principu »kraj jedne je početak druge«. Iznenađujuće, ali redatelj Len Wiseman je obavio fenomenalan zadatak, sve je odmjerenost na pravi način i montaža ima točno potrebni ritam, kao da se radi oiskusnom redatelju, a ne o čovjeku kojem je ovo treći film u karijeri (prije ovoga snimio je dva dijela »Podzemnog svijeta«, filma o ratu vukodlaka i vampira). Wiseman nas je naučio da, kad već morate prikazati neke glupe i naivne scene, jer snimate akcijski film, poput grafičkih prikaza hakerskih napada koji se trijumfalno završavaju pritiskom

na ENTER, onda ih barem brzo smontirajte pa neće izgledati ni tako glupo ni tako naivno. Ako ovim činjenicama dodate i to da gotovo ni jedan efekt nije raden CGI-om nego su automobili doista letjeli, zrakoplovi doista padali i eksplozije doista prštale, shvatit ćete o koliko se kvalitetnom ostvarenju radi, a za neke scene filma neće vam biti jasno kako su snimljene ni kad peti put odgledate film, što ćete svakako učiniti. »Umri muški 4« je akcija koja je redefinirala žanr, kao i prvi dio, koja nije iznevjerila ni jednu od svojih ciljnih skupina i slobodno se može smatrati remek djelom akcije uz sva ograničenja ovoga žanra, a uz spremnost da progledate kroz prste nekim »jedanaestorujanštinama«. Što bi rekao jedan moj prijatelj: »Film je dovoljno dobar da se od njega mogu napraviti dva trilera«.

Kapela od Mira u Karlovcima

Zahvalnost Bogu za sklopljen mir

*Na mjestu sklapanja Karlovačkog mira izgrađena je kapela u zahvalnost
što je osobitom dobrotom Božjom sklopljen mir*

Godine 1697. princ *Eugene Savoyski* porazio je kod Sente tursku vojsku koju je predvodio sam sultan *Mustafa II.* Iako su se i sljedeće godine nastavile borbe, zbog iscrpljenosti obiju vojski mir koji su ponudili Turci, saveznici su odmah prihvatili (1698.). Dogovoreno je da se ide prema sklapanju mira. To se i dogodilo u Karlovcima, na neutralnom zemljištu koje tada nije pripadalo nijednoj strani.

Budući da Karlovci tada nisu bili u stanju primiti izaslanike tolikih država i njihove pratnje, van grada su podignuti šatori za zastupnike, a u sredini je napravljena drvena vijećnica. Bila je okrugla. Imala je četvora vrata. Osim austrijskih saveznika, Poljske i Venecije, bili su nazočni i izaslanici Engleske i Nizozemske. Kroz južna vrata ulazio je izaslanik Turske, na sjeverna izaslanik saveznika. Na druga dvojna vrata ulazili su ostali izaslanici (engleski, nizozemski, poljski i ruski).

IZGRADNJA KAPELE: Pregovori su počeli 11. studenoga 1698. a završili sklapanjem Karlovačkog mira 26. siječnja 1699., uz veliko slavlje i veselje. Opat *Simpeter*, koji je u pratnji izaslanika austrijskog cara *Leopolda* putovao turskom sultanu, napisao je 1701. godine: »Kuća u kojoj je sklopljen mir udaljena je 15 minuta od Karlovaca i vrlo je loše građena. Na prijedlog turskih delegata, svi su se delegati složili da se ovdje napravi crkva«.

Turci su, naime, tražili da se ova obična drvena kuća pretvori u svetište ili crkvu na vječnu slavu Bogu i u zahvalnost što je osobitom dobrotom Božjom sklopljen mir. Grof *Elting* ustupio ju je katoličkim redovnicima franjevcima, koji su iz Petrovaradina dolazili držati bogoslužje u Karlovce, da

naprave crkvu *santa Maria de Pace* (sv. Marija od Mira). Franjevci su zamolili carsku pomoć i trošnu drvenu kuću s Karlovcanima preuredili u crkvicu i tako je nastala Kapela Gospe od Mira! Za službu Božju počela se koristiti vjerojatno oko 1720. jer te je godine posvećen oltar, a 1732. postavljena je i propovjedaonica. Čini se da su te godine drveni zidovi zamijenjeni zidanima, ali tako da se sačuvao prvobitni oblik i mjesta četvorih vrata. Takva je ostala do početka 19. stoljeća. Godine 1817. sazi-

dana je današnja kapela. Tom je prilikom među donatorima bio i mitropolita koji je darovao 30.000 cigala. Godine 1846. izgrađen je današnji oltar, a tek 1848., kapela je u potpunosti dovršena. U više navrata djelomično je popravljana i upotpunjavana, a 1923. u potpunosti obnovljena.

IZRAZ ŽELJE ZA MIROM: Dok je danas gledamo, svakome od nas ovo drveno i znamenito mjesto priča svoju priču, budi različite osjećaje. Ipak, neka nam bude slobodno istaknuti dva momenta.

Svakako je od prvorazrednog značaja događaj mira koji je ovdje sklopljen. Mir je uvijek izuzetan, dragocjen i neusporediv. Bez njega ne može rasti nikakvo dobro. Koliko je bio velik događaj Karlovačkog mira koji se ovdje dogodio, govori nam i već spomenuti detalj kako su Turci tražili da se ovdje napravi svetište ili crkvice na vječnu slavu Bogu i u zahvalnost što je osobitom dobrotom Božjom sklopljen mir. Je li tome pridonio njihov prvi veliki, strahoviti poraz (oko 30.000 poginulih, među njima i veliki vezir te većina paša) i dugogodišnja iscrpljenost ratovima i borbama?

Danas, mnogi bi željeli vidjeti i ući u onu originalnu vijećnicu u kojoj je Karlovački mir sklopljen. No, vrijeme prolazi, propadaju materijali i zgrade. Zauvijek ostaje samo želja za mirom. I u znak te želje ljudi su proteklih 300 godina ovdje podizali i popravljali zgrade Kapele od Mira. Sve kapele do sada, pa i ova koju gledamo, izraz su njihove želje za mirom. Ali još nečega. Htjeli su da one budu i poziv. Da Kapela Gospe od Mira bude svima poziv na mir. Iako ne možemo ući u drvenu vijećnicu iz 1699., možemo ući u mir, može on ući u nas. Obilazak Kapele od Mira je moguće svakodnevno u vremenu 8-19 sati, a van tog vremena po dogovoru. Također je otvoren i natječaj za najbolji rad o povijesti Kapele od Mira. Radovi se mogu donijeti osobno svakodnevno, a uskoro bi trebalo biti omogućeno i slanje elektroničnom poštom. Kad pristignu svi radovi bit će izabrana i tri najbolja koja će biti i nagrađena. Sve informacije mogu se dobiti kod uprave Kapele od Mira na brojeve telefona +381638122287 i +381642538539.

Igor Kušeta

Bunaričko proštenje

Moliti jedni za druge – to je hodočašće

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Bilo bi dobro kad bi se ti i ja i svatko od nas vratio s Bunarića svjestan da je za nekoga izmolio olakšanje, oslobođenje, ozdravljenje. Iza nas su velika slavlja, a pred nama novi izazovi i veliki zadaci. Treba to ostvariti. Počinje školska godina, mnogi su u nedoumici vjerske nastave, mnogi sumnjaju, a mnogi ne vjeruju u bolje društvo. Međutim, toliko toga ovisi o nama i o činjenici da je vjernik čovjek za druge.

Pred nama je još jedan događaj susreta i slavljenja. Bunaričko proštenje. Dani, kada se prema tome Svetišu »slijeva« mnoštvo vjernika, Bogotražitelja i Marijinih štovatelja. Većina novinara i kroničara uvijek počinje povijest Bunarića pitanjem: kakvo se čudo dogodilo na Bunariću? Željni su atrakcije. Čudo Bunarića je čovjek. Čovjek koji osjeća da je ostavio svoj teret i da se vraća obnovljen i olakšan. Čudo Bunarića kao i svakog hodočasničkog mjesta nije početak ili ukazanje, nego molitveno trajanje koje liječi i ozdravljuje. Tako to očekujemo i želimo i ove godine. Poći ćemo na Bunarić. Mnogi neće. Ne bi li bilo dobro ponijeti ih u svom srcu i moliti za njih? Nije li Bunarić prilika da upravo sada ponese najteže probleme i najdraže osobe, makar su daleko od Boga, u to Svetište? Pokušajmo o tome ovako razmišljati.

Drugi vatikanski sabor naziva ateizam određenom nemoći čovjeka i društva. Radi se, naime, o tome da ateist ne može uočiti da postoji Bog, nije sposoban vjerovati i povjerovati Isusu Kristu. Ateist je poput čovjeka koji nema očiju, sluha, ni ticala kojima bi spoznao realnost Boga. Stoga se iz ateizma ne izlazi uvjeravanjem, diskusijama, razmišljanjem nego prije svega liječenjem. Sigurno čitanjem i spoznavanjem, diskusijama, razgovorima i razmišljanjima može se čovjeku pomoći da gleda drugim očima. No, bez nutarnjeg iscjeljenja razuma i volje neće čovjek moći povjerovati da Bog postoji. I pogotovo neće se moći susresti s njime.

ISPOVIJED I MOLITVA: Gotovo svakim sakramentom Crkva liječi

čovjeka. No, Isus Krist nam je dao i poseban sakrament liječenja a to je sakrament bolesničkog pomazanja. Crkva stoga doživljava sebe kao ustanovu koja liječi čovjeka i slomljena srca. Uz sakramente postoje, također, različite molitve koje liječe ljude. Sveti Jakov, apostol, nam je u svojoj poslanici dao jedan recept za ozdravljenje. On doslovno kaže: Ispovijedajte jedni drugima grijeha i molite jedni za druge da ozdravite. Ako te boli duša, muči li te depresija i samosažaljenje, duboko si povrijeđen, u srcu ti raste negodovanje i predbacivanje, osjećaš se nemoćnim, ne možeš vjerovati u bolje sutra i povratak na svoje ognjište, iznad svega je potrebno ispovijediti svoju ranu, i izreći je. Valja je izreći ne samo pred Bogom, nego i pred vjernikom koji te razumije ili pred svećenikom. Nakon toga je dovoljno da se netko za tebe pomoli tada će doći do ozdravljenja tvoje duše. Potrebno je, dakle, najprije poznavati ranu i onda je ozdraviti. Svako liječenje koje čini Crkva, čini zapravo Isus Krist preko Crkve. Ne radi se, dakle, o nikakvoj ljudskoj ili drugoj bioenergiji, već svojom nazočnošću Isus Krist danas liječi kao i nekoć. Ruka, kojom se vjernik dotakne tvoje bolesti, tvojih nutarnjih rana i nemoći, jest Isusova ruka koja će te iscijeliti.

Molitva koju izgovara vjernik jest Isusova riječ koju Isus preko vjernika izgovara. Biti vjernik i član Crkve znači biti stanica Kristova tijela koje je Crkva. Krist preko vjernika čini svoja djela danas. On ima danas svoje tijelo, Crkvu, pomoću koje čini ista čudesna djela kao nekada. Pokušaj već danas upotrijebiti ovaj recept. Ako nemaš

nikoga kome bi ispričao svoju muku, pokušaj to sam u tišini pred Bogom izreći u molitvi. Tada moli Gospodina neka stavi svoju ruku na tebe i neka te liječi. Ali, nađeš li nekog kome ćeš izreći svoje boli i zamoliti ga da za tebe moli, onda ćeš daleko brže biti izliječen. A ozdravljenjem će ti se otvoriti oči za Božju nazočnost u svijetu i za potrebe tvoje duše koja tuguje nemoćna da vjeruje u pobjedu pravde, zdravlja i života.

NOVI IZAZOVI: Doživjet ćeš da ti se otvaraju oči i da sad Boga vidiš, siguran da postoji. Očima duše vidi se dalje nego očima razuma. Ako nakon toga pođeš i na ispovijed, počneš li svaki dan čitati Sveto pismo, te svaki dan nađeš barem petnaest minuta do pola sata za razgovor s Bogom, bit ćeš pokretač zdravog društva, nositelj pozitivnih težnji, obnovitelj zemlje i stvaralac. Znat ćeš, gdje su izvori radosti i nadljudske snage za bolje sutra. Osjetit ćeš da sadržajno i osmišljeno živiš svaki tren svagdašnjice.

Bilo bi dobro kad bi se ti i ja i svatko od nas vratio s Bunarića svjestan da je za nekoga izmolio olakšanje, oslobođenje, ozdravljenje. Iza nas su velika slavlja, a pred nama novi izazovi i veliki zadaci. Treba to ostvariti. Počinje školska godina, mnogi su u nedoumici vjerske nastave, mnogi sumnjaju, a mnogi ne vjeruju u bolje društvo. Međutim, toliko toga ovisi o nama i o činjenici da je vjernik čovjek za druge. U molitvenom ozračju Bunaričkog Svetiša: molimo za druge! To je Bunarić, to je poziv i poruka.

Proslava blagdana sv. Roka u Subotici

Župno proštenje u znaku obitelji

Misno slavlje u crkvi sv. Roka u subotičkoj istoimenoj župi predvodio je beogradski nadbiskup i metropolita mons. Stanislav Hočevar * Proštenje sv. Roka u ovoj župi slavi se i kao »Dan trudnica« * Govoreći o važnosti obiteljskoga života, nadbiskup Hočevar posebno se u propovijedi obratio roditeljima

Misnim slavljem kojega je na blagdan sv. Roka, u četvrtak 16. kolovoza, u subotičkoj istoimenoj župi predvodio beogradski nadbiskup i metropolita mons. Stanislav Hočevar zajedno sa župnikom ove župe preč. Andrijom Anišićem i nekoliko svećenika Subotičke biskupije proslavljeno je župno proštenje.

Govoreći o važnosti obiteljskoga života, nadbiskup Hočevar posebno se u propovijedi obratio roditeljima kao nositeljima života ističući da ne mogu radosno služiti životu ako ponajprije ne susretnu beskonačno svetoga Boga. »Tko može biti roditelj, tko može biti otac i majka,

tko može služiti životu?«, upitao se nadalje propovjednik, odgovarajući da to može samo onaj koji je otkrio da je središte svega Božja ljubav! »Ljubav je uvijek konkretna, ona uvijek rađa i uvijek je u službi života, ona je tek onda sretna ako vidi da se drugi rađaju, rastu i napreduju«, rekao je nadbiskup pozivajući roditelje na promicanje jedinstva u različitosti i različitost u jedinstvu, a što je kako je rekao »nemoguće bez iskustva križa«. U tom smislu upozorio je da će onaj koji želi susresti Boga i promicati jedinstvo uvijek imati razapete ruke kao Krist na križu, razapet između neba i zemlje, baš kao što ni roditelji ne mogu bez križa i svakidašnje razapetosti između obitelji i društvenoga života. No, »različitost u obitelji nije križ nego nam omogućava sasvim i potpuno razvijati svoje talente jer tek ondje gdje imamo priliku za križ imamo priliku stvoriti vlastiti identitet«, smatra nadbiskup Hočevar zaključujući da dok ne umiremo za druge i sami nemamo života.

Posebnost misnoga slavlja bila je i nazočnost desetak bračnih parova koji očekuju dijete budući da se proštenje sv. Roka u ovoj župi slavi i kao »Dan trudnica«. Na kraju sv. mise mons. Hočevar svim trudnicama podijelio je posebni blagoslov kako to predviđa obrednik »Blagoslovi«. Dodajmo kako je kao zadovoljština za grijeh pobačaja, u ovoj župi održano euharistijsko klanjanje, i to od srijede 15. kolovoza od 18 sati do četvrtka 16. kolovoza u 17

Misno slavlje je predvodio mons. Stanislav Hočevar

sati, kada su članovi VIS-a »Proroci« održali zajedničko polusatno klanjanje »Hvalospjev životu«.

Nakon misnoga slavlja, nadbiskup Hočevar susreo se i s tridesetak mladih u dvorani župe Sv. Roka odgovarajući tom prilikom na njihova pitanja, s posebnim osvrtom na odgovornost mladih u sadašnjemu vremenu, u kontekstu približavanja Europskoj uniji. Osim toga, bilo je riječi o obiteljskom životu i pripravi za isti te o raznim drugim pitanjima s kojima se susreću mladi.

Željka Zelić

Župnik Andrija Anišić s vjernicima

Piše: Dr. Marija P. Matarić

Bol u grudima (3.)

Podrijetlo bola

U prethodna dva nastavka opisali smo nekoliko mogućih uzoraka nastanka bola u grudima. U ovoj trilogiji pokušali smo objasniti kako svaki bol u sredogrudi ne znači razvoj infarkta srca, kao i to da infarkt srca ima i druge simptome i znakove osim bola u grudima. Tek cjelokupna slika subjektivnog i objektivnog stanja pacijenta može nam otkriti koji je zapravo uzrok koji je doveo do pojave bola. Još jednom naglasimo: bol u grudima kod infarkta srca je veoma jakog intenziteta, traje duže od pola sata, od grudne kosti širi se u vrat, ruke, ramena ili leđa, te je praćen znojenjem, strahom, malaksalošću i bljedilom.

BOL U GRUDIMA PLUČNOG PODRIJETLA: Ovaj se bol javlja naglo, oštrog je karaktera, srednjeg je intenziteta, lokaliziran je s jedne strane grudnog koša, obično se ne širi i traje nekoliko sati, čak i danima. Bol se pojačava kašljem i dubokim udisajima, a smanjuje se pri ležanju na jednoj strani. Najčešće ga izazivaju različita zapaljenja pluća, *pneumonije*, zapaljenja plućne maramice, *pleuritisi*, te zapaljenja dišnih organa i to najčešće *akutni bronhitisi*. Sličan bol postoji i kod različitih vrsta *tumora pluća*, naročito kada tumor zahvati okolno tkivo: plućnu maramicu, koštane strukture i sl.

Ipak bol u grudima plućnog podrijetla najčešće se javlja u prehladama koje su praćene kašljem. Tada on potječe od prevelikog naprezanja mišića koji se nalaze između rebra. Tada se ti mišići, slično kao mišići nogu kod trčanja, »upale« te uslijed nakupljanja tzv. mrvavle kiseline u njima, izazivaju bol.

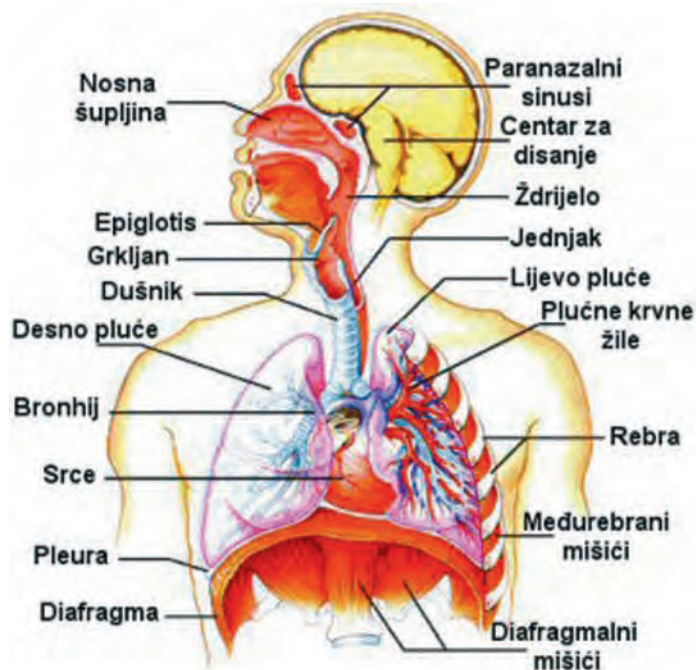
BOL U GRUDIMA GASTROINTESTINALNOG PODRIJETLA: To je bol koji nastaje zbog nekih od bolesti probavnog sustava. Ovaj je bol zastupljen u više od trećine slučajeva neinfarktne bola u grudima. Potječe od pojačanog lučenja želudačne kiseline ili pak prolaska te kiseline u jednjak i nagrizanjem njegove sluznice. Ovaj se bol javlja najčešće poslije obroka u ležećem položaju, kao i pri savijanju tijela. Lokaliziran je u donjoj polovici grudnog koša, dugo traje i često je tupog karaktera. Postoji njegovo sezonsko javljanje, najčešći je u proljeće i u jesen. Smanjuje se raznim lijekovima za smanjenje kiselosti želudačnog soka, a praćen je osjećajem gorčine i kiselosti u ustima, nadutosti i podrigivanjem. Uzrok ovoga bola su čir na želucu, zapaljenje sluznice želuca, »kila« želuca, bolest žučne kese i žučnih organa te zapaljenje gušterače.

Da bi se ovaj bol smanjio treba se pridržavati nekih od sljedećih savjeta: dva sata prije spavanja ne treba jesti ništa; ukoliko znate da bolujete od nekih naprijed navedenih bolesti spavajte na povišenom uzglavlju, jedite više puta po malo i nikako nemojte jesti jako hladnu, jako toplu, jako ljutu ili pak jako začinjenu hranu. Svakako će kratka šetnja poslije svakog obroka smanjiti postojeće tegobe.

BOL U GRUDIMA MIŠIĆNO-KOŠTANOG PODRIJETLA: Taj je bol veoma čest, naročito kod starije populacije i onih koji od mladosti imaju »problema s kičmom«. Širi se od leđa prema naprijed ili u obrnutom smjeru, te najčešće postoji u jednoj točki grudnog koša. Tipično je za ovu vrstu bola da se pojačava pritiskom na mjesto bola kao i to da mijenja svoj intenzitet prilikom promjene položaja tijela, ruke, ramena, vrata. Potječe od bolesti vrata – *cervikalnog sindroma*, od istrošenosti međupršljenskih hrskavica, zapaljenja zglobova ramena, a često i od istegnutosti mišića ramenog pojasa zbog težeg fizičkog napora. Bol se smanjuje mirovanjem cijelog tijela

ili pak njegovih bolnih dijelova, te i uporabom raznih krema protiv bolova ili pak nekih iz skupine nesteroidnih antiinflatornih lijekova. Svakako i s ovim lijekovima treba biti umjeren, jer oni opet izazivaju pojačano lučenje želudačne kiseline koja opet može izazvati određeni vid bola u grudima.

U ostale uzroke grudnog bola spadaju bolovi koji nastaju zbog tumora dojki, tumora grudnog koša i dr. Česta je i bol zbog razvoja herpes zostera. Tada se bol pojasasto širi i često nekoliko dana nakon njegove pojave na mjestu bola izlaze male bubuljice. Čest je i bol psihogenog podrijetla zbog kojega ovi pacijenti zahtijevaju poseban tretman i liječenje. ■

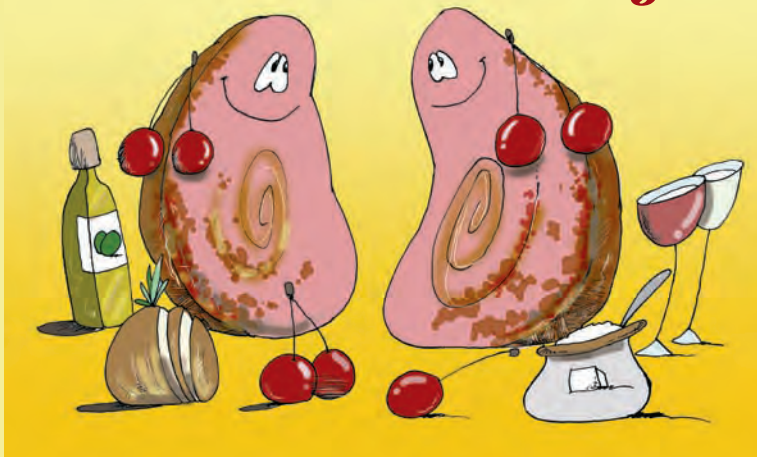

GASTRONOMSKI KUTAK

Biftek u višnjama

Sastojci:

- 5 kom. bifteka
- 1 crni luk
- 300 gr višanja
- maslinovo ulje
- šamplica bijelog i crnog vina
- 2 žličice senfa
- 1 žličica šećera

Priprema:

Luk izdinstati, na njega dodati višnje i dinstati ih oko 7 minuta. Zatim sve ostale sastojke staviti da se malo dinstaju. U umak dodati biftek kog smo posolili, popapirili i ispekli na vrelom ulju s obje strane.

Bok Hrckovci! Danas predstavljamo tri starija filma koje vrijedi potražiti u DVD klubu.

Čarobnjak iz Oza

Djevojčica Dorothy mirno živi u Kansasu sve do trenutka kada ju tornado zajedno s kućom i psom ne odnese u fantastičnu zemlju Oz. Nakon početnog šoka, djevojčica i njezin psić Toto očarani su novom

zemljom u kojoj su se našli. Sve je u Ozu čudno i neobično te je djevojčica u početku presretna što se našla u čarobnoj zemlji, nastanjenoj neobičnim bićima. No unatoč početnom oduševljenju, nedostaje joj dom i najveća joj je želja vratiti se kući u Kansas. Jedini koji joj u tome može pomoći jest veliki čarobnjak Oz. On živi u Smaragdnom Gradu te se Dorothy daje u potragu za njim. Putem joj se pridružuje neobično društvo: Strašilo, koje će od čarobnjaka tražiti mozak, Limeni, koji će tražiti srce i Lav, kojem nedostaje hrabrost. U putovanju im pomaže Dobra Vila Sjevera, dok će im na put pokušati stati Zla Vještica Zapada.

Družba Pere Kvržice

Na kraju sela postoji stara vodenica koja je napuštena zbog nesloge seljaka, što koristi vlasnik parnog mlina. Pero i njegova družba

odluče kako će vodenicu potajno preurediti u vlastito izletište. No kada vlasnik parnog mlina shvati što se događa, ne bi li spriječio da stara zajednička vodenica opet proradi, potplati neke seljane da sabotiraju napore Perine družbe. Uslijedit će mnogi uzbudljivi i neizvjesni događaji, u koje će se umiješati čitavo selo, a slavna će družina uz pomoć njihovog učitelja, uspjeti osposobiti mlin i predati ga seljacima...

Vlak u snijegu

Osnovna škola u Velikom Selu je organizirana na principu zadruga. Djeca imaju slobodu odlučivati o većini stvari koje su u vezi s njihovim životom i poslom. Učitelj organizira izlet u Zagreb, no teško se

razboli i ostane u gradu, a njegovi učenici krenu na put sami. Sloga i snalažljivost učenika dolazi do posebnog izražaja kada na povratku iz grada zapnu u snježnoj oluji. Bez svoga učitelja, vrijedni učenici uspijevaju probiti bijelu zapreku svojim rukama, budući da snažna lokomotiva ne uspijeva napraviti isto. Zajedništvo djece je još jednom potvrđeno.

Moj hrvatski odjel

Idem u treći razred na hrvatskom jeziku u školi »Matko Vuković«. U razredu nas je devetnaest učenika. Ove školske godine se jedan dječak prepisao iz srpskog razreda kod nas. Naša učiteljica Ljubica Ramović nas uči na glazbenom pjevati pjesme. Za blagdane učimo pjesme, imamo priredbe kojima se veselimo. S našom učiteljicom lijepo ukrašavamo svoju učionicu crtežima i pjesmicama koje rado napišemo i nacrtamo. Na satu hrvatskog učimo izražajno govoriti hrvatski, svoj materinji jezik. Cijeli razred ide na sat vjeronauka na kojemu smo svi sretni i pjevamo uz pratnju tambure. Svi se lijepo slažemo.

Ponosna sam što idem u hrvatski razred i što ću naučiti svoj materinji jezik.

Katarina Skenderović, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

LEBDEĆI GLOBUS

Nevjerojatno brzi razvitak tehnologije promijenio je i neka tradicionalna nastavna pomagala. Tako i proizvođači globusa ulažu nevjerojatnu maštovitost pri izradi novih primjeraka. Pravi primjer je globus koji lebdi u zraku. Umjesto da je kugla natakuta na osnu žicu oko koje se inače vrti, ovdje je primjenom elektromagnētne indukcije postignuto levitiranje. Tijekom prvoga namještanja, Zemljinu kuglu trebate malo pomjeriti sve dok jaka sila ne zadrži globus kada se ovaj nađe na pravom mjestu. Poslije toga ostaje lebjeti, a može se i rotirati. Dojam je zadržavajući, jer se kugla sasvim slobodno vrti oko svoje osi, upravo poput planeta koji predstavlja.

GRAFIKA NA VODU: NOVI »RADEON«

Za sve entuzijaste gladne performansi tajvanski Asus je pripremio grafičku karticu koja se temelji na čipu Radeon HD2900XT.

Kartica je opremljena novom generacijom poznatog Asusovog vodenog hlađenja Aqua Tank, sada s debljim toplovodnim cijevima i većim vodenim spremnikom. Djelotvorno hlađenje snižava radnu temperaturu GPU-a i memoriju za deset stupnjeva, što ostavlja mjesta za overlocking. Kroz cijeli sustav je ugrađen i praktični alarm koji se oglašava kad hlađenje ne radi kako bi trebalo, ili razina tekućine nije dostatna. Asus hvali jednostavnu ugradnju i održavanje kao i aplikaciju GamerOSD, koja bi trebala omogućiti brzo i bezbolno podizanje radnih taktova. Ostale karakteristike su već poznate za kartice temeljene na Radeonu HD2900XT - 512MB DDR3.

Uz karticu dolazi i puno dodatne opreme, pokraj svih potrebnih i nepotrebnih kablova, Asus uz ovaj vodenog hlađenja model isporučuje i igre S.T.A.L.K.E.R., RACE THE WTGC i kupon za Valveov Black Box (Half Life 2: Episode Two, Team Fortress 2 i Portal).

GIGABAJTI U DŽEPU

Lako ih montirate na kompjutor, ne otvarajući kućište. Možete ih staviti pod pazuhu i odnijeti do bilo kog drugog kompjutera i tako na najlakši način prenijeti ogromnu količinu podataka.

Običan korisnik računala nema ideju gdje se unutar magične kutije (kućišta računala) nalaze zapamćeni svi oni programi, igre,

slike i glazba koje svakodnevno koristimo. Svi podaci koje imamo na računalu zapamćeni su na posebnom hardverskom elementu koji se zove hard disk (na hrvatskom: čvrsti disk).

Vanjski ili eksterni hard diskovi su karakteristični po tome što ih prije svega možete vidjeti – ne nalaze se u kućištu kompjutera već imaju svoje zasebno (najčešće aluminijsko).

Koje su prednosti: Ovdje se odmah vidi i njihova dobra strana – moguće ih je vrlo lako montirati na kompjutor, ne otvarajući kućište. Druga dobra strana je što hard disk možete staviti pod pazuhu i odnijeti do bilo kojeg drugog kompjutera i tako na najlakši način prenijeti ogromnu količinu podataka.

Koje su mane: I mane je vrlo lako uočiti - a to je što su ovakvi diskovi znatno sporiji od unutarnjih, jer su često ograničeni brzinom veze USB 2.0 porta kojom su najčešće privezani za računalo.

Koje su vrste: Postoje dvije vrste prenosnih hard diskova o kojima je ovdje riječ. To su tvornički prijenosni hard diskovi, proizvedeni u cjelini »kao takvi« i aluminijska kućišta za hard diskove u koja možete staviti disk brzine i kapaciteta po želji (u biti – radi se o istoj stvari, samo što je u prvom slučaju proizvođač izabrao umjesto vas i stavio hard disk unutar kućišta – pogodno za one koji se s tehnikom baš nikako ne mogu snaći).

Priređuje: Siniša Jurić

Ivana Vojnić Tunić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Nikola Mukić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Violeta Rudić Vranić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Knjiga koja obara sve rekorde

Harry Potter

Posljednji, sedmi nastavak sage o malom čarobnjaku, u samo 24 sata prodan je u nevjerovatnih 8,3 milijuna primjeraka na teritoriju SAD

Pišu: Marijana Tucakov i Dražen Prčić

Sve je počelo prije nepunih deset godina, kada je objavljena prva knjiga inspirirana životom i dogodovštinama malog čarobnjaka Harryja Pottera. Kao što to često biva, isprva je malo tko vjerovao u rukopis nepoznate književnice J. K. Rowling (pravim imenom Joanne), i nakon brojnih odbijanja njezina prvijenca, od strane »vidovitih« nakladnika, na koncu je odvažni Bloomsbury odlučio pokušati svijetu prodati nesvakidašnju priču o borbi dobra i zla, viđenu očima okultne mladosti. Odlučio, pokušao i uspio. Jer, prethodnih šest knjiga o Harry Potteru prodano je u nevjerovatnih 325 milijuna primjeraka tiskanih na 65 svjetskih jezika, a svaki pojedinačni naslov bio je apsolutni lider svih lista prodavanosti. Stoga ne čudi što je posljednji, sedmi nastavak (Harry Potter i Relikvije smrti) zabilježio novi rekord od čak 8,3 milijuna prodanih kopija u samo 24 sata od trenutka početka službene prodaje, a autorica hit serijala dječje knjige nad knjigama postala službeno druga najbogatija žena u svijetu show buisnessa s 1.000.000.000 \$ zarade (prva je još uvijek neprikosnovena Oprah Winfrey).

Evo što o knjizi (knjigama) fenomenu današnjice kaže jedna njezina čitateljica:

Mihaela Džeba, učenica osmog razreda iz Sombora, prvi put je pročitala drugi dio Harryja Pottera sa svojih deset godina. Kako

tada u knjižnici nije mogla nabaviti prvi dio knjige »Harry Potter i Dvorana tajni«, drugi nastavak ostao joj je u sjećanju kao najomiljenija knjiga o Harryju, iako ih je pročitala sve po dva puta, a neke i tri puta.

Knjige o Harryju pročitam u jednom dahu: Mihaela Džeba

Edicija Harry Potter

J. K. Rowling je do sada napisala sedam nastavaka sage o svom malom čarobnjaku: Harry Potter i Kamen mudraca, Harry Potter i Odaja tajni, Harry Potter i Zatočenik Azbakana, Harry Potter i Plameni pehar, Harry Potter i Red feniksa, Harry Potter i Princ miješane krvi, te posljednji nastavak Harry Potter i Relikvije smrti.

Na pitanje što joj se posebno svidjelo i što ju je posebno privuklo da čita knjige o Harryju Potteru, odgovara kako joj se svida izmišljeni magijski svijet, potpuno suprotan od realnog, a također i magijska stvorenja, različita od onih stvarnih koja nas okružuju, odnosno, stvorenja različita od nas samih.

JUNACI: Kako omiljenih junaka ima više, Mihaela je izdvojila nekoliko super likova. Fred i George Wesley, gotovo su identični blizanci, a drugi ih zbog toga stalno miješaju. Njih su dvojica u šestom razredu otvorili radnju s bombonima i raznim magijskim stvarima za pravljenje vatrometa i raznih drugih šala. Pri otvaranju radnje pomogao im je sam Harry uz pomoć osvojenog blaga u tročarobnjačkom turniru. Rubels Hagrid, poludžin je i čuvar Hogwardskog dvorišta, koji čitatelja zna zasmijati jer izostavlja slogove kada priča. Hermiona Grenger, Ron i Nevil Longbottom, najbolji su Harryjevi prijatelji. Hermiona, hodajuća enciklopedija, štreberica je koja sve zna i koja ima ljubimca mačka Kručkensa. Ron, brat blizanaca, Harryjev je najbolji prijatelj i dobro igra šah. On također ima ljubimca, prvo štakora koji se zove Skobers, a kasnije, u nekom drugom nastavku, njegova ljubimica je sova. I Harry ima ljubimicu sovu, koja se zove Hedviga. Nevil je treći Harryjev prijatelj, a njegov ljubimac je žabac. Sam Harry dobar je u magijskom sportu kvidiču, on nema svoju obitelj jer mu je roditelje ubio negativac Lord Voldemort. Lord želi ubiti i Harryja, ali to mu ne uspijeva. Harry ima samo kuma, međutim, on umire u petom dijelu. Najmoćniji čarobnjak je ravnatelj škole Dambldort, prethodno je bio zatvorenik u Askabanu, magijskom zatvoru.

UŽIVANJE U ČITANJU: »Uvijek se uživim u potpunosti i upravo zbog toga imam potrebu knjigu o Harryju pročitati u jednom dahu, ali zbog nedostatka slobodnog vremena čitam na raspustu«, kaže naša sugovornica. Uvijek se uživi u stvarnost ovih likova, njihova školska pravila i magijske napitke.

ČITANJE BOLJE OD FILMA: Kako kaže Mihaela, uvijek je bolje pročitati knjigu nego pogledati film, jer u knjizi ima mnogo više detalja nego u filmu gdje se puno toga izostavi. Naravno, i gledanje filma je lijep doživljaj. ■

Subotica F5 2007

TK »Spartak« domaćin profesionalnim tenisačima

Tijekom ovoga tjedna na terenima u Dudovoj šumi igra se Futures turnir za nagradni fond od 10.000 \$

Piše: Dražen Prčić

Predsjednik TK Spartak
Ladislav Irsai

Nakon organizacije dva Satelita i jednog Futuresa, tijekom devedesetih godina prošloga stoljeća, TK »Spartak« iz Subotice ponovno je organizator profesionalnog teniskog turnira za tenisače. Tijekom ovoga tjedna na terenima u Dudovoj šumi igra se peti Futures turnir za nagradni fond od 10.000 \$, a u borbi za ATP poene i novčane nagrade nadmeću se tenisači iz 12 zemalja. Naravno sve ovo ne bi bilo moguće bez

izvršne organizacije i puno volonterskoga rada koji su plod nesebičnoga angažmana organizacijskog odbora na čelu s predsjednikom kluba *Ladislavom Irsaiem*.

»Nažalost, zbog nedostatka finansijskih sredstava za organizaciju, prošlo je dosta godina od prvoga Futuresa koji smo organizirali na terenima našega kluba, ali opet na radost svih ljubitelja tenisa, ovoga puta smo uspjeli osigurati sva potrebna sredstva i ponovno imati jedan profesionalni teniski turnir u našoj sredini. Skupština Općine Subotice je glavni, a beogradska »Agrobanka« generalni sponzor turnira koji je realiziran

uz pomoć još nekoliko sponzora bez čije pomoći ne bi bilo moguće zatvoriti potrebnu finansijsku konstrukciju. Značaj ovoga turnira ogleda se u činjenici omogućavanja mladim igračima iz naše sredine da se izravno upoznaju s kvalitetom tenisa koji je potreban za nastup na profesionalnoj razini, te sagledavanju težine igranja mečeva za ATP poene. Osobno vjerujem kako će naš trud biti pozitivno ocijenjen od strane službenih osoba iz međunarodne teniske federacije (ITF), što bi nam u mogućnosti omogućilo organizaciju turnira na višoj igračkoj razini i za veći nagradni fond« kazao je u kraćoj izjavi predsjed-

nik organizacijskog odbora turnira
Ladislav Irsai. ■

Sudionici Futuresa F5

Osim domaćih tenisača iz Srbije, na terenima Spartaka za naslov pobjednika turnira borili su se i natjecatelji iz: Hrvatske, Crne Gore, Makedonije, Francuske, Slovačke, Mađarske, BiH, Italije, Španjolske, Luxembourg i Kanade.

Završnica turnira

U petak 24. kolovoza na programu su susreti četvrtfinala, u subotu 25. kolovoza igrat će se polufinalni dvoboji, dok je finale i završetak turnira na programu u nedjelju 26. kolovoza. Za sve susrete ulaz je besplatan.

Krešimir Ritz, Hrvatska

Jedini predstavnik hrvatskoga tenisa na F5 Futuresu u Subotici bio je Zagrepčanin Krešimir Ritz (1973.), koji je interesantno i najstariji sudionik ovoga profesionalnoga turnira na kojemu poglavito nastupaju dosta mlađi profesionalni natjecatelji u potrazi za prvim ATP poenima. Unatoč godinama koje su nadomak veteranskoj konkurenciji, te porazu na startu turnira, Krešimir nastavlja dalje svoju profesionalnu karijeru i već sljedećeg tjedna nastupit će na Futuresu kojemu će biti domaćin Mali Lošinj. U kraćem razgovoru za naš tjednik zamolili smo ga za koju riječ o sebi i turniru na kojemu je sudjelovao.

»Po prvi puta sam u Subotici, i grad mi se dopao već na prvi pogled večernjeg obilaska dan prije početka turnira. Natjecanje je odlično organizirano, ali nažalost nisam se uspio probiti u drugu rundu, jer je Francuz De Sousa bio bolji. No takav je profesionalni tenis i svoju sljedeću priliku tražit ću na Malom Lošinju sljedećeg tjedna. Glede mojih godina koje su često puta predmet novinarskoga interesiranja, mogu samo reći kako one za mene uopće nisu važne i mislim igrati sve dok se budem dobro osjećao na terenu i dok mi igra bude predstavljala zadovoljstvo. Naravno, igrajući profesionalni tenis to uopće nije baš lako, jer su troškovi veliki i mora se voditi računa i o finansijskoj pozadini pokrivanja istih. Poslije Malog Lošinja u planu je još jedan Futures u Zagrebu, a potom ukoliko bude sve u redu i dva turnira u BiH, te nastup na Challengeru u Banja Luci.

Dunja Antunović, sudionica Univerzijade u Bangkoku

Visoka temperatura pobijedila tenis

Zbog problema sa zdravljem, morala sam predati sve svoje susrete izuzev nastupa u prvom kolu mješovitih parova

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Subotičanka *Dunja Antunović*, studentica u Chicagu (SAD), bila je članica mađarske tenis reprezentacije na nedavno završenoj Univerzijadi u Bangkoku. Nažalost, zbog povišene temperature, umjesto na sportskom terenu, više je vremena provela u bolesničkoj postelji. Svoje dojmove s najvećeg svjetskog studentskog sportskog događaja podijelila je, ekskluzivno, s našim čitateljima.

► **Kako je uopće došlo do Vašega nastupa na upravo završenoj Univerzijadi u Bangkoku?** Dobila sam poziv e-mailom od vođe mađarske teniske ekipe, u kojem mi je priopćena mogućnost sudjelovanja na Univerzijadi. Ja sam naravno prihvatila poziv...

► **Kakav je bio smještaj, hrana, transport do borilišta?**

Bili smo smješteni u studentskom domu Thammasat University u Bangkoku. Tu se nalazi i nekoliko sportskih centara, jedna tržnica i kantina. Ima raznovrsne hrane, trudili su se i nama Europljanima izaći u susret. Uvijek se nađe neka piletina, ali i jela s morskim plodovima, od priloga riža, pomfrit i juha. Sve u svemu, veoma sam bila zadovoljna hranom. Svaka sportska ekipa je imala jednu tzv. attache osobu koja nam je rješavala sve, znači našoj je tenis ekipi osiguravala prijevoz do terena, trudila se rezervirati practice court (teren za trening), saznavala je kada tko igra, i gdje je moguće špananje reketa. Ljudi koji su pomagali

sportašima su uglavnom studenti iz Bangkoka i pričaju engleski, tako da smo se mogli lako sporazumijevati. Kad god smo imali neko pitanje, uvijek su nam bili na raspolaganju. Od trenutka kada nam je sletio zrakoplov odmah su nas njih osmero sačekali u usmjerili prema našem prtljagu, pa poslije prema autobusu koji nas je doveo u Athlete Village (Sportsko selo).

► **Možete li nam predložiti dojam svečanoga otvorenja studentske »olimpijade«?**

Ceremonija otvorenja je bila, jednom riječju, neopisiva. Toga 11. kolovoza je bio kraljičin rođendan tako da smo ovom ceremonijom ujedno slavili i veliki nacionalni dan. Princ Thailanda je svečano otvorio Univerzijadu, a potom je uslijedio predivan program.

► **Koja je bila jačina teniskoga turnira i tko je od poznatijih imena nastupao?**

Turnir je puno jači nego što sam očekivala. Sve nositeljice kod djevojaka imaju WTA ranking. Druga nositeljica je bila Eva Hrdinova koja je, primjerice, osvojila Palić Open. U igri parova prve su nositeljice bile igralice rangirane na 8. i 10. mjestu WTA rang liste

► **Kakva je bila podloga na kojoj se igralo?**

Tvrda. Nešto brža nego podloga na kojoj sam navikla igrati u Americi, ali u suštini mi je bila OK.

► **S obzirom na Vašu neočekivanu bolest i povišenu temperaturu, što ste uspjeli odigrati?**

Slobodno vrijeme

Nažalost, zbog neugodne povišene temperature nisam puno ni igrala, niti bila u prilici provoditi više vremena u slobodnim aktivnostima. Uspjela sam obići neke kulturne znamenitosti i jahati slona, ostatak vremena sam provodila u druženju s ostalim natjecateljima iz Mađarske i drugih zemlja sudionica Univerzijade u Bangkoku, kaže Dunja Antunović.

24. kolovoza 2007.

Nažalost singl sam morala predati. Kako je prvo kolo mješovitih parova bilo na programu sljedećeg dana, to sam uspjela odigrati. Borisz Tatar i ja smo dobili susret parova protiv predstavnika Ugande 6-0 6-0. Nažalost, poslije meča mi se pogoršalo stanje i sljedeća 3 dana sam morala ležati u postelji, pa smo drugo kolo morali predati.

► U takvim okolnostima što ste uspjeli vidjeti izuzev tenisa?

S obzirom da sam 6 dana ležala u postelji (izuzev onog popodneva kad sam igrala) nisam uspjela puno vidjeti od ostalih sportskih događanja. Otišla sam na vaterpolo utakmicu i to je, nažalost, bilo to.

► Tko je bio najpoznatiji sportaš na Univerzijadi?

Po mom mišljenju najpoznatija je sportašica mađarska plivačica Agnes Kovacs, koja je 2000. u Sydneyu osvojila zlatnu medalju. Ali bilo je mnogo drugih poznatih, jer je u više sportova sudjelovalo nekoliko svjetskih i europskih prvaka.

► Kakvi su Vaši planovi poslije povratka?

Prvo i prvo, željela bih ojačati, jer me je ova temperatura totalno iscrpila, pa ću se pokušati pripremiti za Palić Open koji počinje 24. kolovoza. Za Chicago se vraćam 1. rujna i krećem intenzivno s treninzima. Koncem sljedećeg mjeseca već igram All-American tournament, koji je jedan od najznačajnijih pojedinačnih turnira na fakultetskom nivou i ovo mi je prvi put da sam se uspjela kvalificirati.

24. kolovoza 2007.

Champions league i Uefa cup

Europska nadanja

Poslije prvih susreta, jedino Dinamo ima objektivnih šansi za prolazak dalje

Piše: Dražen Prčić

Već nakon ždrijeba za posljednje kolo kvalifikacija za plasman u novu sezonu Champions league, te drugog pretkola Uefa cupa, znalo se da hrvatski predstavnici neće imati nimalo lagan posao. Jer trojica njemačkog Werdera, talijanske Sampdorije i turskog Galatasaraya zbilja nije usrećio Dinamo, Hajduk i Slaven Belupo.

DINAMO: Nakon prvih devedeset minuta u Bremenu i minimalnog poraza (1-2), Zagrepčani imaju vrlo aktivan rezultat i u trenutačno najviše šansi za potencijalni prolazak dalje, tj. u najelitnije klupsko nogometno natjecanje na svijetu. Champions league. Napose, poslije prvog poluvremena na gostovanju u Njemačkoj, momčad trenera Ivankovića vodila je 1-0, pogotkom pridošlice Balabana, i izvršno parirala favoriziranim domaćinima. Trenutak slabosti na početku drugog dijela koštao je »modre« izjednačujućeg gola, a pred sam kraj susreta još jedna lopta je odsjela u mreži solidnog vratara Kocha. Pa ipak, unatoč svemu, minimalna pobjeda na domaćoj travi Maksimira (1-0) vodi hrvatskoga prvaka među 32 najbolje momčadi Europe, a što poslije svega viđenoga i nije baš nemoguće. Pogotovu na dupke punom zagrebačkom stadionu.

HAJDUK: Susret sezone za

splitске »Bile« nije prošao po željenoj zamisli trenera Pudara. Hajduk je izgubio minimalnim rezultatom (0-1), u utakmici u kojoj je u prvom dijelu imao nekoliko izglednih prilika i čak tri vratnice, ali je ipak na koncu posustao i primio neočekivani pogodak, koji se pokazao i odlučujućim za cijeli tijek susreta. Domaći nogometaši su gorjeli od želje za pobjedom, trudili se, ali jednostavno nije išlo više od nekoliko ozbiljnih ugrožavanja izvrsnoga talijanskoga vratara. »Bila« momčad nesumnjivo ima potencijal, ali on je još uvijek rezultatski daleko od nade navi-

svima nedostaje toliko potrebnog iskustva igranja velikih mečeva. Jer, danak ranih ispadanja već u prvim fazama bilo kojega europskoga natjecanja, izuzetno je velik. Nogomet na velikoj sceni počiva, osim na kvaliteti i fizičkoj spremnosti, u velikoj mjeri i na velikom iskustvu igrača na terenu. Tri velike stvari čine jednu veliku momčad, sposobnu odoljeti izazovima koji je očekuju u svakom susretu, neovisno o protivniku na drugoj strani terena. Hajduk ima momčad u stvaranju, Slaven Belupo je ipak momčad sredine HNL-e, ali zato Dinamo ima stvorenu momčad u koju

Šansa Crvene Zvezde

Minimalnim porazom (0-1) u prvom susretu, na gostovanju u Glazgowu, prvak Srbije beogradska Crvena Zvezda zadržala je solidnu šansu za svoj prvi plasman u Champions league.

jača. Baš kao što se čini i daljnji ostanak u Europi ove sezone. No, tko zna. Možda će se dogoditi i nogometno čudo u Genovi, da Hajduk dostigne veliku prednost Sampdorije.

SLAVEN BELUPO: I prije početka svih triju susreta hrvatskih predstavnika na euro borilištima, Koprivničancima su davane najmanje šanse za prolazak u sljedeću rundu. Renomirani protivnik i višestruki prvak Turske pokazao se objektivno za klasu jačim rivalom i to dokazao već u prvom susretu zabivši čak dva pogotka u gostima (1-2). Iako je Slaven počeo odlično, čak poveo u 16. minuti, Turci su prvo anulirali prednost domaćina, a potom i još jednim pogotkom osigurali miran san pred uzvrat na svom terenu.

EURO REZIME: Opća je ocjena, kada se analiziraju sva tri nastupa hrvatskih predstavnika u prvim susretima završnih kvalifikacijskih euro ispita, kako

je uloženo (i dovedeno) mnogo novih imena s raznih strana svijeta. To bi trebalo biti to potrebno iskustvo pred uzvratni susret protiv Werdera u Zagrebu. Iskustvo koje bi donijelo željeni cilj cijele sezone. Plasman u Champions league.

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	IZRAĐIVA- ČI UŽADI	LJUBAVNI SASTANCI, RANDEVUI (ŽARG.)	OBRAZO- VANOST, ERUDICIJA	DAVID NIVEN		ĐAPIČEV SLJEDBE- NIK	BILJKA ZA RASADI- VANJE	VRSTA ŠKOLJKE, KAMENICA (OŠTRIGA)	POSPRE- MANJE	DVOOTOČ- NA KARIPSKA DRŽAVICA	TEŠKO OZLIJEDITI	EDO VUJIĆ	UŽARENA VULKAN- SKA MASA
SUDBINA, SUDBA					PROSTRI- JELNA RANA SREBRO								
ŽESTOKA PREPIRKA													
RIJEČNI OTOCI				ŽELUČANI HORMON "GRAM"								VANADIJ ROJTA, RESA	
POLOŽAJ U DRUŠTVU					KUHANO MLJEKO FILM COSTA- GAVRASA								
IROSLAV ODMILA				"ZAKADITI" DIMOM NAPARFI- MIRANOST									BILO KOJE
	"ITEM SERIAL NUMBER" PŠENIČNA KRUPICA				"ŠKOLA" VRSTAN KUHAR		ČINITI GADLJIVIM OTAC ODMILA						
"GRAM"		BILJARSKI ŠTAP, KE ČUVARI PASA, PSETARI				IME TOR- BARINE TAJLAN- ĐANKA (ZAST.)					ANTE KOVACIĆ SPLITSKI GLUMAC (VIMENKA!)		
ROMAN POLANSKI			KESEDŽI- JINO IME "PLANT GROWTH UNIT"					POK. MIŠIN SIN GLUMICA VISKOVIĆ				KISIK RIJEKA U MÜNCHENU	
IZREZATI PILOM									PJESNIČKO IME TROJE SLIKAR ALTRIPP				
POVEĆA- VATI SI TEMPERA- TURU, GRI- JATI SE													
	RUŠEVINA GORNJI DIO GLJIVE						BILJKA ALOJ BROD ZA PRIJEVOZ NAFTE						KAZALIŠTE (MNOŽ.)
KATIČA ILEŠ			BARŠUN, PLIŠ AUTOMO- BILSKO SVJETLO					"OBJEKTIV- NA UMJET- NOST" KARTAŠKI POEN					
"LITRA"		NOVINAR HTV, BRANIMIR LJETNI- KOVCI							ANICA ZUBOVIĆ PJEVAČ KABILJO			"EAST" INDIJSKA REŽISER- KA, MIRA	
MUŽJAK OVCE					EDIPOVA KČI ITALINA ODMILA								
UREDİ, KANCELA- RIJE						TISUČU VATI RUTENIJ							
KOŠNICA, ULIŠTE (ULO)			DONJI DIO KROVIŠTA "NORTH"							OSNIVAČ PERZIJE "AMPER"			
MITSKI POLA KONJ, POLA ČOVJEK								NAORANA BRAZDA (MNOŽ.)					

RJEŠENJE KRIŽALJKE:
usud, prostrel, zvučna rasprava, ade, gastrin, v, rang, varenika, iro, zadimiti, isn, š, gaditi, g, tak, tanja, ak, rp, musa, edi, o, ispliti, ili, zagrijavati se, ruina, aloja, ki, samt, ob-art, l, farkaš, az, e, ovan, antigona, biro, š, kilovat, ul, streha, kir, kentaur, naori.

ORGANIZATORI:
Stara Pizzeria
since 1977

P...S...
Pizzeria

chicco

SKIPPER

NORTH GATE

RealTime

MEDIJSKI POKROVITELJI:

printex

YUeco

Boomerang Radio 97.7

SU

SUBOTIČKE Panorama

subotica.info

Svaštara

CRAFT

Super

NAŠOJ DJECI...

Humanitarna akcija za nabavu aparata neonatologiji,
za mjerenje vrijednosti bilirubina, bezbolno i uz osmijeh!

15. rujna, 18 sati
revijalna večer donatora

Stara Pizzeria

PRIDRUŽITE NAM SE!
žiro račun: 285-0154067900001-80
info-telefon: 062 723-409

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i
popunite adresu na koju želite da
Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR

SWIFT: VBUJCS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS IIL, SUBOTICA
IBAN: CS7335500000200292421
NIU, Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

**PETAK
24.8.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.15 - Oprah Show
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Svemirska utrka: Utrka na Mjesec
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život, telenovela
13.20 - Putovanje u Vučjak, dramska serija
14.20 - Globalno sijelo
14.55 - Dubine: Put pod more
15.25 - Znanstvena petica
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Znanstvene vijesti
16.20 - Sibirska bogatstva: Plin iz dubina
17.08 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Čarolija 9., serija
21.05 - Practical Magic, američki film
22.50 - Vijesti
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Oni, američki film
00.35 - Vijesti dana
00.40 - Koliba straha, američki film
02.10 - Svjetionik, britanski film
03.45 - Kiparica, američki film
05.20 - Skica za portret
05.35 - Globalno sijelo
06.05 - Dubine: Troglobionti
06.35 - Anin dvostruki život, telenovela

07.00 - TV vodič
07.30 - TV raspored
07.35 - TV kalendar
07.45 - Žutokljunac
08.40 - Moomini, crtana serija
09.05 - Briljanteen
09.55 - Inspektor Morse, serija
11.40 - Edda, Mussolinijeva kćer - mini-serija
13.30 - Ljeto nam se vratilo...
14.10 - O.C. 2., serija
14.55 - Tree Hill 3., serija
15.40 - Vijesti na Drugom
15.47 - Američka predsjednica, serija
16.30 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
16.52 - Crna Guja 3., humoristična serija
17.22 - Ljubav je bol, film
19.07 - Crtana serija

19.30 - Allo, allo 6. - humoristična serija
20.00 - Večeras...
20.05 - Lovci na natprirodno, serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 2., serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.30 - Nijemi svjedok 9., serija
00.15 - Bez traga 3., serija
01.00 - OZ 6., serija
01.55 - 24 (5.), serija
02.40 - Ljeto nam se vratilo...
03.20 - Pregled programa za subotu

06.50 Nascar utrke, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova - TV igra
11.00 Skrivena istina, serija
12.00 Vijesti
12.10 Skrivena istina, serija
13.10 Slučajni partneri, serija
14.00 Naša mala klinika, serija
14.50 Uski prolaz, igrani film
16.40 Svi vole Raymonda, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Svi vole Raymonda, serija
17.40 Cosby show, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.45 Tema dana
20.00 Naša mala klinika, serija
20.50 Mandžurijski kandidat, igrani film
23.10 Vijesti Nove TV
23.30 Uvod u anatomiju, serija
00.20 Seks i grad, serija
00.40 Izgubljeni, serija
01.30 Ništa zajedničko, serija
02.20 Forenzičar Maguire, igrani film
03.50 Kraj programa

07.30 Transformers Energon, crtana serija
07.50 Dodir s neba, fantastična drama (R)
08.40 Cobra 11, kriminalistička serija (R)
09.30 Montecristo, telenovela
10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)

12.55 Eksploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Priznajem, prevario sam te!, talk show
14.15 Dodir s neba, fantastična drama
15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
16.20 Puna kuća, humoristična serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Kunolovac, kviz
20.00 Okrutne namjere 2, igrani film, drama
21.25 Drugi svijet, igrani film, fantastični
23.05 Vijesti
23.15 Potraga za blagom, igrani film, avanturistički
00.40 Kunolovac, kviz

**SUBOTA
25.8.2007.**

08.10 - TV raspored
08.25 - Kinoteka: Ljepota davla, francusko-talijanski film
10.00 - Vijesti
10.15 - Oprah Show
11.05 - Planeti: Različiti svjetovi
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život, telenovela
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.05 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.25 - Klub zdrave prehrane, dokumentarna serija
14.55 - Alpe-Dunav-Jadran
15.30 - Globalno vino: Svi putevi vode u Rim, dokumentarna serija
16.35 - Vijesti
16.50 - Ljubav u zaleđu, serija
17.40 - Prirodni svijet: Na Tarkinu tragu
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Velo misto, dramska serija
21.25 - Oceanovih jedanaest, američki film
23.20 - Vijesti
23.30 - Vijesti iz kulture

23.40 - Sve se vrti oko seksa, američko-kanadski film
01.20 - Eulogija, američko-britansko-njemački film
02.50 - Freddy je popušio, američki film
04.15 - Večernja škola, film
05.40 - Oprah Show
06.25 - Skica za portret
06.30 - Alpe-Dunav-Jadran
07.00 - Anin dvostruki život, telenovela

07.00 - TV vodič
07.15 - TV kalendar
07.25 - Žutokljunac
08.20 - Parlaonica: Određuje li moda izbor kućnog ljubimca
09.15 - Sportske igre mladih (8/12)
09.35 - Kućni ljubimci
10.05 - Inspektor Morse, serija
11.50 - Na rubu znanosti: David Icke
12.55 - Istanbul: Kvalifikacijski trening F1 za Veliku nagradu Turske, prijenos
14.15 - Automagazin
14.50 - Tree Hill 3., serija
15.35 - Vrhunski prevaranti 2., serija
16.30 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
16.50 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
17.15 - Crna Guja 4., humoristična serija
17.45 - Magija, američki film
19.25 - Allo, allo 6. - humoristična serija
20.00 - Prijenos utakmice
21.55 - Emisija
23.10 - Sportske vijesti
23.20 - Bez traga 3., serija
00.05 - OZ 6., serija
01.00 - Zločinački umovi 1., serija
01.45 - Pregled programa za nedjelju

07.10 Flintove avanture
07.40 Prašćić grad, crtana serija
08.00 Power Rangers S.P.D.
08.30 Bratz, crtana serija
08.50 Čarobnice, serija
09.45 Nova lova, TV igra
11.45 South Beach, serija
12.30 Nad lipom 35, humoristično-glazbeni show
13.40 Pobjednici, igrani film
15.15 Opasan prijatelj, film
16.50 Vijesti Nove TV
17.00 Mandžurijski kandidat, igrani film

19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, humoristično-glazbeni show
21.10 Začarana kuća, film
22.35 F/X Ubojstvo trikom, igrani film
00.20 F/X Ubojstvo trikom 2, igrani film
02.00 Pobjednici, igrani film
03.40 Kraj programa

07.15 Zvijezde Ekstra: Najseksi parovi, zabavna emisija (R)
08.10 Krava i pilić, crtana serija
08.35 Trollz, crtana serija
08.55 Jagodica Bobica, crtana serija
09.20 SpužvaBob Skockani, crtana serija
09.40 Moderni dečki, humoristična serija
10.05 Centar svijeta, humoristična serija
10.30 Ludo zaljubljen, dramska serija
11.25 Maheri, dramska serija
12.15 Agatha Christie: Ubojstvo u tri čina, film, kriminalistički
13.55 Vijesti uz ručak
14.00 Tri palme za dvije bitange i ribicu, igrani film, komedija
15.45 Ponos i predrasude, igrani film
17.35 Zvijezde Ekstra: Najseksi rock zvijezde, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.05 Žuta minuta
20.00 Vojničina, igrani film
22.10 Zabrana pristupa, film
23.45 Udana za opasnost, igrani film, triler
01.15 Kunolovac, kviz

**NEDJELJA
26.8.2007.**

07.45 - TV raspored
08.00 - Jura iz džungle, animirani film
09.15 - Lilo i Stitch
09.40 - Lilo i Stitch
10.05 - Vijesti
10.15 - Mankelov inspektor Wallander, serija
12.00 - Dnevnik (T)
12.15 - TV raspored
12.20 - Mali savjeti za polj., emisija pod pokroviteljstvom
12.25 - Plodovi zemlje

13.20 - Rijeka: More
13.55 - Reporteri - izbor:
Plaćenici
14.40 - Glazbena emisija
15.35 - Umrstva u Midsomeru
10., serija
17.15 - Vijesti
17.30 - Prokletstvo Pinka
Panthera,
američko-britanski film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Volim te, hrvatski film
21.40 - Vijesti
21.55 - Evergreen - ciklus
špageti vesterna: Samuraj,
talijansko-španjolsko-
francuski film
23.45 - Vijesti dana
23.50 - Vijesti iz kulture
00.00 - Blues, glazbeni
vremeplov:
Godfathers & Sons
01.35 - Galactica 3., serija
02.20 - Nove avanture stare
Christine 1.,
humoristična serija
02.45 - NEWS: Komunizam,
povijest jedne iluzije -
dokumentarna serija
03.40 - Blues, glazbeni
vremeplov:
Godfathers & Sons
05.15 - Skica za portret
05.25 - Plodovi zemlje
06.15 - Rijeka: More

07.00 - TV vodič
08.50 - Vijesti iz kulture
08.55 - Rachlin & Friends
(2.dio)
09.50 - Tajni život umjetničkih
djela 3.: Picassove
gospođice iz Avignona
10.40 - Biblija
10.50 - Portret crkve i mjesta
11.00 - Oriovac (kod
Slavonskog Broda):
Misa, prijenos
12.05 - Humoristična serija
12.35 - Galactica 3., serija
13.25 - Studio F1
13.50 - Istanbul: Formula 1 za
Veliku nagradu Turske, pr.
15.50 - Studio F1
16.15 - Oceanovih jedanaest,
američki film
18.05 - Osaka: Atletika, SP -
snimka
19.30 - Allo, allo 6. -
humoristična serija
20.05 - NEWS: Komunizam,
povijest jedne iluzije -
dokumentarna serija
21.00 - Nove avanture stare
Christine 1., serija
21.30 - Dobričina, hongkonško-
američki film

23.00 - Sportske vijesti
23.10 - Bez traga 3., serija
23.55 - OZ 6., serija
00.50 - Zločinački umovi 1.,
serija
01.35 - Pregled programa
za ponedjeljak

07.20 Flintove avanture
07.50 Prašćićgrad, crtana serija
08.10 Power Rangers S.P.D.
08.40 Automotiv,
auto-moto magazin
09.00 Djevojke s Beverly
Hillsa, serija
09.50 South Beach, serija
10.45 Svi mrze Chrise, serija
11.10 Nad lipom 35,
humoristično-glazbeni show
12.20 Hercule Poirot: Smrt
u oblacima, igrani film
14.00 F/X Ubojstvo
trikom igrani film
15.50 F/X Ubojstvo trikom 2
igrani film
17.40 Vijesti Nove TV
17.50 Začarana kuća, film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35,
humoristično-glazbeni show
21.10 Zaseda 2, igrani film
23.00 Red carpet,
showbiz magazin
00.00 Svi mrze Chrise, serija
00.25 Torrente 2, igrani film
01.55 Hercule Poirot: Smrt
u oblacima, igrani film
03.35 Red carpet,
showbiz magazin
04.25 Kraj programa

06.15 Krava i pilić
06.40 Looney tunes
07.00 Jagodica Bobica
07.25 SpužvaBob Skockani
07.45 Moderni dečki,
humoristična serija (R)
08.10 Centar svijeta,
humoristična serija (R)
08.35 Ludo zaljubljen,
dramska serija (R)
09.25 Maheri,
dramska serija (R)
10.15 Mladi mušketiri,
dramska serija
(dvije epizode)
11.55 Tri palme za dvije
bitange i ribicu,
igrani film, komedija (R)
13.45 Vijesti uz ručak
13.50 Osloni se na mene, film
15.40 Vojničina,
igrani film, akcijski (R)
17.50 Ekkluziv, magazin
18.30 Vijesti

19.05 Salto, zabavna emisija
20.00 Legenda o vitezu,
film, akcijska komedija
22.10 Neprijateljske vode, film
23.50 FBI istraga, serija
00.40 Novi forenzičari, serija
01.35 Kunolovac, kviz

**PONEDJELJAK
27.8.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.15 - Oprah Show
11.05 - Prirodni svijet:
Na Tarkinu tragu
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život,
telenovela
13.20 - Putovanje u Vučjak,
dramska serija
14.15 - Globalno sijelo
14.45 - Dubine:
Potopljeno blago
15.15 - Znanstvena petica
15.45 - Skica za portret
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Mir i dobro
16.40 - City Folk: Amsterdam
17.08 - Ljubav u zaleđu, serija
17.55 - Vijesti
18.10 - 30 u hladu
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Čarolija 9., serija
21.05 - Filmovi Vinka Brešana:
Kako je počeo rat na
mom otoku
22.50 - Vijesti
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Ljetni hit: Smrtonosno
oružje, američki film
01.00 - Vijesti dana
01.05 - Vrijeme je za jazz:
D.Jurković i E.Stanić
02.05 - Ghost Squad, serija
02.50 - Zakon i red: Odjel
za žrtve 7., serija
03.35 - Oprah Show
04.20 - Skica za portret
04.30 - Globalno sijelo
05.00 - Znanstvena petica
05.30 - Dubine:
Potopljeno blago
06.00 - Anin dvostruki život,
telenovela

07.00 - TV vodič
07.30 - TV kalendar
07.40 - Žutokljunac
08.35 - Moomini, crtana serija
09.00 - Tema tjedna
09.10 - Navrh jezika
09.20 - Športerica
09.35 - Glazbeceda

09.50 - Četvero protiv Z,
serija za mlade
10.15 - Prokletstvo Pinka
Panthera,
američko-britanski film
12.00 - Mini-serija
13.20 - Ljeto nam se vratilo...
14.00 - O.C. 2., serija
14.45 - Tree Hill 3., serija
15.30 - Vijesti na Drugom
15.38 - Obavještajci 3., serija
16.30 - Dva i pol muškarca 2.,
humoristična serija
16.52 - Dva i pol muškarca 2.,
humoristična serija
17.15 - Crna Guja 4.,
humoristična serija
17.45 - Mr. Nice Guy
(Dobričina), hongkonško-
američki film
19.10 - Crtana serija
19.30 - Allo, allo 6. - serija
20.05 - Ghost Squad, serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 2.
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.30 - Zakon i red: Odjel
za žrtve 7., serija
23.20 - Bez traga 3., serija
00.05 - OZ 6., serija
01.00 - Zločinački umovi 1.,
serija
01.45 - Ljeto nam se vratilo...
02.25 - Pregled programa
za utorak

06.50 Nascar utrke
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Skrivena istina, serija
12.00 Vijesti
12.15 Skrivena istina, serija
13.00 Slučajni partneri, serija
14.00 Naša mala klinika, serija
14.50 Zaseda 2, igrani film
16.40 Svi vole Raymonda
17.00 Vijesti Nove TV
17.15 Svi vole Raymonda
17.40 Cosby show, serija
18.40 Tata i zetovi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.45 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
20.50 Ubojstvo za milijun
dolara, igrani film
22.25 Vijesti Nove TV
22.45 Uvodu u anatomiju,
serija
23.30 Seks i grad, serija
00.00 Izgubljeni, serija
00.45 Ništa zajedničko, serija
01.35 Kobna poduka, film
03.05 Kraj programa

07.10 Transformers Energon
07.30 Dodir s neba, drama (R)
08.20 Cobra 11,
kriminalistička serija (R)
09.10 Montecristo, telenovela
10.00 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija (R)
10.30 Puna kuća,
humoristična serija (R)
10.55 Pod istim krovom,
humoristična serija (R)
11.20 Sam svoj majstor,
humoristična serija (R)
11.40 Bračne vode,
humoristična serija (R)
12.10 Sudnica, show (R)
12.35 Ekkluziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Moja najveća
blamaža, talk show
14.15 Dodir s neba, drama
15.05 Cobra 11, serija
15.55 Princ iz Bel-Aira,
humoristična serija
16.20 Puna kuća, serija
16.45 Pod istim krovom,
humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, serija
17.35 Bračne vode, serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Kunolovac, kviz
20.00 CSI, serija
20.50 CSI: Miami, serija
21.40 Najbrži i najžešći, film
23.35 Vijesti
23.50 CSI, serija (R)
00.40 Kunolovac, kviz

**UTORAK
28.8.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Mali savjeti za
polj., emisija pod
pokroviteljstvom
09.12 - Čarolija 9., serija
10.00 - Vijesti
10.15 - Oprah Show
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Planeti: Terra Firma
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Putovanje u Vučjak,
dramska serija
14.15 - Globalno sijelo
14.45 - Dubine: Bios ekologija
(život u moru)
15.15 - Tragom baštine:
Bederske priče,
misija pučke i
predajne kulture
15.45 - Fotografija u Hrvatskoj
16.00 - Hrvatska danas
16.15 - Znanstvene vijesti
16.20 - Spašavajte ako možet...
piletinu

17.13 - Ljubav u zaleđu, serija
 17.55 - Vijesti
 18.10 - 30 u hladu
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.10 - Čarolija 9., serija
 21.05 - Fokus
 22.20 - Vijesti
 22.40 - Ljetni hit: Smrtonosno oružje 2, američki film
 00.35 - Vijesti dana
 00.40 - Ponoćna antologija: Ashura - kraljica demona, japanski film
 02.40 - Hotel Babylon, serija
 03.25 - Oprah Show
 04.10 - Skica za portret
 04.25 - Dubine: Bios ekologija (život u moru)
 04.55 - Fokus
 06.05 - Anin dvostruki život, telenovela

07.00 - TV vodič
 07.40 - Žutokljunac
 08.35 - Moomini, crtana serija
 09.00 - Tema tjedna
 09.10 - Pročitani
 09.20 - Abeceda EU: R
 09.35 - 21 dan, irski dokumentarni film
 09.50 - Četvero protiv Z, serija za mlade
 10.15 - Inspektor Morse, serija
 12.00 - Mini-serija
 13.20 - Ljeto nam se vratilo...
 14.00 - O.C. 3., serija
 14.45 - Tree Hill 3., serija
 15.30 - Vijesti na Drugom
 15.38 - Obavještajci 3., serija
 16.30 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
 16.55 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
 17.15 - Crna Guja 4., humoristična serija
 17.45 - Smrtonosno oružje, američki film
 19.30 - Allo, allo 6. - humoristična serija
 20.05 - Hitna služba 12., serija
 20.50 - Luda kuća 1., TV serija
 21.30 - Bitange i princeze 2., serija
 22.10 - Vijesti na Drugom
 22.15 - Sportske vijesti
 22.30 - Hotel Babylon, serija
 23.20 - Bez traga 3., serija
 00.05 - OZ 6., serija
 01.40 - Zločinački umovi 1., serija
 02.25 - Ljeto nam se vratilo...
 03.05 - Pregled programa za srijedu

06.50 Nascar utrke

07.40 Šaljivi kućni video
 08.00 Cosby show, serija
 09.00 Nova lova, TV igra
 11.00 Skrivena istina, serija
 12.00 Vijesti
 12.15 Skrivena istina, serija
 13.00 Slučajni partneri, serija
 14.00 Naša mala klinika, serija
 15.00 Ubojstvo za milijun dolara, igrani film
 16.40 Svi vole Raymonda
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.15 Svi vole Raymonda
 17.40 Cosby show, serija
 18.40 Tata i zetovi, serija
 19.15 Dnevnik Nove TV
 19.45 Tema dana s Hloverkom
 20.00 Naša mala klinika, serija
 20.55 Tri muškarca i kolijevka, igrani film
 22.35 Vijesti Nove TV
 22.50 Uvod u anatomiju, serija
 23.50 Seks i grad, serija
 00.10 Izgubljeni, serija
 01.00 Ništa zajedničko, serija
 01.50 Sasvim osobno, film
 03.25 Kraj programa

07.30 Transformers Energon, crtana serija
 07.50 Dodir s neba, fantastična drama (R)
 08.40 Cobra 11, kriminalistička serija (R)
 09.30 Montecristo, telenovela
 10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
 10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
 11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
 11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
 12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
 12.30 Sudnica, show (R)
 12.55 Exploziv, magazin (R)
 13.15 Vijesti
 13.25 Sanja: Želimo seksualni odgoj!, talk show
 14.15 Dodir s neba, fantastična drama
 15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
 15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
 16.20 Puna kuća, humoristična serija
 16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
 17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
 17.35 Bračne vode, humoristična serija
 18.05 Sudnica, show
 18.30 Vijesti
 18.55 Exploziv, magazin
 19.15 Kunolovac, kviz

20.00 Bibin svijet, humoristična serija (dvije epizode)
 21.05 Divlji zapad, igrani film, znanstveno-fantastični vestern
 22.50 Vatrene dečki, dramska serija
 23.45 Vijesti
 00.00 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)
 00.45 Kunolovac, kviz

**SRIJEDA
29.8.2007.**

06.45 - TV raspored
 09.10 - Čarolija 9., serija
 10.00 - Vijesti
 10.15 - Oprah Show
 11.05 - Planeti: Divovi
 12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Anin dvostruki život
 13.20 - Putovanje u Vučjak, dramska serija
 14.20 - Globalno sijelo
 14.50 - Dubine: Otkrića
 15.20 - Hrvatska kulturna baština: Muzejski trokut
 15.50 - Skica za portret
 16.00 - Hrvatska danas
 16.15 - Šetnja s čudovištima - život prije dinosaura, dokumentarna serija
 16.45 - Reprizni program
 17.08 - Ljubav u zaleđu, serija
 17.55 - Vijesti
 18.10 - 30 u hladu
 19.15 - LOTO 7/39
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.10 - Čarolija 9., serija
 21.05 - Boje turizma: Podgorje i otoci Pag i Rab
 22.15 - Vijesti
 22.25 - Vijesti iz kulture
 22.35 - Ljetni hit: Smrtonosno oružje 3, američki film
 00.35 - Vijesti dana
 00.40 - Festivali filmovi: More, islandski film
 02.25 - Eureka, serija
 03.10 - Oprah Show
 03.55 - Hrvatska kulturna baština: Muzejski trokut
 04.25 - Dubine: Otkrića
 04.55 - Boje turizma: Podgorje i otoci Pag i Rab
 06.00 - Anin dvostruki život

07.00 - TV vodič
 07.45 - Žutokljunac
 08.40 - Moomini, crtana serija
 09.05 - Tema tjedna
 09.15 - Navrh jezika
 09.25 - Kratki spoj

09.40 - Iznad crte
 09.55 - Četvero protiv Z, serija za mlade
 10.20 - Inspektor Morse, serija
 12.05 - Mini-serija
 13.20 - Ljeto nam se vratilo...
 14.00 - O.C. 3., serija
 14.45 - Tree Hill 3., serija
 15.30 - Vijesti na Drugom
 15.38 - Obavještajci 3., serija
 16.30 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
 16.50 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
 17.10 - Crna Guja 4., humoristična serija
 17.40 - Smrtonosno oružje 2, američki film
 19.30 - Allo, allo 6. - humoristična serija
 20.10 - Emisija
 20.30 - Dinamo - Werder, prijenos
 22.20 - Emisija
 22.40 - Eureka, serija
 23.30 - Vijesti na Drugom
 23.35 - Sportske vijesti
 23.50 - Bez traga 3., serija
 00.35 - Zakon i red: Sudenje pred porotom 1., serija
 01.20 - Zločinački umovi 1., serija
 02.05 - Ljeto nam se vratilo...
 02.45 - Pregled programa za četvrtak

06.50 Nascar utrke
 07.40 Šaljivi kućni video
 08.00 Cosby show, serija
 09.00 Nova lova, TV igra
 11.00 Skrivena istina, serija
 12.00 Vijesti
 12.15 Skrivena istina, serija
 13.10 Slučajni partneri, serija
 14.10 Naša mala klinika, serija
 15.00 Tri muškarca i kolijevka, igrani film
 16.40 Svi vole Raymonda
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.15 Svi vole Raymonda
 17.40 Cosby show, serija
 18.40 Tata i zetovi, serija
 19.15 Dnevnik Nove TV
 19.45 Tema dana s Hloverkom
 20.00 Naša mala klinika, serija
 20.50 Cijena straha, igrani film
 22.55 Vijesti Nove TV
 23.10 Uvod u anatomiju, 00.00 Seks i grad, serija
 00.30 Novac, business magazin
 01.00 Izgubljeni, serija
 01.45 Ništa zajedničko, serija
 02.35 Posljednji izdisaj, film
 04.05 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
 07.50 Dodir s neba, drama (R)
 08.40 Cobra 11, serija (R)
 09.30 Montecristo, telenovela
 10.20 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
 10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
 11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
 11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
 12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
 12.30 Sudnica, show (R)
 12.55 Exploziv, magazin (R)
 13.15 Vijesti
 13.25 Sanja: Da nisam morala, ne bih pobacila!, talk show
 14.15 Everwood, serija
 15.05 Cobra 11, serija
 15.55 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija
 16.20 Puna kuća, serija
 16.45 Pod istim krovom, serija
 17.10 Sam svoj majstor, serija
 17.35 Bračne vode, serija
 18.05 Sudnica, show
 18.30 Vijesti
 18.55 Exploziv, magazin
 19.15 Kunolovac, kviz
 20.00 CSI, serija
 20.50 CSI: Miami, serija
 21.40 Dokaz krivnje, kriminalistička serija
 22.25 Vatrene dečki, serija
 23.20 Vijesti
 23.35 Vatrene dečki, serija (R)
 00.25 Kunolovac, kviz

**ČETVRTAK
30.8.2007.**

06.45 - TV raspored
 06.50 - TV kalendar
 09.10 - Čarolija 9., serija
 10.00 - Vijesti
 10.15 - Oprah Show
 11.00 - Vijesti iz kulture
 11.05 - Planeti: Mjesec
 12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Anin dvostruki život
 13.20 - Putovanje u Vučjak, dramska serija
 14.15 - Globalno sijelo
 14.45 - Faros-Paros, putopis
 15.15 - Sasvim obični ljudi
 15.45 - Skica za portret
 16.00 - Hrvatska danas
 16.15 - Šetnja s čudovištima - život prije dinosaura, dokumentarna serija
 16.45 - Reprizni program
 17.08 - Ljubav u zaleđu, serija
 17.55 - Vijesti
 18.10 - 30 u hladu
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.10 - Čarolija 9., serija

21.05 - Magazin
22.00 - Kratki susreti
22.35 - Vijesti
22.45 - Vijesti iz kulture
22.55 - Ljetni hit: Smrtonosno oružje 4, američki film
01.05 - Vijesti dana
01.10 - Samo pet sekunda, britanski film
02.50 - CSI Miami 5., serija
03.35 - Monk 3., serija
04.20 - Reprizni program
04.40 - Kratki susreti
05.10 - Magazin
06.00 - Anin dvostruki život

07.00 - TV vodič
07.35 - TV kalendar
07.45 - Žutokljunac
08.40 - Moomini, crtana serija
09.05 - Tema tjedna
09.15 - Kokice
09.25 - Abeceda EU: S-1
09.40 - Kako žive životinje
09.55 - Četvero protiv Z, serija za mlade
10.20 - Inspektor Morse, serija
12.05 - Mini-serija
13.20 - Ljeto nam se vratilo...
14.00 - O.C. 3., serija
14.45 - Tree Hill 3., serija
15.30 - Vijesti na Drugom
15.38 - Obavještajci 3., serija
16.35 - Dva i pol muškarca 2., humoristična serija
17.00 - Crna Guja 4., humoristična serija
17.35 - Smrtonosno oružje 3, američki film
19.30 - Allo, allo 7. - serija
20.05 - CSI: Miami 5., serija
20.50 - Luda kuća 1., TV serija
21.30 - Bitange i princeze 2., serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.15 - Sportske vijesti
22.30 - Monk 3., serija
23.20 - Bez traga 3., serija
00.05 - Zakon i red: Sudenje pred porotom 1., serija
00.50 - Zločinački umovi 1., serija
01.35 - Ljeto nam se vratilo...
02.15 - Pregled programa za petak

06.50 Nascar utrke
07.40 Šaljivi kućni video
08.00 Cosby show, serija
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Skrivena istina, serija
12.00 Vijesti
12.15 Skrivena istina, serija
13.00 Slučajni partneri, serija
14.00 Naša mala klinika, serija

15.00 Posljednji izdisaj, film
16.40 Svi vole Raymonda, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.15 Svi vole Raymonda, serija
17.40 Cosby show, serija
18.40 Tata i zetovi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.45 Tema dana s Hloverkom
20.00 Naša mala klinika, serija
20.50 Andeosko srce, film
22.55 Vijesti Nove TV
23.10 Uvod u anatomiju, serija
00.00 Seks i grad, serija
00.30 Izgubljeni, serija
02.00 Ništa zajedničko, serija
02.20 Krvava isplata, film
03.55 Kraj programa

07.30 Transformers Energon
07.50 Everwood, dramska serija (R)
08.40 Cobra 11, serija (R)
09.30 Montecristo, telenovela
10.20 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
10.50 Puna kuća, humoristična serija (R)
11.15 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
11.40 Sam svoj majstor, humoristična serija (R)
12.00 Bračne vode, humoristična serija (R)
12.30 Sudnica, show (R)
12.55 Eksploziv, magazin (R)
13.15 Vijesti
13.25 Sanja: Imam 19 i čekam treće dijete!, talk show
14.15 Everwood, dramska serija
15.05 Cobra 11, kriminalistička serija
15.55 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
16.20 Puna kuća, humoristična serija
16.45 Pod istim krovom, humoristična serija
17.10 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.35 Bračne vode, humoristična serija
18.05 Sudnica, show
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.15 Kunolovac, kviz
20.00 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija
21.00 Anakonda, igrani film, akcijski triler
22.25 Vatrene dečki, dramska serija
23.20 Vijesti
23.35 Vatrene dečki, dramska serija (R)
00.30 Kunolovac, kviz

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PRIZMA

Emisija na hrvatskom jeziku »Prizma« emitira se nedjeljom na RTV2 u 16.30 sati.
E-mail emisije je: prizma@rtv.co.yu

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)

20,30 – 21,00

- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kupine, isporuka na području Sombora i Subotice po dogovoru na dan berbe.
Tel: 063 593 068, 064 492 47 18

Prodajem sliku »Krizanteme sa svijećom« 1990. autora Stipana Šabića (1928.-2003.), tehnika suhi pastel, dimenzije 67 x 47 cm, uokvirena 85 x 65 cm.
Molimo javiti se na telefon 024/ 550 - 163.

Prodaje se knjiga »Saga o Bunjevcima i Šokcima – Hrvatima i ne Hrvatima...« u subotičkim knjižarama »Danilo Kiš« i »Plato« (institucijama prospektom i predračunom). Vjerujte, dokumentirano i zanimljivo Vama i pokoljenjima. Autor: Alojzije Poljaković, Ulica Bohinjska br. 3, Subotica.
Tel. 024/546 046

Prodajem veliku dvosobnu kuću u Đurđinu, Matka Vukovića 20. s nusprostorijom, uz asfaltiranu cestu, na čošku. Čisto vlasništvo. Legalizirana gradnja.
Pitati na telefon 064/ 239 - 0122, Tomica Crnković.

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem,
Karan. Tel: 025/ 830 - 475 i 063/ 717 - 4888.

Prodajem staru kuću za rušenje, MZ »Novo selo«. Plac 340 m²,
Tel. 024/ 532 - 505.

Dajem u zakup lijep poslovni prostor u centru grada (35 četvornih metara) sastavljen iz dvije prostorije plus sanitarni čvor.
Tel: 064/ 229 - 6773

Prodajem tri lanca zemlje prve klase, u Šandorskom ataru kod »Agrokombinata«.
Tel.: 024/522-677

Izdajem apartmane na otoku Čiovu, pokraj Trogira.
Tel: 063/ 716 - 1760

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PODUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PODUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PRIJVOZ I CEREEMONIJAL
POKOPA

Tel.: 024-558-011

Cyjećara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavljaštava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb,

važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

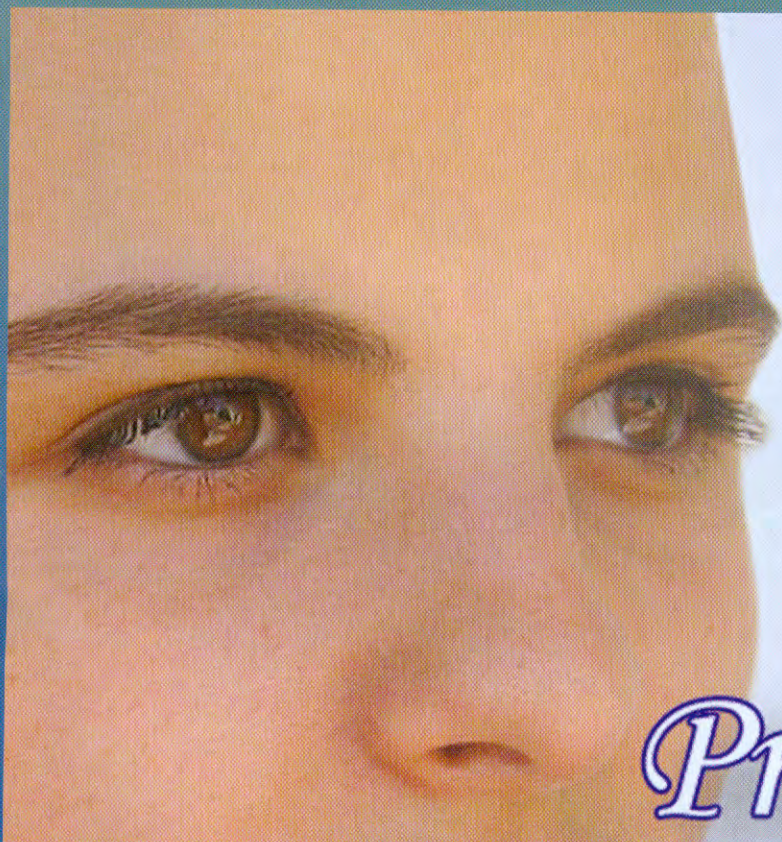

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

RADOVI S LIKOVNE KOLONIJE »BUNARIĆ«

